

Borut Pahor po podpori v državnem zboru tudi uradni mandatar za sestavo nove vlade

Na obzorju večje število slovenskih večstopenjskih šol?

Predstavili knjigo o krajevnih imenih in priimkih na doberdobskem Krasu

Primorski dnevnik

SOBOTA, 8. NOVEMBRA 2008

št. 266 (19.356) leto LXIV.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodob" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojškim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužjeni Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382, fax 0481 532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.it/>

e-mail: redakcija@primorski.it

POSTNINA PLAČANA V GOTOVINI

Spedizione in abbonamento postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,00 €

CENA V SLOVENIJI 0,90 €

Seme, ki je bogato obrodilo

DUŠAN UDOVIČ

Športnih iger se spominjam kot takrat, v šestdesetih letih prejšnjega stoletja, izjemnega dogodka. Bilo je tako, kot da bi vse skupaj zajela neka mrzlica, val navdušenja, ki te je potegnil za seboj in se mu ni bilo mogoče izogniti. Sodelovati, kakorkoli, je bil imperativ. Nekdo od starejših te je v društvu kratkomalo rekrutiral za nekaj panog, dovolj je bilo, da si imel telovadne copate in da nisi bil totalna neroda. Tako si se naenkrat znašel v vlogi nogometaša, atleta in strelca, pa še kakšen kulturni nastop je sodil zraven. Glavno prizorišče je bil mitični Stadion 1. maj, kjer se je ob dogajanju trlo mladih iz mesta in okolice. Sredstev na razpolago je bilo malo, športna oprema je bila času primerno skromna, že vsaka žoga se je zdelala velika dragocenost. Navijanje za lastno ekipo je bilo zagreto in energično, skoraj zagrizeno, še zlasti med takrat močnima mestnima društvoma Cankar in Škamperle. A tudi z Brega in Krasa je prihajal močan val entuziazma in obetajočih športnikov. Po težkih povojnih letih so se naša obzorja širila, vse je bilo v vzponu.

V primerjavi s tem, kar imamo danes, izgledajo tedanje Športne igre prazgodovina. In vendar je bil prav to tisti humus, na katerem sta zrasli množičnost in kakovost našega športnega gibanja. Nič ni nastalo slučajno. Za vsem tem je stala vizija ljudi, kot je Bojan Pavletič, ki so v našo telesno kulturo vložili izjemno vztrajnost, znanje in kompetence. Rekvizite, ki so temeljnega pomena tudi za naš današnji in jutrišnji dan.

NARODNI DOM V TRSTU - 50. obletnica prvih slovenskih športnih iger

Spomin na Športne igre prenesti na mlajše rodove

Leta 1958 se je začelo organizirano povojno športno gibanje pri nas

V veliki dvorani Narodnega doma v Trstu se je včeraj, na proslavi ob 50. obletnici prvih Slovenskih športnih iger, zbralo lepo število ljudi, predvsem tistih, ki so pred 50 leti kot organizatorji, tekmovalci ali pa preprosto gledalci, s prvo izvedbo iger od 2. do 4. novembra leta 1958, začeli graditi organizirano športno gibanje med Slovenci v Italiji.

Športne igre so se naravno izpele leta 1975, mesto pa prepuštile športnim društvom, ki jih je zdaj pod okriljem Združenja slovenskih športnih društev v Italiji kar sedeminpetdeset.

Na včerajšnji manifestaciji je bil poudarjen pomen iger, ki so združevale ljudi različnih pogledov, okolj in družbenih slojev, bilo pa je tudi rečeno, da je potrebno spomin nanje prenesti na mlajše rodove.

Ob priliki so v Narodnem domu odprli tudi fotografsko razstavo, ki je na ogledu še ves prihodnji teden.

Na 20. strani

GORICA - Začetek deželnega kongresa s poročilom tajnika Damijana Terpina

SSk želi postati zbirna stranka vseh Slovencev

GORICA - V Domu Lojzeta Bratuža se je včeraj pozno popoldne začel deželni kongres stranke Slovenske skupnosti, ki se bo nadaljeval danes v Podbonescu. Tajnik Damijan Terpin je dejal, da si stranka želi postati zbirna stranka Slovencev v Italiji. Po njegovem je napočil čas za konec delitev med levico in SSK, kar naj bi prišlo do izraza na spomladanskih upravnih volitvah v okoliških občinah goriške in tržaške pokrajine. Da so delitve mimo je Terpin navedel deželni

volilni dogovor med Demokrasko stranko in SSK.

Kongres so pozdravili številni gostje (foto Bumbaca), politično pa sta izstopala pozdrava senatorke Tamare Blažine in predsednika Furlanije-Juljske krajine Renza Tonda. V imenu slovenske vlade je zasedanje pozdravil Zorko Pelikan, vodja Urada za Slovence po svetu in v zamejstvu.

Na 3. strani

FOTOVOLTAIČNI in TERMIČNI sistemi

Specializirani smo v projektiranju, inštalaciji in vzdrževanju fotovoltaičnih in termičnih sistemov majhne, srednje in velike zmogljivosti. Nudimo vam vso potrebno dokumentacijo in načrte za izkoriščanje odloka z davčno olajšavo do 55% "Conto energia" z dne 19.02.07

Šempolaj, 15 - 34011 (TS)
Tel. 040.200727 Mob. 3482251122
www.bordonimpianti.com
info@bordonimpianti.com

Proseška postaja 29/F - Zgonik
Tel. 040.225035 Mob. 3332811793
www.idro-system.it
info@idro-system.it

Tondo z delodajalci in sindikati o ukrepih proti gospodarski krizi

Na 6. strani

O razvojnih možnostih Trsta in pristanišča

Na 7. strani

Ameriški intervju: Veronika Špacapan

Na 13. strani

Na goriških višjih šolah spet reden pouk

Na 14. strani

Goriški starši ne odklanjajo predloga vertikalizacije šol

Na 14. strani

OBUTVE, USNJENA IN ŠPORTNA OBLAČILA, PROSTI ČAS

Velika promocijska prodaja

V ponedeljek odprti: 8.30-12.30 / 15.30-19.30

Popusti od 10 do 50%

Melluso, Rocco Barocco, Miss Sixty, Replay, Adidas, Puma, Lumberjack, Stone Haven, Caterpillar

TRST - Korzo Saba, 26 - Ul. Carducci, 41 Tel./Fax 040 636038

SLOVENIJA TA TEDEN

Vinjetna vojna z Brusljem

VOJKO FLEGAR

Zaradi vinjetnega sistema avtocestnega cestninjenja se je Slovenija po še ne petih letih članstva v Evropski uniji zapletla v prvi resni spor z bruseljsko komisijo. In čeprav ni končan niti še »politični« del postopka, to se pravi »razčiščevanje« na ravni slovenske vlade in evropske komisije, so v Bruslju že ukrepali: zamrznili so več kot sto milijonov evrov sredstev, ki bi jih Ljubljana morala dobiti iz evropskih skladov za gradnjo treh avtocestnih odsekov. Tretjina naložbenega denarja za en odsek na Štajerskem in dva na Dolenjskem je tako trenutno nedosegljiva, na drugi strani pa se pri servisiranju doslej najetih posojil za gradnjo avtocest napovedujejo prve resne težave.

Ker je bilo o vinjetnem, to je pavšalnem cestninjenju s polletnimi oziroma letnimi nalepkami, tukaj že govora, samo na kratko. Bruselj je pred poldrugim mesecem, takoj po volitvah, Ljubljano prvič uradno opozoril, da je ta sistem brez vinjet s krajšo veljavnostjo in kajpak nižjo ceno diskriminatoren do tranzitnih uporabnikov slovenskih avtocest, torej državljanov drugih držav članic EU. Kot so že ob uvedbi vinjet spomladani posvarili nekateri poznavalci evropskega ustavnega sistema, je Bruselj pred leti tudi Avstriji s sklicevanjem na 12. člen evropske pogodbe naložil uvedbo nekajdnevni vinjet, pravzaprav pa je že takrat tudi komisija sama neuradno dala vedeti, da mora biti »vsak sistem financiranja v skladu s pogodbo o ustanovitvi evropske skupnosti. To pomeni, da ne sme odkodovati občasnim uporabnikom avtocest v državi članci v primerjavi z domačini, ki avtoceste uporabljajo vsak dan.«

Vlada se za tovrstna opozorila ni zmenila, ampak je, kot je v začetku

oktobra priznal poslavljajoči se premier Janeza Janša, »pač tvegala« – brez nekajdnevni vinjet. Razlog je bil preprost: le, če bodo tudi tujci za eno ali dve vožnji po slovenskih avtocestah prisiljeni kupiti polletne vinjete, so lahko te tako poceni, da bo pretežna večina slovenskih voznikov nad njimi navdušena in se bo vladi za nižje cestnine zahvalila na volitvah. V Bruslju so na drugi strani očitno s prvim opominom čakali na čas po volitvah, kajti uradno pismo je prišlo (še le in že) teden dni po 21. septembru.

Po takratnem prvem odzivu aktualne vlade je nekaj dni kazalo, da Ljubljana »vinjetnega trka« ne namerava izzivati. Janša je namreč izjavil, »da bo nekajdnevne vinjete skoraj gotovo treba uvesti«, hkrati pa, da bo sistem cestninjenja tudi z njimi finančno vzdržen, kar pomeni, da bo iztržek od cestninjenja zadostoval za potrebe gradnje novih odsekov. Toda izračuni so pokazali drugače: tedenske ali desetdnevne vinjete lahko Slovenija uvede le, če hkrati več kot podvoji ceno letnih in polletnih. Namesto 55 evrov bi tako letna vinjeta, po simulacijah, ki so neuradno pricurjale iz državne avtocestne družbe Dars, morala stati 125 evrov.

Že teden dni po omenjeni Janševi izjavi je bilo zato vse drugače: na prometnem ministrstvu so na bruseljski opomin pripravili dolg odgovor, v katerem dokazujejo, da je sistem enakopraven tako za tuje uporabnike avtocest kot za domače, ki avtoceste le redko uporabljajo. Z dnevnopolitičnega stališča odhajajoče vlade oziroma prihodnje opozicije je bilo izzivanje spora z Brusljem razumljivo: naj ta vroči krompir iz žerjavice beza nova vlada, naj bo ona v očeh volilcev odgovorna za podražitev cestnin. Z

istega stališča, vendar prihajajoče vlade, pa je nerazumljivo, da je ta, v podobi svojega najverjetnejšega prometnega ministra, Primorca Patricka Vlačiča, v pičlem mesecu spremenila stališče. Še v začetku oktobra je bilo namreč govora o »naivnem pričakovanju«, da »Bruselj v slovenskem primeru ne bo ukrepal enako kot pred leti v avstrijskem«, zdaj pa Vlačič slovensko javnost prepričuje, da lahko o skladnosti vinjetnega sistema presoja samo evropsko sodišče (kar drži) in da je evropska komisija »nedosledna«, saj prejšnji komisar za promet (Francoz) ni imel pripomb, novi (Italijan) pa da jih ima iz politično motiviranih razlogov (kar, kot rečeno zgoraj, ne drži).

Pa to, ali ima Vlačič prav ali ne, najbrž ni tako pomembno niti, ko gre za njegovo tretjo trditev, namreč da ne ve za podlago, na kateri lahko evropska komisija pripombe na vinjetni sistem povezuje s sredstvi iz kohezijskih skladov. Dejstvo je namreč, da jih je zamrznila in da jih bo nova vlada zelo težko »odmrznila«. Tako politični kot pravni precedensi ji grozijo z neuspehom, kar z drugimi besedami pomeni, da bo prej ali slej morala podražiti eno in polletne nalepke ter uvesti nekajdnevne. Razumljivo je, da se »prihajajočim« upira misel na začetek mandata s podražitvijo (toliko bolj, ker so jim to zakuhali »odhajajoči«), toda slepomišenje je nespametno: iz bruseljskih skladov denarja za gradnjo avtocest ne bo, od cestnin se ga bo nateklo manj, kot je predvideno, pri servisiranju Darsovih dolgov pa se za prihodnje leto že brez vsega tega odpira za približno 50 milijonov evrov velika luknja. Če misli nova vlada celo pred sodišče evropskih skupnosti, pa se ji lahko čez leto ali dve zgodi še to, da bo morala plačati kazen.

SKLAD MITJA ČUK SVETUJE

Socializacija

Brez olike bi bilo življenje v družbi nemogoče, zato je prvina lepega vedenja pri socializaciji to je pri procesih, pri katerih se človek uči vstopati in biti v družbi, kateri pripada, tako nepogrešljiv element. Poleg tega, da se posameznik oblikuje in razvija ob stikih z drugimi in ob osvajanju obnašanja in izražanja družbenih oblik, ki so se uveljavile v neki družbi, je lahko tudi sam pomemben dejavnik spreminjanja družbe. Prilagajanje družbi in sprejemanje njenih zakonitosti se lahko dogaja le, če je posameznik v stiku z drugimi ljudmi, tudi s pripadniki drugih generacij.

Tisti, ki se danes zgražajo nad ponovno napovedano oceno v vedenju za srednje šole, mogoče še niso slišali, da se v po šolah (tudi t.i. naših) opušča začetno pozdravljanje profesorjev ob prihodu v učilnico z vstajanjem, pač pa vsak (razen morebiti prvošolcev) počenja ob profesorjevem prihodu, kar se mu v tistem trenutku najbolj zljubi - pili nohte, pije kokakolo, bere strip, se pogovarja s sosedom ali preraka s sošolci... Že pri najpreprostejši košarkarski ali odbojarski tekmi pa lahko opazimo, da zlasti teamsko početje ima pred svojim začetkom nujno potrebo po minimalni koncentraciji in zbranosti. Prava zagonetka je torej, zakaj se v šoli dopušča prej opisana anarhija. Kanček olike - lepega vedenja pri življenju v družbi lahko le pomaga in toliko bolj velja to pri šolskem življenju za družbo v nastajanju.

Če se torej povrnemo k našemu izhodišču, lahko z izvedenci ponovimo, da je stopnja otrokove socializacije tesno povezana s stopnjo njegovega osebnega razvoja. Faz socializacije je več. Ko strokovnjaki govorijo o primarni socializaciji imajo v mislih obdobje pred otrokovim vstopom, do njegovega šestega ali sedmega leta. Mnogi otroci obiskujejo še pred šolo vrtec in starši, ki smo imeli s tem neposredne izkušnje vemo, kako pomembno je za malčka osvojitve najosnovnejših navad o osebni čistoči. Malček se mora naučiti obvladovati svoje telesne potrebe, umivati si roke in podobno. V obdobju do tretjega leta starosti naj bi postali otroci kolikor toliko spretni v tem. Prav obdobje primarne socializacije se pretežno odvija doma, v krogu družine. Socializacija pomeni tudi navezovanje intimnih vezi med ljudmi in to se nedvomno lahko začne v osnovni družbeni celici. Tam, kjer otrok čelblja, kakor ve in zna in ga družina razume. Kasneje ob vstopu v širšo skupino v vrtcu, pa se bo moral potruditi tudi z govorom, da bo razumljiv. Do petega leta starosti se navadno to tudi zgodi. Čim bolj je klima v osnovni socializacijski celici-družini ugodna in naklonjena, tem boljše osnovo bo dala otroku za nadaljnje življenje v družbi.

Vsaka nižja stopnja socializacijskega procesa je osnova za naslednjo stopnjo. Npr. intimni čustveni odnosi, ki jih otrok najprej razvije v svoji družini, se kasneje razširijo na krog prijateljev, ki jih sklene v vrtcu, šoli itd. Ko torej otrok obvlada prvinske oblike življenje v družbi in kulturnega obnašanja v njej - po petem letu starosti - nastopi sekundarna socializacija, ki gre vse do adolescence. To je obdobje, ko se otrok šola v ustanovah. Te so včasih le posredovale kulturo družbene skupnosti, iz katere je izhajal, danes pa delujejo čedalje bolj tudi kot pomoč pri izmenjavi dobrin in značilnosti različnih kultur. Po adolescenci izvedenci govorijo o terciarni socializaciji. Mladostnik je že pridobil znanje o kulturi ali kulturah in začne tudi sam samostojneje razmišljati o družbenem življenju.

Lahko bi si ob branju teh vrstic ustvarili napačno mnenje, da

se druga faza začne, ko se konča prva itd. Vendar faze tečejo ob prehodu še nekaj časa vzporedno, kot člani štafete pri predaji palice. Tretja faza socializacije, za katero stoji odraslost, pa lahko vztraja pri nekaterih ljudeh kar še nekaj časa.

Za človeka je socializacija pomembna za to, da se bo znal v življenju prilagoditi, da ga ne bo večina gledala kot osamljenega posebnega, ki se ga je treba izogibati in ga izločiti.

Če človek vidi v družbenih normah samo omejitve svoje svobode, bo njegova socializacija precej ovirana. V času vse večjega individualizma je to zelo pogost pojav. Zato je pomembno, da posameznik pravočasno spozna pravo vrednost družbenih norm, ki smo jo že večkrat strnili v besede: Kjer se konča tvoja svoboda, se začne moja. Življenje je dinamično, polno spremenljivk in zato je tudi to pravilo podrejeno mnogim prilagajanjem. Samo sprejeta družbena pravila pa lahko posamezniku okvirijo na primeren način njegov bodoči obstoj sredi drugih ljudi.

Faktorji ali dejavniki, ki vplivajo na večjo ali manjšo socializacijo, so različni. Prvi dejavnik je družina. V družini otrok izoblikuje osnovne izkušnje v odnosu z drugimi ljudmi. Tam se uči tudi vrednotiti marsikatero dogajanje. Čustvena povezanost s tistimi, ki ga učijo v prvih letih življenja, deluje kot povečevalno steklo in poveča učinek učenja, tako da je pridobljeno znanje trdna osnova vsega nadaljnega učenja. Vrednote, ki mu jih posreduje družina, posameznika spremljajo vse življenje. Drugi pomemben dejavnik so vrstniki, ki dajo življenju posameznika velikokrat trajen pečat, za tem šola, kasneje sredstva javnega oblašanja in komunikacijska sredstva ter druge skupnosti v okviru vere, službe, športa in podobnega.

Med življenjske spremenljivke, ki smo jih prej omenili, pa spada tudi večja ali manjša intenzivnost vplivanja vseh teh dejavnikov, ki je v različnih fazah posameznikovega življenja, različna. Mnoge spremembe nastajajo tudi zaradi tega, ker je danes drugače, za razliko od prejšnjih generacij, ko je bil posameznikov življenjski potek predvidljiv in tradicionalen - od otroštva preko šolanja v svet dela, v lastno družino, v upokojitve, umik iz aktivnega življenja in neproduktivno starost. Danes se je mnogo od tega premaknilo, dovolj je, da pomislimo na koncept vseživljenjskega učenja, ki šolanje (ali pridobivanje znanja) raztegne na celotno obdobje človekovega življenja. Nekateri dejavnosti, ki so bile včasih rezervirane le nekaterim življenjskim dobam, so torej danes vsem na razpolago. Če so nekoč za vsako obdobje razvoja veljala strogo določena pravila, moramo danes računati z vnašanjem sprememb v tradicionalne norme.

Vemo, da so različne družbe na različne načine obeleževale prehod iz ene posameznikove razvojne faze v drugo. Zlasti prehod v odraslost so zakoličevala značilna obredja, ki so ponekod še živa. Tudi naša družba ni brez njih: tako na področju religije kot na področju laičnega vstopanja v družbo (plesni in podobno). Hkrati pa se v naši družbi generacijske meje čedalje bolj brišejo. Nekateri so vsaj na zunanaj v tem tako nepreklicano dosledni, da učinkujejo nekoliko smešno: pivski trehuh stlačiti v utegnjene kavbojke res ni od muh, kakor tudi ne ohranjanje obnašanje in »videz« najstnice tudi v poznih šestdesetih... (jec)

PISMA UREDNIŠTVU

Paritetni odbor

Prvič, odkar je bil ustanovljen, se v četrtek nisem udeležil seje paritetnega odbora za slovensko manjšino in to ne zaradi sicer šibkega zdravja, pač pa zaradi globokega nestrinjanja z načinom, kako paritetni odbor pod vodstvom predsednika Brezigarja opravlja svoje poslanstvo.

Zadnjič se je paritetni odbor sestel pred več kot pol leta. Tedaj se je predsednik Brezigar zaposlil v slovenskem znanem ministrstvu in, če drže navedbe slovenskega tiska, tam tudi ostaja kot funkcionar, čeprav je minister Rupel ostal pred vrati parlamenta. Osebnost sem pričrnan, da gre za navzkrižje interesov, če pomislimo, da je Brezigarja v paritetni odbor imenovala rimska vlada. Medtem ga je, kot berem v tisku, ministrica Gelninjeva poklicala za svetovalca v poseben odbor za manjšinske šole, kjer pa zastopnika naših šolnikov ne bo.

Kljub vsemu se je odločil, da ostane na svojem mestu in z njim se je tedaj strinjala »večina, ki ga je izvolila«. Tako se je namreč izrazil v pogovoru za Primorski dnevnik, ko si je drznil tudi oceniti, da je paritetni v bistvu izčrpal svojo nalogo. Kar seveda ni bilo res, ker je seznam nerešenih problemov naše manjšine in izvajanja zaščitnih zakonov še neskončen.

Potem je počilo, ko je Berlusconi-jeva vlada sklenila naši manjšini napovedati vojno s klestenjem šolstva, prispevkov tisku, podpore kulturnim dejavnostim in z zanikanjem Slovencev v Benečiji in Reziji. Paritetni odbor je bil sklican na vrat na nos z dnevnim redom, ki bi v normalnih delovnih pogojih potreboval vsaj tri dni dela, zaključil pa se je po nekaj urah z mandatom predsedniku Brezigarju, naj poseže pri oblasteh.

Brezigarjeva »večina« v odboru prepogosto sprejema predsednikove sklepe, ki so vnaprej usklajeni z rimskimi funkcionarji ali kraljevnimi politiki, če-

prav za Slovence niso povsem zadovoljivi. Kot primer zadostuje zahteva o dvojezičnih napisih pri Katinari, ki jih je paritetni odbor z večino glasov zavrnil!

Priznam tudi, da me je prizadela izjava predsednika paritetnega odbora v tisku, da okrepi rimske vlade niso uperjeni proti naši manjšini, saj gre za splošno proračunsko klestenje.

Mislim, da je razčiščenje potrebno, sicer bo delo paritetnega odbora še naprej negotovo in obotavljajoče, česar si naša manjšina ne more in ne sme privoščiti.

Stojan Spetič

Zakaj po italijansko?

Ob bazenu hotela Maestoso v Lipici sem opazil le enojezični plakat-vabilo na konjeniško prireditve, ki je sicer bila že pred več kot enim mesecem. Na moje veliko presenečenje je (bilo) vabilo napisano le v italijanščini. O slovenščini ne duha in ne sluha. Mar v bazen in na konjeniške prireditve ne zahajajo tudi slovenski gostje, ki so tu doma?

Vabilo bi moralo biti v slovenskem jeziku. Kvečjemu bi lahko dodali italijanski prevod, čeprav Lipica ne leži na dvojezičnem območju, kot na primer Koper, Izola ali Piran, kjer živi italijanska manjšina. Ljubitelji konjskih športov bodo vseeno prišli na prireditve, četudi bo vabilo v kitajščini. Kot tržaški Slovenec, ki se vsak dan bori za obstoj slovenskega jezika, sem bil res razočaran. To je še en dokaz, da Primorska sploh ni imuna pred potujčevanjem.

Jan Grgič

TRST - V torek Stoletnica novinarskega sindikata FNSI

TRST - Pred natanko sto leti so v Italiji ustanovili enotni novinarski sindikat (Federazione nazionale della stampa). Njegov prvi predsednik je bil Tržačan Salvatore Barzilai, zato bodo obletnico proslavili tudi v Trstu. Torkovo slavje bo razdeljeno na dva dela. V jutranjem bo slovesnost v sejni dvorani tržaškega županstva (ob 10.30), na kateri bosta sodelovala generalni tajnik in predsednik sindikata FNSI Franco Siddi ter Roberto Natale. Tržaški novinar Fabio Amodeo bo orisal lik prvega predsednika Barzilaia, predviden pa je tudi nagovor župana Roberta Dipiazze in deželnega predsednika sindikata Carla Muscatella.

Popoldanski del bo potekal v Novinarskem krožku (Korzo 13). Ob 15.30 se bodo spomnili vseh novinarjev iz naše dežele, ki so umrli med opravljanjem svojega poklica. Predstavili bodo tudi Sklad Simona Cigana, ki bo ščitil novinarje brez stalne zaposlitve in žrtve izsiljevanj.

Osrednji dogodek pa bo posvet »Novinar, nadležna priča« (Giornalista, il testimone scomodo), ki ga bodo sooblikovali novinarja in pisatelja Dimitrij Volčič ter Paolo Rumiz, Alfonso Di Lava (tiskovna agencija Ansa), univerzitetni profesor Giuseppe Battelli ter sindikalista Franco Siddi in Roberto Natale. Pogovor bo koordiniral Luciano Ceschia.

GORICA - Deželni kongres stranke Slovenske skupnosti

»V ZDA imajo temnopoltega predsednika, mi pa se še borimo za dvojezične table«

Tajnik Terpin potrdil zamisel zbirne slovenske stranke - Pozdrava predsednika FJK Tonda in senatorke Blažine

GORICA - »V Ameriki so izvolili temnopoltega predsednika, mi pa se še vedno moramo boriti za par dvojezičnih cestnih tabel.« Damijan Terpin je s to učinkovito prispodobno začel svoje poročilo na deželnem kongresu, na katerem Slovenska skupnost ponuja manjšini v premislek model zbirne stranke Slovencev. Terpin nima ambicije, da bi postal zamejski Barack Obama, s to metaforo je hotel prikazati, kako se svet vrti in spreminja, Slovenci v Italiji pa se moramo dejansko marsikdaj boriti za obstoj in za pravice, ki so drugod samoumevne, pri nas pa žal še ne.

Po dolgem seznamu starih in novih problemov manjšine (neizvajanje zaščite, zapostavljanje slovenščine v javnosti, finančne težave itd.) je Terpin glavno pozornost namenil prihodnosti Slovenske skupnosti. Da stranka lahko postane zbirna stranka Slovencev, po njegovem potrjuje dva podatka: uspeh na aprilskih deželnih volitvah in izvolitev Igorja Gabrovca v deželni svet. Stvari sta si zelo povezani, po svoje pa je s tem povezan tudi volilni dogovor, ki ga je SSK sklenila z Demokratsko stranko.

Terpin je prepričan, da prav ta dogovor, ki ima zanj tudi politične razsežnosti, predstavlja začetek konca delitve med levico in SSK. Ta pot bo sicer še dolga in strma, po tajnikovem mnenju pa je edina prava. Za dogovor s SSK imajo velike zasluge politiki iz vrst bivše Marjetice, Terpin pa je pohvalil tudi politično daljnovidnost deželnega tajnika DS Bruna Zvecha. Slednji je kljub nekaterim ostrim nasprotovanjem v lastni stranki razumel, da je strateška povezava v interesu obeh strank.

Zbirna stranka pa odpira tudi nekaj dilem. SSK je del levosredinske koalicije, po Terpinovem prepričanju pa ima manjšinska stranka to prednost, da svojo samostojno politiko uveljavlja tudi in ne glede na svojo umeščenost v ta ali oni politični pol. Levosredinska usmeritev SSK vsekakor ni pod vprašajem, z desno sredino pa so ne samo možni, temveč tudi nujno potrebni institucionalni odnosi, kot priča dobro sodelovanje med predsednikom Dežele Renzom Tondom in Gabrovcem.

Terpin je zelo zadovoljen s pozornostjo, ki jo je Slovenija z vlado Janeza Janše izkazovala tako manjšini, kot SSK. Pri tem je izpostavil izvajanje zakona za Slovence po svetu in v za-

mejstvu ter sosvet, ki je bil v tem sklopu ustanovljen. Tajnik računa na odprtost Janševega naslednika Boruta Pahorja in verjame, da nova slovenska vlada odnosov do manjšine ne bo obravnavala po političnem ključu, pač pa da bo še naprej imela do tega vprašanja državniški pristop. Terpin v svojem poročilu ni obravnaval odnosov s krovnioma manjšinskima organizacijama in tudi ne starih in novih predlogov o Zvezi Slovencev in o manjšinskem narodnem svetu.

Med pozdravi sta politično izstopala posega predsednika deželne vlade Tonda in senatorke Tamare Blažine. V imenu slovenske vlade je kongres, ki se bo nadaljeval danes v Podbocah v Benečiji, pozdravil vodja Urada za Slovence po svetu in v zamejstvu Zoriko Pelikan, ki zaključuje svoj mandat.

Blažinova je zagovarjala državni in deželni zaščitni zakon in se vprašala, kaj bi bilo danes z Benečani in s špetsko dvojezično šolo, če ne bi imeli teh dveh zakonov. Senatorka za premostitev sedanjih težav manjšine vidi tri smernice: notranja enotnost, povezava s Slovenijo in z italijanskimi strankami in javnostjo, ki so občutljive za sožitje. To ni čas za polemike in jalove spore, ki ne samo, da ne peljejo nikamor, temveč tudi škodijo zlasti manjšini. V enotnosti je naša moč, v različnosti pa naša bogastvo, je poudarila Blažinova.

Damijan Terpin zelo računa, da bo Slovenska skupnost postala zbirna stranka Slovencev v Italiji

BUMBACA

Predsednik Tondo je Gabrovca, ki sicer sodi v opozicijo, predstavil kot za Deželo institucionalnega referenta slovenske manjšine in ne samo Slovenske skupnosti. Po njegovem to ni čas za pretirano poudarjanje različnosti (tudi jezikovne), ampak splošna krizna situacija sili deželno skupnost k enot-

nosti. Tondo se ima za Furlana, nasprotuje pa deželni zaščiti furlanščine, čeprav v isti sapi dodaja, da je jezikovna različnost srž naših krajev.

V domu Lojzeta Bratuža je predsednik FJK znova obljubil, da bo v prihodnjih dneh podpisal t.i. odlok o vidni dvojezičnosti, da bo pisal v Rim gle-

de krčenja prispevkov manjšini in da se bo z našimi zadevami ukvarjal odbornik Roberto Molinaro. Tondo je priznal Illyjeve zasluge za projekt evroregije in izrazil upanje, da se bo slednja rodila, ko bo on še predsednik deželne vlade.

S.T.

GORICA - Predlog Slovenske skupnosti

»Repentabrski model v okoliških občinah«

GORICA - Volilni dogovor med Demokratsko stranko in Slovensko skupnostjo bi moral priti do izraza tudi na spomladanskih volitvah v tržaških in goriških okoliških občinah. Če takšnega dogovora ne bo mogoče udejanjiti, je deželni tajnik SSK Terpin predlagal, da bi v Zgoniku, Sovodnjah, Števerjanu in Doberobi uveljavili t.i. repentabrski model. Zmagovita lista dobi župana, opozicija pa sodeluje v upravi, načeloma s podžupanom. Na ta način bomo ohranili uprave v slovenskih rokah in bistveno pripomogli k

združevanju v manjšini, je prepričan Terpin.

SSK je prepričana, da si v Dolini županja Fulvia Premolin zasluži ponovno kandidaturo. »Zato se mi ne zdi primerno in niti modro, da se na teritoriju spodbujajo težnje, ki bi šle v kakršno koli drugačno smer,« je prepričan Terpin.

Z njim soglašajo predsednik goriške Pokrajine Enrico Gherghetta, ki si želi volilno enotnost Slovencev v Števerjanu, Sovodnjah in Doberdobi. Gherghetta je rekel, da odlično sodeluje tako s SSK, kot tudi s slovensko manjšino na sploh.

LJUBLJANA - V Mladini intervju z Rudijem Pavšičem

»Biti danes Slovenec v Italiji je lepo, ampak tudi težko«

LJUBLJANA - Tednik Mladina objavlja daljši intervju s predsednikom Slovenske kulturno-gospodarske zveze Rudijem Pavšičem. Pogovor je namenjen predvsem bralcu iz Slovenije, ki slabo ali površno pozna položaj slovenske manjšine in težave, s katerimi se trenutno sooča.

Gre za blokado zaščitnega zakona, krčenje državnih prispevkov napovedano zaščito »staroslovenskih« narečij in odnose med manjšino in matico. Za zamejskega bralca je zanimivejši del intervjuja, v katerem Pavšič govori o stečaju Tržaške kreditne banke, družbi Safti in odnosih znotraj manjšine.

Biti Slovenec v Italiji je lepo, ampak tudi težko, pravi Pavšič. Pogosto moramo namreč utemeljevati drugim, da smo tu doma in da smo na svojem. Ne smemo pa se umikati. Trst je tudi naš, zato Pavšič gre namenoma enkrat na teden na glavni tržaški trg, v center mestne buržuazije, pije kavo in bere

Primorski dnevnik.

»Ne zato, da bi izzival, ampak da s tem gostom kavarne povem, da je Trst tudi moj, da so ga gradili in soustvarjali tudi Slovenci,« meni predsednik SKGZ.

Glede propada Tržaške kreditne banke in Saftija ni nobena skrivnost, da so za to krivi tudi nekateri tedanji oblastniki iz Ljubljane, ki so bili neupravičeno pasivni in so nas pustili same, pravi Pavšič. »Demsova vlada je imela v sebi močan revanšistični naboj in šarila je tudi v zamejstvu, saj nas je vključila v del "udbomafijske" zgodbe, slovenski mediji pa so, kot po nareku, pisali TKB in Saftiju neverjetne zgodbe, polne obtožb,« beremo še v Mladini.

Po zlomu banke in Saftija se je na novo postavila solidna gospodarska infrastruktura. »V naši skupnosti imamo skoraj tisoč podjetnikov in trgovcev, imamo banko in posojilnico, ki pomenita steber za

naše gospodarstvo. Na tem področju je motor delovanja izredno sposoben sodelavec v moji ekipi, Boris Peric, ki je zbral okoli sebe ekipo mladih in sposobnih gospodarstvenikov,« meni Pavšič.

Po mnenju predsednika Slienske kulturno-gospodarske zveze ni razlogov za drobitev sil slovenske narodne skupnosti v Italiji in tudi ne za dve krovni organizaciji, pa četudi sta izraz posebnih zgodovinskih okoliščin. Če ne zmoremo premostiti teh delitev, potem je nekaj narobe z nami. Sodelovanje med SKGZ in SSO je sicer dobro in lahko bi bili še uspešnejši, če bi delovali v enotni krovni organizaciji, saj so skrbi pri uveljavljanju pravic slovenske manjšine za vse, rdeče in črne, enaki, problemi pa isti, je prepričan Pavšič. Upam, da bomo sčasoma odpravili to anomalijo in presegli razlike, ki so ideološke narave, še poudarja Pavšič v pogovoru za Mladino.

MARTINOVO

Okusi Krasa
v pekarni Davorin Starec, Prosek 138
 (pri postajališču avtobusov št. 42, 44), tel.: 040-225 257
 navadne in posebne vrste kruha, zlasti še Martinov
 ter sladice po domačem receptu; vina agriturizma Milič,
 tudi med čebelarja Settimi Ziani **DOBRODOŠLI!**

CRISMANI DAVID od leta 1985 **GRADBENO PODJETJE**

Gradimo vam ideje in sanje

PRENOVA ZGRADB

LESENE STREHE

NOVOGRADNJA

RAZLIČNE TERMIČNE IZOLACIJE IN KRITINE

Mob. 338.8313006 - Tel. Fax 040.220573 - Križ, 175 - Trst www.crismanidavid.it

ŠOLSKA PROBLEMATIKA - Dokument o stanju in perspektivah slovenskega šolstva v Italiji

Bomo Slovenci v Italiji dobili večje število večstopenjskih šol?

Srečanje na slovenskem konzulatu v Trstu - Zapiranje šol ne pride v poštev, razmisliti pa je treba o prilagoditvi zahtevam časa

TRST - Bomo Slovenci v Italiji poleg sedanje doberdobske in špetrske dobili še večje število večstopenjskih šol? To možnost menda dopušča dokument o stanju in perspektivah slovenskega šolstva v Italiji, o katerem je bil govor na včerajšnjem dopoldanskem srečanju v prostorih Generalnega konzulata Republike Slovenije v Trstu in srž katerega naj bi bila v težnji po ohranitvi prisotnosti slovenskih šol na teritoriju in raznolikosti ponudbe, a tudi v razmisleku o tem, da se mora tudi slovensko šolstvo v Italiji do določene mere prilagoditi zahtevam sedanjega časa. Sestanka, ki je potekal za zaprtimi vrati, saj v načrtih udeležencev sploh ni bilo predvideno, da o njem javnost kaj izve - a se je vest o njegovem poteku skupaj s pogovorom z nekaterimi udeleženci vseeno znašla na spletni strani portala www.slomedia.it - so se udeležili slovenska konzulka Bojana Cipot, predsednika Slovenske kulturno-gospodarske zveze in Sveta slovenskih

ANDREJA DUHOVNIK

organizacij, Rudi Pavšič in Drago Štoka, vodja Urada za slovenske šole pri Deželnem šolskem uradu za Furlanijo-Julijsko krajino Tomaž Simčič, višja pedagoška svetovalka za slovenske šole v Italiji pri Zavodu Republike Slovenije za šolstvo Andreja Duhovnik Anton ter predstavnika Ministrstva za šolstvo in šport Republike Slovenije, in sicer vodja Službe za mednarodno sodelovanje in evropske zadeve Viljana Lukas in Roman M. Gruden.

Prisotni so sicer pozitivno vzeli

RUDI PAVŠIČ

na znanje nedavno odločitev italijanske vlade, da bo zaprtje majhnih šol, ki ne izpolnjujejo meril glede števila učencev (v tem primeru gre za šole, ki ne dosegajo števila petdesetih učencev) preložila na leto 2010. Osrednji del srečanja pa je zavzel razgovor ob dokumentu, ki ga je pripravila ožja delovna skupina in ki je posvečen stanju in perspektivah našega šolstva.

Kaj torej piše v dokumentu? Besedila nam sicer niso želeli dati v vpogled, a iz besed (z nami drugače redkobesednih) udeležencev sestanka se

TOMAŽ SIMČIČ

da razbrati, da obstaja vsekakor težnja po ohranitvi prisotnosti slovenskih šol na teritoriju, tako da zapiranje oz. ukinitve posameznih šol ne pride v poštev. Navsezadnje gre tu tudi za upoštevanje mednarodnih pogodb, ki ščitijo manjšinske šole, je bilo poudarjeno na srečanju. Prav tako se želi omogočiti razvejano vzgojno-izobraževalno ponudbo s posebnim ozirom na višje srednje šole, na kadrovskem področju pa ločene sezname osebja. Dokument se tudi dotika žgocnega vprašanja racionalizacije šol-

DRAGO ŠTOKA

ske mreže, kjer se dopušča možnost oblikovanja večstopenjskih šol (slednje bi nastale z združitvijo nekaterih didaktičnih ravnateljstev, ki obsegajo otroške vrtce in osnovne šole, z nižjimi srednjimi šolami - tako obliko imajo trenutno v Doberdolu in v dvojezičnem šolskem centru v Špetru). Prav tako se v dokumentu pričakuje, da bo slovenska manjšina primerno soudeležena pri odločitvah o programih in smereh na ravni višjih srednjih šol, poudarja pa se tudi velika skrb za jezik. (iz)

LJUBLJANA - Na izredni seji DZ je dobil glasove SD, Zares, LDS, DeSUS in tudi SNS ter SLS

Borut Pahor uradno mandatar

LJUBLJANA - Poslanke in poslanci slovenskega državnega zbora so včeraj na izredni seji za novega mandatarja za sestavo vlade z 59 glasovi za izvolili predsednika SD Boruta Pahorja, ki je takoj nato slovesno zaprisegel.

"Oddanih je bilo 84 glasovnic," je po končanem glasovanju dejal predsednik državnega zbora Pavel Gantar. Borut Pahor je prejel 59 od 83 glasov, 1 glasovnica pa je bila neveljavna. Poslankam in poslancem se je zahvalil za izkazano zaupanje, ki ga "ne vidi kot bianco menico, ampak kot kredit, ki ga bo poravnal z vestnim delom."

Mandatar ima sedaj 15 dni časa, da državnemu zboru predlaga svojo ministrsko ekipo. Usklajevanja o ministrskih resorjih sicer po zapletih glede ministrskega mesta za predsednika DeSUS Karla Erjavca še potekajo, medtem ko so prihodnji koalicijski partnerji vsebinski del pogodbe že parafirali. "Moja namera je, da čez vikend in na začetku prihodnjega tedna nadaljujem pogovore o zasedbi ministr-

skih mest, ki ga bom takoj poslal v DZ, tako da bi se opravila zaslivanja in glasovalo o zaupnici," je poudaril Pahor po četrtkovem podpisu koalicijske pogodbe s prihodnjimi koalicijskimi partnerji. Ob tem je napovedal, da opozicije v primeru zaupnice in izvolitve vlade ne bo prosil za običajnih 100 dni premora, "ampak le to, da se vlada konsolidira do božiča in da od prvega januarja naprej ravnamo tako, kot nam pritiče po naši politični vlogi."

Pahor je na začetku izredne seje nagovoril poslance državnega zbora in dejal, da ni nič pomembnejše od tega, "da nam uspe premagati prihajajoče ovire." Spomnil je, da je prav velikopoteznost Slovenijo pripeljala iz manj razvite države v uspešno državo. Glede na izkušnje iz preteklosti pa lahko na prihodnost gledamo z optimizmom. "Velikopoteznost, ne drobnjakarstvo," je spomnil Pahor in dejal, da se je treba na strateške ukrepe osredotočiti. Osebo imam veliko več vprašanj kot odgovorov. Ne moremo čakati na odgovore drugih, ampak jih moramo poiskati sami. Zdaj je čas, da pokažemo iznajdljivost. Imamo dovolj domačega znanja in talentov, da se lotimo projekta," je opozoril Pahor in dejal, da bo prva naloga nove vlade ustvariti potrebno družbeno in politično ozračje, "da to energijo poveže v ustvarjalno celoto."

Največ prostora je Pahor v svojem govoru namenil gospodarskim vprašanjem. Dejaj, da bo vlada sledila javnofinančnim pravilom: stabilno povečevanje javnofinančnih odhodkov, ki niso odvisni od nihanj fiskalnih prihodkov. Pri dohodnini bo vlada poskušala popraviti splošno davčno olajšavo tako, da se bo ta počasi približevala letnemu znesku minimalne plače. Za reševanje stanovanjskega vprašanja pa naj bi znova uvedli posebno stanovanjsko olajšavo. Vlada pa si bo prizadevala tudi, da bodo državljanom bolj dostopne tudi vse javne storitve.

Glede varnosti in zunanje politike, bo vlada po besedah Pahorja imela "kontinuirano slovensko varnostno in zunanjo politiko". Pahor odločitve sedanje vlade glede politike do Hrvaške podpira, "ker je imela vlada pravi razlog za to." Ob tem pa je dejal, da naj mešana slovensko-hrvaška komisija za reševanje odprtih vprašanj med državama zaključi delo in vladam predstavi alternativo za končno rešitev mejnega vprašanja. "Pri tem pa mora

Novoizvoljenemu mandatarju za sestavo nove slovenske vlade Borutu Pahorju (levo) je prvi čestital predsednik državnega zbora Pavel Gantar

BOBO

KOMISIJE DZ Miro Petek vodi komisijo za zamejstvo

MIRO PETEK

LJUBLJANA - Državni zbor je včeraj ustanovil tudi parlamentarna delovna telesa. Med njimi je tudi komisija za Slovence v zamejstvu in po svetu, ki jo bo vodil poslanec SDS Miro Petek, za podpredsednika pa sta bila imenovana Mirko Brulc (SD) in Gvido Kres (SLS). Predsednik komisije za narodni skupnosti bo poslanec madžarske narodne skupnosti Laszlo Göncz, podpredsednik pa predstavnik italijanske manjšine Roberto Battelli.

ŠPETER - Na sedežu gorske skupnosti Srečanje predstavnikov krajevnih uprav, ustanov in društev o sredstvih za lokalne govorice

ŠPETER - Kot smo že poročali, je deželni odbor FJK je 21. oktobra na podlagi 22. člena deželnega zakona za Slovence sklenil, da nameeni 100.000 evrov za zaščito rezijansčine in lokalnih govoric v Nadiških dolinah ter Terski in Kanalski dolini in evidencialni subjekte, ki imajo pravico do javnega prispevka za projekte, ki na katerikoli način promovirajo omenjena narečja. Izbrani subjekti, ki morajo za dodelitev prispevka do 17. novembra predložiti svoje projekte deželni direkciji za šolstvo, izobraževanje in kulturo, so Gorska skupnost za Kanalsko dolino, Občina Rezija in Gorska skupnost Ter, Nadiža, Brda. Vsem trem bo dodeljen prispevek najmanj 20.000 evrov, če bodo v roku predstavile veljaven projekt, preostali znesek pa bo omenjena direkcija razdelila, ko bo ocenila posamezne projekte.

Da bi sestavili celovit pro-

gram ukrepov v korist lokalnih govoric, ki so zaščitene po deželnem zakonu 26/2007, je predsednik Gorskupnosti Ter, Nadiža, Brda drijan Corsi povabil na sestanek društva in organizacije, ki delujejo na območju, kjer se omenjene govorice uporabljajo. Srečanje bo v ponedeljek ob 16.30 na sedežu gorske skupnosti v Špetru, nanj pa so bili med drugimi povabljeni tudi predstavniki SKGZ in SSO za videmsko pokrajino, KD Ivan Trinko, Zveze slovenskih izseljencev FJK, KD Rečan, Novega Matajurja, kulturnega verskega lista Dom, Inštituta za slovensko kulturo, Študijskega centra Nediža, Dvojezičnega šolskega centra, Zavoda za slovensko izobraževanje, Centra za kulturne raziskave, KD Naše vasi, Društva Lipa in Okna na slovanski svet. Posamezna društva bodo lahko na srečanju predstavila že pripravljene projekte. (NM)

ŠOLSTVO - Zaradi krčenja denarnih sredstev za šolo in univerzo

Val študentskih protestov proti vladi nikakor ne pojenja

Včeraj je v Rimu prišlo do incidentov s policijo, v katerih so bili trije ranjeni

CAMORRA Širi se podpora Savianu

RIM - Podpora novinarju in pisatelju Robertu Savianu, ki mu camorra grozi s smrtjo, se širi. Po tem, ko ga je podprlo šest nobelovcev, se je zganila tudi širša družba. V četrtek popoldne so po ulicah Castel Volturna v provinci Caserta v oči bodli slogani »Saviano je moj prijatelj« in »Camorra je kup dreka«.

Pobudo za kampanjo, naslovljeno »Prebutajmo camorriste« (»Facciamo neri i camorristi«), je dalo politično gibanje Demokratična levica. Črno-bele slogane na rdeči podlagi so natisnili na 70.000 plakatov ter jih razobesili v krajih, ki so pod nadzorom camorrističnih klanov Casalesi. Politika se, kot se zdi, oddaljuje od boja proti mafiji in camorri, od tod pobuda za akcijo Demokratične levice, je ta ponedeljek dejal član gibanja Arturo Scotto. Castel Volturno je znan po sporih med dvema skupinama klana Casalesi in po tem, da je v zadnjih mesecih v tem kraju padlo devet camorrističnih žrtev, med njimi šest afriških priseljencev.

Slogana, uporabljena v kampanji, izražata neformalno solidarnost s Savianom. »Nekateri novinarji so poudarjali, da je Saviano pisatelj, pozabili pa so dodati, da je novinar. Reči, da je pisatelj, je skorajda trditi, da so njegovi zapisi dobrodošli, a nerealni. Z akcijo želimo spomniti, da Saviano v svojih prispevkih ljudi omenja z imeni in priimki in je odličen novinar ter prijatelj nas vseh,« je pojasnil koordinator Demokratične levice Claudio Fava.

Zapis »Camorra je kup dreka« medtem, tako Fava, povzema izjavo novinarja in zagrizenega protimafijskega borca Peppina Impastata, še ene v nizu številnih mafijskih žrtev. »Reči karkoli drugega bi bilo odveč,« je dodal Fava. V sklopu akcije so pripravili še 5000 razglednic in 10.000 majic.

Glasu Demokratične levice so se pridružili tudi v Milanu, kjer je skupina mladih izrazila solidarnost s Savianom tako, da je mestne ulice prelepila s plakati, na katerih so slike posameznih aktivistov podpisane z njihovimi imeni in priimkom Saviano. Akcijo so poimenovali »Vsi smo Saviano« (»Siamo tutti Saviano«).

Protestni sprevod po rimskih ulicah

ANSA

MEDIJI - S karikaturu na račun novega ameriškega predsednika

Vinjetist Forattini tokrat prestopil mejo spodobnega

Italijanski dnevniki različno ocenjujejo Berlusconijevo šalo na račun Obamove temne polti. Neodvisni časopisi - komunisti v Berlusconijevem izrazoslovju - so kritični, družinska lista Il Giornale in il Foglio sta na različnih stališčih, prvi zagovarja nedolžnost predsednika vlade, drugi pa kritizira njegovo nepremišljenost, desničarski Libero pa z naslovom čez vso prvo stran piše »Obama abbronzato: embe?« to se pravi Obama zagorel: in torej?

Izpod kritike pa je vinjetist Forattini, ki je objavil karikaturu presečenega Busha pred posteljo, v kateri leži kot porodnica figura kipa svobode, torej simbol ameriške svobode, s črnim novorojenčkom v naročju in s pripisom »Nesrečnica, prevarala si me s črnim majordomom«.

Očitno so za desničarskega karikaturista črnopolti ljudje lahko samo služabniki. Novinarji in drugi zaposleni pri skupini časopisov, kot je Il Resto del Carlino, v katerih je bila objavljena

neokusna karikatura, so že ogorčeno protestirali.

Znano je, da je Forattini že star in

RIM - Na ulicah Rima je včeraj več tisoč študentov in dijakov protestiralo proti odločitvi vlade o krčenju proračunskih sredstev za izobraževanje. Spremljalo jih je okrepljeno število policistov, ki so jim preprečili, da bi se približali sedežema italijanske vlade in parlamenta, pa tudi železniški postaji Ostiense. Tu je prišlo do prerivanja, v katerem so bili ranjeni študent, policist in novinar.

Kot je opozoril eden izmed udeležencev protestov, ne zaupajo vladi, ki je brez posvetovanja sprejela zakonske ukrepe na področju izobraževanja. »Silvio, ne pozabi, da imaš lašje zahvaljujoč znanstvenemu raziskovanju,« pa je pisalo na plakatu enega od študentov, ki je s tem namignil na lasne vsadke 72-letnega premiera. Zaradi krčenja proračunskih sredstev naj bi področje izobraževanja v prihodnjih petih letih izgubilo več kot devet milijard evrov. Protesti so potekali tudi po drugih mestih. V Cagliariu je protestiralo 5 tisoč mladih, v Milanu pa se je po ocenah organizatorjev zbralo 60 tisoč. 14. novembra bo splošna stavka na univerzah.

Poslanci bodo poslej glasovali s prstnimi odtisi

RIM - Poslanci bodo od februarja prihodnje leto glasovali na podlagi prstnih odtisov. Vlada želi tako zagotoviti, da bodo poslanci glasovali zgolj v svojem imenu, ne pa tudi za odsotne kolege. Poslancem, ki se ne bodo udeležili sej, grozi objava njihovih imen na spletu. V skladu z ukrepom bodo poslancem odvzeli prstne odtise, ki bodo shranjeni v mikročipu na njihovi poslanski izkaznici, v parlamentarno dvorano pa bodo namestili posebne terminalne za glasovanje. Nov način glasovanja, ki bo državo stal približno 450 milijonov evrov, bodo testirali prihodnji teden. Predsednik poslanske zbornice Gianfranco Fini računa, da bo s tem ukrepom preprečil za parlament »nespodobne pripetljaje«. Urad predsednika je ukrep potrdil že julija, v četrtek pa je določil rok za uvedbo novega načina glasovanja. Urad predsednika je še sklenil, da bodo imena poslancev, ki se ne bodo udeležili parlamentarnih sej, objavljena na spletnih straneh parlamenta.

Bankam do 15 milijard evrov vladne pomoči

RIM - Vlada namerava bankam za zagotavljanje likvidnosti nameniti od 10 do 15 milijard evrov. Sredstva v obliki neunovčljivih obveznic bo dobilo približno deset bank, med njimi Unicredit, Intesa Sanpaolo, Banca Monte dei Paschi di Siena in Banco Popolare. Kot poročajo zanesljivi viri, bo donosnost obveznic med osmimi in devetimi odstotki. Z ukrepom naj bi banke ohranile ali zvišale varno kapitalsko osnovo (Tier 1) na osem odstotkov. Predsednik vlade Silvio Berlusconi je napovedal, da bo načrt pomoči bankam sprejet naslednji teden.

Namesto da bi se opravičil, Berlusconi napadel novinarja

BRUSELJ - Berlusconi nikakor noče sprejeti, da je bila njegova »šala« na račun »zagorelega« Obame mlo rečeno neslana. Ko ga je včeraj novinar ameriške agencije Bloomberg Steve Scherer na tiskovni konferenci po vrhu EU v Bruslju vprašal, zakaj se ne opraviči Združenim državam Amerike, je predsednik vlade najprej indirektno odvrnil, da tudi Scherer očitno sodi na seznam bedakov, ki ne razumejo šal. Ko je Scherer svoje vprašanje ponovil, pa je Berlusconi enostavno zapustil tiskovno konferenco, rekoč, da bi se moral on opravičiti Italiji. Sicer pa je Berlusconi podobno napadel tudi italijansko opozicijo, ker mu je prav tako očitala, da se je neprimerno izrazil o novoizvoljenem ameriškem predsedniku. Zaradi tega je številka dve Demokratiške stranke Dario Franceschini včeraj formalno protestiral.

ITALIJANKO DOGAJANJE V ZRCALU TUJIH MEDIJEV

Berlusconijeva »šala« na račun »zagorelega« Obame naletela na splošno zgražanje, zlasti v ameriških časopisih

SERGIJ PREMUR

Tokrat se nisem moral kdove kaj potruditi, da bi zasledil novice iz Italije v tujem tisku. Berlusconijev vic na račun »zagorelega« novoizvoljenega ameriškega predsednika je namreč odjeknil po vsem svetu, saj si je, kar je meni znano, samo predsednik italijanske vlade privoščil šalo na račun temne polti Baracka Obame. Sicer nečastna izjava ni bila nepričakovana: kot ugotavlja *Washington Post*, je Berlusconi na slabem glasu zaradi svojih komentarjev, ki jih dnevnik ameriške prestolnice z anglosaško mešanico olike in humorja označuje kot »eyebrow-raising comments« to se pravi komentarji, zaradi katerih velja dvigniti obrvi. Washingtonski časopis nadalje ugotavlja, da je Berlusconi spet potrdil to, kar je že splošno znano, in sicer, da ni preudaren politik, medtem ko ga *International Herald Tribune* označuje kot nepremišljenega. Za *New York Times* jo je Berlusconi spet na-

kuhal in je pod udarom zaradi šale na račun Obame, hudo prizadeti pa so bralci newyorškega časopisa: na forumu dnevnika se jih je včeraj oglasilo že več kot tisoč, v glavnem ogorčenih zaradi Berlusconijeve »šale«, ki jo brez nadaljnega ocenjujejo kot rasistično. Objavljenih je bilo 48 strani protestov, nakar so ukinili sprejemanje novih sporočil. *NYT* objavlja tudi pisanje italijanskih bralcev, ki se opravičujejo zaradi neprimerne Berlusconijeve izjave, med ameriškiimi bralci pa naj omenim tistega, ki svetuje predsedniku italijanske vlade, da če res mora pripovedovati dovtype, naj nastopa na televiziji kot komik, pa še tistega bralca, ki se čudi, da se drugi čudijo izjavi »nevredni državnik«, saj Berlusconi ne gre zamenjati za državnika, pač pa »za blebatača, ki strelja ducat takih kozlov vsak teden«.

Berlusconijeva dovtip je odjeknil v medijih po vsem svetu, od Avstralije do

Indije, od Argentine do Španije. Zato se bom omejil samo na citiranje ameriških medijev, ki novico v glavnem povzemajo iz poročanja tiskovne agencije *Associated Press*.

Sloviti antipolitik Berlusconi je opisal Obamo kot »mladega, lepega in zagorelega«, poroča *AP*, in se tako pošalil na račun prvega temnopoltega ameriškega predsednika. Sicer ima za seboj celo vrsto kontroverznih izjav, in ameriška tiskovna agencija jih našteva kar nekaj. *AP* beleži tudi, da Berlusconi vztraja, češ da je šlo za poklon Obami, in da so bedaki vsi tisti, ki ga kritizirajo.

International Herald Tribune spremlja intervju z edinim italijanskim temnopoltim odvetnikom. Odv. Jean-Leonard Touadi pravi, da je taka izjava za Američane politično nespodobna in da žali zgledni primer integracije, kot je izvolitev Baracka Obame, od katere bi se italijan-

ski premier lahko marsikaj naučil.

Agencija *Bloomberg* navaja izvirne besede v italijanski »giovane, bello, e abbronzato«, Berlusconi pa označuje kot najbolj zvestega zaveznika dosedanjega predsednika Busha. Med Berlusconijevimi neprimernimi izjavami *Bloomberg* navaja nedavni predlog, da bi časasno zamrznil svetovni borzni sistem, pa še dovtype na račun lepih italijanskih tajnic in psovanje Prodijevih volilcev s »coglioni« (takrat mu je *Wall Street Journal*, ki menda ni komunistično naravn, posvetil karikaturu z naslovom »Don Coglioni«).

Glede zagorelosti naj omenim nekaj medijskih opisov nenaravno zagorele Berlusconijeve polti. Britanska *BBC* je ob letošnji aprilski volilni zmagi poročala, da je »perma-tanned«, permanentno zagoreli Berlusconi ena od najbolj slikovitih italijanskih osebnosti, *Daily Mail* pa je ob isti priložnosti zapisal, da je »perma-tanned«

Berlusconijev ostareli obraz popravljen s plastično kirurgijo. Izraz »perma-tanned« je uporabil tudi *The Times* v dopisu iz Italije o »pornopolitiki« glede Berlusconijevih odnosov z lepo ministrico Carfagno.

Moskovski klavni izpad je zasenčil neprimerno izjavo vodje senatne skupine Berlusconijeve stranke Gasparrija, ki je nekaj ur pred svojim »ljubljenim vodjo« izjavil v radijskem pogovoru, da se teroristi Al Kaide veselijo Obamove zmage. Novička je šla mimo večine ameriških medijev, z izjemo dnevnika *Los Angeles Times*, ki mu posveča pet vrstic v članku o reakcijah po vsem svetu.

Medtem je izvoljeni predsednik Obama telefoniiral številnim državnikom po svetu, da bi se jim zahvalil za čestitke. Berlusconi je prišel na vrsto šele sinoči. Kot kaže, Obama ni malenkosten, gotovo pa Berlusconijeve »šale« ni preslišal.

Sergij Premur

FJK - Na srečanju predsednika Dežele Tonda in odbornikov s sindikati in delodajalci

Predlog o skupnem paktu za boj proti gospodarski krizi

Pozitivna ocena socialnih partnerjev o novem poslanstvu holdinga Friulia

TRST - Za boj proti gospodarski krizi bodo Dežela FJK, deželna Confindustria in sindikalne organizacije Cgil, Cisl in Uil sklenile »skupen pakt«, je napovedal predsednik deželnega odbora Renzo Tondo po srečanju, ki ga je imel na to temo včeraj popoldne ravno z naštetimi organizacijami. Po Tondovih besedah je percepcija krize taka, da so vsi sogovorniki prepričani v nujnost skupnega dela, da je torej treba premostiti običajna nasprotja. Skupaj s šestimi odborniki, ki so Tonda spremljali na sestanku s predsednikom deželnih industrijcev Adalbertom Valdugo in z deželnimi sindikalnimi tajniki Francom Belcijem (Cgil), Giovannijem Fanio (Cisl) in Lucio Visentinijem (Uil), je Tondo sprejel v razmislek njihov predlog o sklenitvi neke vrste pakta o protikriznih aktivnostih.

Tondo je sogovornikom postregel s številkami iz deželnega proračuna, v katerem ne bo krčenj, čeprav je okrog 80 odstotkov bilance praktično že »oddanih«. Ob tej priložnosti je predsednik Dežele tudi izjavil, da ceni dejstvo, da v tem prvem šestmesečju njegove uprave industriji in sindikati niso imeli »ideološkega« odnosa do deželnega odbora. »Se posebej sem cenil nekatere pozitivne izjave v zvezi z našimi odločitvami o družbi Insiel in o reformi zakona o trgovini,« je povedal Tondo in dodal, da obstaja širok konsenz tudi o »novem poslanstvu, ki ga nameravamo dati holdingu Friulia, da bo odslej bolj ob strani podjetij.«

Po besedah Adalberta Valduga so industriji prepričani, da je treba proti krizi ukrepati hitro in predvsem z vlaganji in podporo podjetjem. »Deželni odbor se dobro zaveda resnosti krize, ki sicer še nima natančnih obrisov, a je gotovo zelo nevarna. Obstaja popolna enotnost tako pri analizi položaja, kot pri iskanju ustreznih rešitev za boj proti krizi tako na ravni podjetij kot na ravni dela,« je izjavil predsednik deželne Confindustrie. Valduga je tudi potrdil, da njegova organizacija ocenjuje pozitivno odločitev Tondovega odbora o novi misiji Friulie, ki bo zasnovana na podpori razvoja deželnih podjetij.

Sindikati so predsednika Dežele pozvali, naj nameni prednost delu. Kot je povedal deželni tajnik Uil Luca Visentini, so po eni strani potrebna izredna vlaganja v podjetniški sistem, ob upoštevanju evropskih omejitev je treba podjetjem zagotoviti boljši dostop do kredita. Po drugi strani pa je potrebno veliko več sredstev od tistih, ki so bila predvidena v letošnjem proračunu, zagotoviti za socialne blažilce in torej za delavce, ki bodo žrtve morebitnih podjetniških kriz.

Predsednik Dežele Tondo z nekaterimi člani svojega odbora na srečanju s predstavniki sindikatov in Confindustrie FJK

SDGZ - Uspešni mladi podjetniki z novimi poslovnimi prostori

Štirje na istem mestu

Na Opčinah je zrasla stavba, kjer se križata sodobna in tradicionalna kraška arhitektura

OPČINE - Štirje mladi podjetniki so na Opčinah pred tedni odprli nove poslovne prostore. V osrednji Narodni ulici št. 36/1 se je v lepi novi stavbi, ki je rezultat svojevrstnega preple-

ta sodobne stavbarske racionalnosti s prvinaми tradicionalne kraške arhitekture, kar trlo mladih ljudi, domačinov, strank in prijateljev, ki so se udeležili odprtja.

Skupina mladih podjetnikov pred svojim lepim novim »domom«

KROMA

TRGOVINA - Odprli so jo včeraj na vzhodnem obrobju mesta

IKEA prišla v Celovec

Z naložbo 54 milijonov evrov švedski koncern računa tudi na kupce iz Slovenije in FJK

CELOVEC - Švedski pohištveni koncern IKEA v včeraj na vzhodnem robu Celovca odprl novo trgovino, ki se razteza na 27.00 kv. metrih prodajnih površin, naložba je vredna 54 milijonov evrov, zaposlenih pa je 230 ljudi. Gre za prvi objekt švedskega koncerna na svetu, ki so ga zgradili v skladu z novimi internimi okoljskimi standardi. Zgradbo ogrevajo in hladijo z geotermalno energijo. V trgovino bodo po pričakovanjih prihajali ne le kupci iz Koroške in Štajerske, temveč tudi iz Slovenije in severne Italije, predvsem iz FJK. Kot so povedali na tiskovni konferenci pred odprtjem nove trgovine, pričakujejo približno 1,5 milijona kupcev letno, ki bodo lahko izbirali med približno 9300 izdelki. (I.L.)

Sledijo Ljubljana, Zagreb, Beograd
LJUBLJANA - Švedi načrtujejo, da bodo do leta 2011 odprli nove trgovine še v Ljubljani, Zagrebu in Beogradu. V Zagrebu so že kupili zemljišče, v Ljubljani pa pospešeno iščejo lokacijo v velikosti 300 do 350 tisoč kv. metrov.

EVRO

1,2756 \$ -0,11

EVROPSKA CENTRALNA BANKA

7. novembra 2008

valute	evro (povprečni tečaj)	07.11.	06.11.
ameriški dolar	1,2756	1,2770	
japonski jen	124,29	124,86	
kitajski juan	8,7066	8,7155	
ruski rubel	34,5055	34,4665	
danska krona	7,4455	7,4444	
britanski funt	0,8084	0,8050	
švedska krona	10,0545	10,0075	
norveška krona	8,7210	8,7180	
češka krona	25,092	24,905	
švicarski frank	1,4983	1,7988	
estonska krona	15,6466	15,6466	
madžarski forint	269,00	261,94	
poljski zlot	3,6615	3,6020	
kanadski dolar	1,5224	1,4972	
avstralski dolar	1,9096	1,8773	
bolgarski lev	1,9558	1,9558	
romunski lev	3,7330	3,7130	
slovaška krona	30,394	30,310	
litovski litas	3,4528	3,4528	
latvijski lats	0,7091	0,7081	
braziljski real	2,7851	2,7305	
islandska krona	200,00	205,00	
turška lira	1,9799	1,9409	
hrvaška kuna	7,1421	7,1461	

EVROTRŽNE OBRETNOSTNE MERE

7. novembra 2008

	1 mesec	3 meseci	6 mesecev	12 mesecev
LIBOR (USD)	1,6225	2,29	2,6387	2,8
LIBOR (EUR)	4,0775	4,4725	4,5412	4,5937
LIBOR (CHF)	1,375	2,305	2,4916	2,725
EURIBOR (EUR)	4,101	4,474	4,544	4,596

ZLATO

(999,99 ‰) za kg

18.494,10 € +85,68

TEČAJNICA LJUBLJANSKE BORZE

7. novembra 2008

vrednostni papir	zaključni tečaj v €	spr. v %
BORŽNA KOTACIJA - PRVA KOTACIJA		
GOENJE	16,59	-2,12
INTEREUROPA	13,12	-2,81
KRIKA	66,23	-0,21
LUKA KOPER	33,78	-0,85
MERCATOR	201,66	-2,63
PETROL	353,81	-1,09
TELEKOM SLOVENIJE	177,26	-1,47

BORŽNA KOTACIJA - DELNICE

ABANKA	58,00	+1,06
AERODROM LJUBLJANA	45,60	+1,42
DELO PRODAJA	-	-
ETOL	170,00	+0,06
ISKRA AVTOELEKTRIKA	-	-
ISTRABENZ	47,00	-
NOVA KRE. BANKA MARIBOR	14,09	-1,33
MLINOTEST	-	-
KOMPAS MTS	-	-
NIKA	-	-
PIVOVARNA LAŠKO	54,74	-1,03
POZAVAROVALNICA SAVA	16,71	-1,12
PROBANKA	-	-
SALUS, LJUBLJANA	544,00	-1,09
SAVA	263,50	-1,68
TERME ČATEŽ	220,00	-9,50
ZITO	129,80	-0,15
ZAVAROVALNICA TRIGLAV	24,77	-2,52

MILANSKI BORŽNI TRG

7. novembra 2008

delnica	zaključni tečaj v €	spr. v %
AZA	1,57	-0,19
ALLEANZA	5,39	+3,45
ATLANTIA	14,6	-1,28
BANCO POPOLARE	9,31	-0,59
BCA MPS	1,49	-0,13
BCA POP MILANO	4,86	+1,11
EDISON	1,24	+6,13
ENEL	5,5	+2,80
ENI	17,8	+3,37
FIAT	6,08	-4,13
FINMECCANICA	9,77	+1,36
GENERALI	19,96	+0,91
IFIL	2,52	-4,90
INTESA SAN PAOLO	3,03	+0,00
LOTTOMATICA	18,85	-1,82
LUXOTTICA	15,88	+2,35
MEDIASET	4,3	+1,18
MEDIOBANCA	9,16	+0,94
PARMALAT	1,313	-1,06
PIRELLI e C	0,306	+0,03
PRYSMAN	9,88	+0,45
SAIPEM	15,42	+4,34
SNAM RETE GAS	4,19	+3,14
STMICROELECTRONICS	6,51	+1,61
TELECOM ITALIA	0,97	+1,40
TENARIS	8,27	+6,34
TERNA	2,47	+0,57
TISCALI	0,841	+2,17
UBI BANCA	12,37	+0,81
UNICREDIT	2,07	+1,72

SOD NAFTE

(159 litrov)

61,09 \$ +0,05

IZBRANI BORŽNI INDEKSI

7. novembra 2008

indeks	zaključni tečaj	sprememba %
SLOVENIJA		
SBI 20, Ljubljana	5.069,75	-1,48
SBITOP, Ljubljana	1.157,28	-1,22
TRG JV EVROPE		
CROBEX, Zagreb	2.190,72	-0,28
BIRS, Banjaluka	1.178,60	-0,01
FIRS, Banjaluka	2.220,80	-0,01
Belex 15, Beograd	684,62	-1,11
SRX, Beograd	335,83	+2,49
BIFX, Sarajevo	2.633,10	+0,17
NEX 20, Podgorica	11.660,43	+1,79
MBI 10, Skopje	3.018,85	-0,61
DRUGI TRGI		
Dow Jones, New York	8.890,53	+2,13
Nasdaq 100	1.641,22	+2,02
S&P 500, New York	925,09	-5,89
MSCI World, New York	925,09	-5,89
DAX 30, Frankfurt	4.938,46	+2,59
FTSE 100, London	4.387,14	+2,69
CAC 40, Pariz	3.469,12	+2,42
ATX, Dunaj	2.097,42	+4,79
PX, Praga	893,7	+3,12
EUROSTOXX 50	2.602,54	+2,38
Nikkei, Tokio	8.583,00	-3,55
STI, Singapur	1.863,49	+2,43
Hang Seng, Hongkong	14.243,43	+3,28
Composite, Šanghaj	1.747,71	+1,74
Sensex, Mubaj	9.964,29	+2,36

Davorin Devetak

Trst

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786300
fax 040 772418
trst@primorski.it

Primorski
dnevnik

STARO PRISTANIŠČE - Zanimiv posvet in odprtje razstave

Trst bi lahko bil križišče, a je samo križ ...brez poti

Svoje poglede so predstavili univerzitetni docenti, ekonomisti, kulturniki

Kdor se začasno naseli v Trstu, ga običajno vzljubi: prva reakcija je veliko občudovanje, naslednja pa naštevanje številnih razvojnih možnosti tega mesta. Tako je bilo včeraj slišati na posvetu, ki so ga arhitekturne fakultete iz Trsta, Ri-ma in Pescara priredile v tržaškem star-em pristanišču. Njegov namen je bil iz-postaviti pomen, ki ga infrastrukture la-hko imajo v ekonomskem in kulturnem razvoju, posegi govornikov pa so nudili predvsem možnost zanimivega razmi-sleka o tržaški miselnosti.

Najučinkovitejšo prisposodobijo je najbrž ponudila Lucina Caravaggi z ar-hitekturne fakultete rimske univerze Sa-pienza: Trst bi lahko bil zaradi svoje le-ge in zgodovine zanimivo križišče, a je le križ, brez potrebnih poti, cest, železnic. Povezave med Trstom in »ostalim sve-tom« so slabe. Kljub temu, da se lahko mesto pohvali z različnimi »kulturnimi pokrajinami«, med njimi ni trdnjših ve-zi ali stičišč. Podobno velja za približno pet tisoč znanstvenikov z vsega sveta, ki delajo v Trstu. V mestu so povsem ne-vidni, o njihovi prisotnosti pa prav tako ni nobene sledi v tržaški miselnosti: kot bi se mesto ne zavedalo, kakšno kultur-no izmenjavo bi mu lahko nudili.

Kako torej naprej? Claudio Boni-ciulli je napovedal, da bo Pristaniška oblast decembra razpravljala o regula-cijskem načrtu za staro pristanišče, ki bi lahko stopil v veljavo že januarja pri-

Za govorniško mizo je kraljevala živobarvna podoba Tržaškega zaliva, delo Giorgia Crescianija. Razstava je na ogled do 24. novembra

KROMA

hodnje leto. Opozoril pa je, da je za raz-voj mesta nujno potrebna tudi železni-ška povezava med koprskim in tržaškim pristaniščem.

Vittorio Torbianelli, izvedenec v ekonomiji prevozov, je obnovil zgodo-vinski razvoj mesta in spomnil, da so te-ga vedno omogočila državna financira-nja: kakšne so danes vrednote in vizije tržaških podjetnikov? In kakšno mesto zaseda podjetništvo v tržaški lestvici vrednot?

Simone Bais, novinar revije Limes,

je opozoril na možnosti, ki jih mestne-mu razvoju ponujajo evropski projekti. In spomnil, da je nekdanji razvoj prista-nišča v mesto privabil ljudi različnih na-rodnosti in veroizpovedi: čas je, da jih mesto ponovno ovrednoti.

O lepem in bogatem mestu, ki pa se je zadovoljilo s periferno vlogo in ru-tino, je spregovoril pisatelj Predrag Mat-vejevič, ki je prispeval tudi spremno be-sedo h katalogu o razstavi Giorgia Cre-scianija (v prostorih 4. pomola starega pristanišča bodo njegove živobarvne

podobe Trsta na ogled do 24. novembra).

Posebno zanimiv, čeprav najmanj strokoven, pa je bil poseg Antonia Pao-linija, novinarja, ki se posveča kulinari-ki in enologiji. Opozoril je, da se kuhar-ski šefi danes ukvarjajo predvsem s tre-mi pojmi: »global, glokal in nič kilome-trov«. V vse bolj globalnem svetu, pred-stavlja po njegovem mnenju pojem glo-kal (sestavljen iz besed globalno in lo-kalno) najpametnejšo spojitev. V krož-nikih so se namreč od nekdanj prepleta-le domače in tuje tradicije, domači in tu-ji proizvodi. Danes se stremi po izniče-nju razdalje med proizvajalci in kuharji: v krožnikih se vse raje ponuja tisto, kar raste v neposredni bližini. Zato je Pao-lini predlagal, da bi v delu starega prista-nišča uredili kmetijsko tržnico (far-mers market), na kateri bi se lahko pred-stavili domači proizvajalci. Trst le redki običeje zaradi njegove kulinarične po-nudbe, kar predstavlja omejitev, a tudi prednost: novi, neodkriti okusi so danes posebno dobrodošli. Novim obiskoval-cem je treba ponuditi avtentičen, razpo-znaven, edinstven sistem. Paolini ga je simboliziral s kavarno, ki bi se imenovala Al rebechin in v kateri bi ponujali samo kvalitetne domače proizvode. S promo-cijo kraških vin, v prvi vrsti nepoznane-ga terana. In z veliko tržnico domačih proizvodov, ki bi se lahko spremenila v mednarodni festival okusov. (pd)

ROCOL - Aretacija Mladenič iz hišnega pripora v zapor

V sredo popoldne so kara-binjerji iz Ul. Hermet aretirali in odvedli v koronejski zapor dvaj-setletnega Mauriceja Lenardona. Mladega Tržačana, rojenega v brazilskem mestu Belem, obto-žujejo, da je pobegnil iz hišnega pripora. Brez dovoljenja je zapu-stil svoje stanovanje na Rocolu. Pripor je odredil tržaški sodnik za predhodne preiskave.

Lenardonu so karabinjerji prvič odvzeli prostost proti kon-cu lanskega poletja, zatem pa je sodnik odredil hišni pripor. S prijateljem Matteom Serplinom naj bi mladenič nekega avgustov-skega večera do krvi pretepel in trpinčil šestnajstletnega fanta te rod njega zahteval denar. Do do-godka je prišlo na temni rocolski ulici, nedaleč od Lenardonovega doma. Dvojico, ki je mladoletni-ka baje tudi slekla do pasu, je te-daj zapazil očividec.

NŠK IN SLORI - Obisk študentov ljubljanske Filozofske fakultete

Vpogled v kulturo, življenje in delovanje Slovencev na Laškem

Mladi gostje na Odseku za zgodovino NŠK v Ul. Petronio

KROMA

Kakih petindvajset študentov Fi-lozofske fakultete Univerze v Ljublja-ni, pravzaprav njenega oddelka za et-nologijo, se je včeraj dopoldne mu-di-lo v Trstu na obisku pri »zamejskih« sosedih. V okviru strokovne ekskurzi-je, ki jo je vodila profesorica Urša Va-lič, so mladi študentje osebno spo-znavali kulturo in način življenja Slo-vencev na Laškem, kot to narekuje učni predmet profesorja Janeza Boga-taja.

Najprej so se podali na obisk Od-seka za zgodovino pri Narodni in štu-dijski knjižnici, kjer jih je sprejel rav-natelj NŠK Milan Pahor. Povedal jim je, da so prostori v Ul. Petronio prav-zaprav središče za zbiranje neknjižne-ga zgodovinskega gradiva o Slovencih v Italiji, saj je v široko paletu delova-nja NŠK vključeno zbiranje arhivske in druge pisne ter slikovne dokumenta-cije slovenskih kulturnih, gospodarskih in političnih institucij, zbiranje mu-zealskega, etnološkega gradiva in ra-

ziskovalna dejavnost na področju zgo-dovine, etnografije, jezikoslovja in ar-heologije. Pahor jim je spregovoril tu-di o širšem delovanju knjižnice, v ka-terega je že skoraj 20 let vključena tu-di slovenska ljudska knjižnica Damira Feigla v Gorici.

Na Ul. sv. Franciška jih je v prvem nadstropju pričakala knjižni-čarka Gabriela Caharija, ki je z vese-ljem odgovarjala na številna vprašanja radovednih gostov. Zanimal jih je na primer fond NŠK, ki ga sestavlja kakih 100 tisoč enot, v glavnem slovenskih knjig in periodičnega tiska, izvedeli pa so tudi o prostorski stiski, o številnih knjigah v skladišču ter se sprehodili po Levstikovi in Trubarjevi čitalnici.

Le nadstropje više sta v Gregor-čičevi dvorani Maja Mezgec in Zaira Vidali v imenu Slovenskega razisko-valnega inštituta gostom postregli z os-novnim prikazom manjšinske organi-ziranosti in njenega vsestranskega de-lovanja. Študenti z ljubljanske univer-

ze so pred časom že obiskali naše kra-je, točneje Tržič, saj jih je zanimala pri-sotnost Slovencev v tržiški ladjedelni-cij; ob tisti priložnosti so se srečali z društvom Jadro in obiskali šolo v Romjanu. Mezgečeva in Vidalijeva sta jim nato orisali s čim se vsakodnevno ukvarja Slori in jih seznanili s števil-nimi opravljenimi raziskavami na tem obmejnem prostoru. Razvila se je tu-di živahna debata o raziskavah, ki jih morajo študentje pripraviti. Vsak iz-med njih si je namreč izbral temo, ki jo bo moral dejansko razviti: eni so se opredelili za slovensko šolstvo v Itali-ji na primer, druge zanima slovenska identiteta v italijanskem prostoru ali celo strah, ki je v manjšini povezan z vojnimi travmami, tretji pa so se opre-delili za mlade oziroma na njihovo do-življanje slovenske identitete.

Gostitelji so bili nad obiskom za-dovoljni, poznalo pa se je, da mladi Slo-venci odkrivajo skorajda nov svet, si-tuacijo, ki je še pred dnevi niso poznali.

Avtomobilski izlet za dvojezične table!

Koordinacijsko združenje kra-ških vasi vabi zagovornike sožitja, medsebojnega spoštovanja in pravic slovenske narodne manj-šine v Italiji, da se danes udeleži-jo avtomobilskega izleta za dvo-jezične table.

Zbirališče je ob 9. uri na cesti pro-ti Dolini pri obnovljenem Pilu na Ključu, od koder bo avtomobilska kolona krenila ob 9.30 proti Ko-pru, kjer se bo delegacija udele-žencev ob 11. uri srečala z župa-nom Borisom Popovičem. Kolo-na bo nato krenila proti Ljublja-ni, kjer se bo zastopstvo udele-žencev ob 13. uri srečalo z župa-nom Zoranom Jankovičem. Ob 15.30 čaka predstavnike udele-žencev še srečanje v Sežani z žu-panom Davorinom Terčonom, nato pa bo za vse prirejena bogata zakuska »p'r Klučce« na Padričah. Slovenske župane, ki so veliki pri-jatelji tržaškega župana Roberta Dipiazze, bomo prosili, naj nam po svojih močeh pomagajo, da bi prvi občan Trsta spremenil svo-je stališče o dvojezičnih cestnih tablah, kar bi nedvomno ugodno vplivalo na izboljšanje odnosov in stikov, ki jih imajo omenjena slo-venska mesta z mestom Trst, predvsem pa na sožitje med trža-škima narodnostnima skupnost-ma in med prebivalci širšega ob-mestnega prostora.

1968-2008:

Ali še potrebujemo mite?

Tako se glasi naslov srečanja, ki ga danes ob 17.30 v avditoriju bi-vše ribarnice (Nabrežje Nazario Sauro 1) prirejata tržaško občin-sko odborništvo za kulturo in združenje Inoltre ob podpori De-žele FJK. Docent teoretične filo-zofije na tržaški univerzi Renato Cristin in pisatelj oziroma novi-nar dnevnika Corriere della Sera Dario Fertilio bosta razmišljala o mladinskem gibanju v letu 1968 in o liku Ernesta »Che« Guevare.

Srečanje s 1. svetovno vojno

Da bo v bivši ribarnici danes do-kaj pestro, dokazuje tudi četrto srečanje niza »Come l'Europa cambiò volto. Le molte facce di una stessa storia«. Tokrat bo ob 18. uri zgodovinar Lucio Fabi predstavil serijo dokumentarnih filmov in originalnih posnetkov z italijanskih oziroma avstrijskih bojišč v prvi svetovni vojni.

Jutri pa bo ob isti uri na sporedu srečanje posvečeno streljanju v Sarajevu leta 1914 in posledične-mu začetku prve svetovne vojne; spregovoril bo docent zgodovine mednaodnih odnosov na videm-ski univerzi Giorgio Petracchi.

Koncert ob 40-letnici Pihalnega orkestra Ricmanje

Pihalni orkester Ricmanje vabi v nedeljo, 16. novembra, ob 19.30 v tržaško gledališče Miela na koncert ob 40-letnici obnovitve delovanja.

Solidarnost z nasprotniki šolske »reforme«

Tržaški krožek Arcobaleno, zdru-ženje Arcigay in Arcilesbica iz-ražajo solidarnost z gibanjem študentov, profesorjev, ravnate-ljev, rektorjev in staršev, ki srčno nasprotujejo novi šolski »reformi« ministrice Mariastelle Gel-mini in krčenju Mariastelle za uni-verzo. Napovedani ukrepi odpi-rajo pot privatizaciji šolstva ozi-roma predpostavljajo določene rasne, spolne in socialne diskri-minacije.

TRŽAŠKO ŽUPANSTVO - Predstavitev praznika ob odprtju odseka Padriče-Katinara

Čez enajst dni uradno odprtje, še prej pa dvodnevna veselica

15.-16. novembra v predoru glasba, šport in čespljevi njoki - Odprtje 19. novembra, Berlusconi v Trstu dan prej

Čez enajst dni, 19. novembra, bodo trideset let po prvotnih načrtih in šest let od začetka posegov predali namenu odsek hitre ceste med Padričami in Katinaro, s tem pa bo dejansko padla zadnja ovira na hitri cesti, ki bo povezovala avtocesto A4, Trst in slovensko obalno cestno omrežje. Dokončan je tudi odsek med Lakotiščem in Rabužezom, katerega naj bi prav tako odprli 19. novembra. Pri družbi ANAS se pravzaprav še niso dokončno odločili, ali bodo to traso predali namenu istega dne. Predsednik vlade Silvio Berlusconi se bo v Trstu mudil dan pred odprtjem, 18. novembra, ko se bo srečal z nemško kanclerko Angela Merkel. Pri tržaški občinski upravi še ne morejo potrditi, ali bo Berlusconi obiskal tudi padriški predor.

Na tržaškem županstvu pa so včeraj predstavili dvodnevni praznik, s katerim bodo obeležili pomembno in dolgo pričakovano infrastrukturno pridobitev, ki močno poenostavlja pretok tovarnih in osebnih vozil v tržaški pokrajini. V soboto in nedeljo, 15. in 16. novembra, bo v 2850 metrov dolgem predoru pri Padričah velika veselica, na katero so vabljeni vsi prebivalci tržaške pokrajine, »še posebej pa ljudje iz kraških vasi, kjer je poseg potekal,« je podčrtal tržaški občinski odbornik za javna dela Franco Bandelli (v sredini, ob njem sedi direktor tržaških podružnic italijanskih pošt Giuseppe Patti) je v sinji dvorani predstavil program praznika ob odprtju hitre ceste

KROMA

Tržaški občinski odbornik za javna dela Franco Bandelli (v sredini, ob njem sedi direktor tržaških podružnic italijanskih pošt Giuseppe Patti) je v sinji dvorani predstavil program praznika ob odprtju hitre ceste

li za promet ob 14. uri, pod vprašajem pa je še odprtje odseka Lakotišče-Rabužez. Odbornik Bandelli se je zahvalil izvajalcu del, podjetju Collini, pa tudi občinskim tehnikom Enricu Corteseju in Giampieru Teviniju, ki sta sledila posegom ter svojemu predhodniku Giorgiu Rossiju, ki je leta 2002 spremljal začetek gradnje.

Projekt Padriče-Katinara je zahteval šest let dela in 223 milijonov evrov stroškov. Odsek je dolg 5,5 kilometra, zaradi posebnih kraških geoloških značilnosti pa je bila gradnja padriškega predora kar zapletena. Terjala je med drugim eno človeško življenje, med vrtnanjem pa so delavci naleteli na razna presenečenja, največje od katerih je predstavljala

t. i. Nemogoča jama. Na območju odseka so v teh letih izkopali milijon kubičnih metrov materiala, uporabili 10 tisoč ton jekla in 160 tisoč kubičnih metrov betona, namestili 600 kilometrov električnih kablov in asfaltirali 210 tisoč kvadratnih metrov površine. Odsek vključuje tudi 294-metrski predor in 333-metrski viadukt pri Katinari. (af)

Požirek kulture ...v Miljah

Prihodnje srečanje iz niza »Požirek kulture v kavarni« ne bo v kavarni temveč v miljskem jadralnem klubu (Trg Nazario Sauro 5/d). Gostja torkovega srečanja bo ob 17. uri Marina Torossi Tevini, ki bo predstavila svojo knjigo »Viaggi a due nell'Europa di questi anni«. Vstop je prost.

Spoznajmo judovske poti

Tržaška judovska skupnost sporoča tistim, ki še niso obiskali sinagoge v Ul. Sv. Franciška, da so ob nedeljah zjutraj na voljo trije vodeni ogledi (ob 10. 11. in 12. uri); ob ponedeljkih in četrkih pa je odprta javnosti od 10. do 11. ure, ko bo obiskovalcem na razpolago audiovodič v italijanskem, angleškem in nemškem jeziku. Z isto vstopnico se bodo zainteresirani lahko podali še v judovski muzej Carla in Vere Wagner (Ul. Del Monte 7), ki je odprt od nedelje do petka od 10. do 13. ure, ob torkih pa tudi od 16. do 19. ure.

Tržaška geografska trdovratnost v sliki

Do 24. novembra si bo mogoče ogledati razstavo sodobnega slikarstva »Geografie Ostinate - Città di Mare e Città sul Mare nelle Opere di Giorgio Cresciani«, ki so jo odprli včeraj v skladiščnih prostorih četrtega pomola. Gre za prikaz zemljepisne trdovratnosti našega mesta, kakor si jo predstavlja tržaški umetnik Cresciani, se pravi za prikaz morja, ki se spaja s kamnitim Krasom.

Razstava Memorie d'Arte

V prvem nadstropju državne knjižnice na Trgu Papa Giovanni XXIII je na ogled likovna razstava Memorie d'Arte, ki jo je uredilo združenje Artcultura.

TRŽAŠKA OBČINA - Komisija za prozornost

Pesjak pri Fernetičih? Odročen!

Mestna uprava naj bi se »odrekla« gradnji pesjaka na srenjskem zemljišču med Opčinami in Fernetiči

V začetku letošnjega marca je tržaška občinska uprava zaprosila deželno vlado za prispevek za gradnjo pesjaka. Kje? Lokacija v prošnji ni bila omenjena. V dokumentu je bila za beležena le potrebna vsta. Delo naj bi stalo milijon 200 tisoč evrov; občina bi prispevala 15-odstotni delež, to je 180 tisoč evrov.

Potem pa o tržaškem občinskem pesjaku... vse tiho je bilo.

Vse do predčerašnjega obiska občinske komisije za prozornost v zasebnem pesjaku Gilros na Opčinah. Član komisije, svetnik Demokratske stranke Stefano Ukmari, je tam izkoristil pasjo prilžnost in pobaral predsednika, Občana Roberta Decarlija, ali mu je znano, kaj bo z nameravano gradnjo pesjaka na območju med Opčinami in Fernetiči. Decarli je posredoval vprašanje prisotnim občinskim funkcionarjem in prejel odgovor: sklep je ustavljen. Fizično: tiči v kakem občinskem predalu. Ukmari je vrtnal dalje: Zakaj? Ker je območje preveč odročno in ni povezano z javnimi prevozi.

Svetnik s Kontovela je bil zadovoljen z odgovorom. Tako smo se rešili cementifikacije tistega gozdnega predela opeskega Krasa, je komentiral. V spominu pa ga je nekaj zaščemelo...

Obnova zgodbe o novem tržaškem občinskem pesjaku zahteva dober in predvsem dolg spomin. Še sam nekdanji občinski odbornik za decentralizacijo Lorenzo Spagna - znan bolj po svojem »buzzurri«, izrečenem svetnikom vzhodnokraškega rajonskega sveta, kot po kakih upraviteljskih sposobnostih - se ni dobro spomnil, kdaj se je zgodba začela, ko je v začetku januarja 2006 v mestni skupščini predstavil odlok o gradnji pesjaka pri Fernetičih. Izjavil je le, da je bilo »iskanje primerne območja dolgotrajno« in pri tem omenil najprej kasarno pri Banih, zatem nekdanjo smodnišnico pri Briščikih. Oba kraja pa nista bila primerna, »ker nista oddaljena najmanj 300 metrov od hiš, kot to predvideva zakon«. Nato je omenil območje pri Trebčah, a tudi to ni bilo pri-

Kužka bosta morala še počakati na nov občinski pesjak...

KROMA

merno zaradi bližine jame Labodnice. Naposled pa »izbrano lokacijo ob cesti Opčine-Fernetiči, na levi strani ceste.«

Območje je srenjsko. Občinska uprava se je zato dogovorila z opensko srenjo, »ki bo tržaški občini odstopila uporabo zemljišča za dobo 30 let, v zameno pa se bo lahko srenja vknjižila in formalno postala lastnica območja ter bo lahko tudi sodelovala pri načrtovanju, realizaciji in upravljanju nove strukture,« je takrat pojasnil Spagna. Kljub številnim pripombam levosredinske opozicije (»zakaj ob pesjaku tudi pokopališče živali, in čemu klinika brez ustrezne povezave z univerzo?«) je Dipiazzova večina sklep odobrila.

Z izbiro lokacije pesjaka pri Fernetičih pa je mestna uprava dregnila v sršenje gnezdo naravovarstvenikov. Zeleni so že dan po seji ocenili, da gre za »demagoško pobudo, brez finančne opore, katere edini rezultat bo urbanizacija kraškega ozemlja.« Svetovni sklad za naravo WWF jim je argumentirano pritrdil. Področje pri Fernetičih je ohranilo skoraj nedotaknjene vse svoje naravne značilnosti, ki bi

jih nova preko 27 tisoč kvadratnih metrov obsežna struktura nepopravljivo izničila, je zapisal.

Oglasil pa se je tudi komisar za upravljanje juserskega premoženja Edoardo Cola. »Tržaška občina bo lahko zgradila nov občinski pesjak na srenjskem zemljišču pri Opčinah le v primeru, ko bi bilo dokazano, da je ta struktura v interesu skupnosti porabnikov, to je vseh Opencev,« je takrat razsodil.

Občinski svet je januarja 2006 »moral« odobriti sklep, sicer bi uprava zamudila rok za predstavitev prošnje za deželni prispevek. Slabo poldrugo leto kasneje je bil v mestni skupščini spet govor o pesjaku, takrat o »delni varianti k občinskemu regulacijskemu načrtu o gradnji pasjega zavetišča med Opčinami in Fernetiči,« urbanističnem dokumentu, ki bi omogočil gradnjo. Takratni odbornik za prostorsko načrtovanje Maurizio Bucci je napovedal, da je predhodni načrt že pripravljen. Svetnik Ukmari je opozoril na številne pomanjkljivosti sklepa. Zemljišče je »smatrano kot gozd in je podvrženo hidrogeološkim

vinkulacijam, zaradi česar bi morali za spremembo namembnosti območja (z gozda v pesjak) najprej pridobiti obvezujoče dovoljenje osrednje deželne direkcije za gozdove.« Svetnik Stranke komunistične preнове Iztok Furlanič pa je omenil »okoljsko škodo, ki bi nastala«, pa tudi »odročnost območja in dejstvo, da predhodni načrt ne predvideva dostopa do pesjaka z javnimi prevoznimi sredstvi, ampak samo z avtomobili, kar bi oškodovalo predvsem ostarele.«

Desnosredinska večina se je pobrisala na te utemeljene kritike in izglasovala odlok.

Bilo je 28. maja 2007. Odtlej je nad pesjak legel molk. Vse do predčerašnjim, ko so občinski svetniki izvedeli, kje načrt tiči (beri: spi...), in zakaj ga ne bodo uresničili. Zaradi »odročnosti območja« in »pomanjkanja povezav z javnimi prevozi«.

Po skoraj poldrugem letu so v mestni skupščini poraženi argumenti levosredinske opozicije tako dobili (v neznanem občinskem predalu) svojo revanšo.

M.K.

ŠEMPOLAJ - Razstava Galicija, naši nonoti v vojni 1914-18

Še ta konec tedna bo v Štalci v Šempolaju na ogled razstava »Galicija, naši nonoti v vojni 1914-1918«. SKD Vigred je pripravil razstavo, ki je posvečena 90-letnici konca neskončne in neusmiljene prve svetovne vojne. Tudi tokrat si je razstavo zamislil in postavil član društva, zbiratelj Bruno Santini. Razstavljeni predmeti so večinoma njegova last, na ogled pa je tudi nekaj eksponatov drugih zbirateljev iz Trsta. V Štalci si poleg slik, razglednic, uniform in raznih dokumentov lahko ogledamo tudi svečnike, pisala, keramične pipe, pribor, razne božične in druge okraske, trakove in podobno. Fotografije in predmeti prikazujejo, kako so skušali vojaki, ki so bili vpoklicani v vojsko, živeti na tujem kar se da normalno življenje. Ko se za zremo v njihove nasmejane obraze na nekaterih fotografijah, nas prevzame občutek, da je bila vojna fronta z vso svojo krutostjo zelo oddaljena. Razstava bo na ogled še danes in jutri od 18. do 21. ure.

CGIL - Stavka in demonstracija javnih uslužbencev

Od Brunette in Tonda zahtevajo več spoštovanja

Mestne ulice preplavilo nekaj tisoč ljudi - FP-CGIL: V deželi stavkalo nad 60 odstotkov uslužbencev

V severni Italiji so uslužbenci javnih uprav na pobudo sindikalne federacije CGIL včeraj stavkali proti vladnim ukrepom pristojnega ministra Renata Brunette in predvsem proti dogovoru, ki sta ga z ministrstvom podpisala CISL in UIL. V Furlaniji-Juljski krajini naj bi po podatkih področnega sindikata FP-CGIL prekrizalo roke od 60 do 65 odstotkov javnih uslužbencev. Osrednja deželna demonstracija je bila v Trstu, kamor so pripotovali tudi delavci iz preostalih pokrajin. Solidarnost z javnimi uslužbenci so izkazali univerzitetniki in kovinarji, ki so se pridružili povorki.

Tržaška demonstracija je v dopoldanskih urah preplavila mestno središče in na koncu zapolnila dobro polovico Velikega trga. Po ocenah deželnega tajnika FP-CGIL Alessandra Baldassija naj bi se shoda udeležilo od 3000 do 3500 ljudi, medtem ko jih je kvestura preštela približno polovico manj. Protestniki so povorko popestrili z zastavami in piščalkami, nekateri pa so nosili na hrbtu napis »Grešni kozel ministra Brunette«.

Demonstracija se je zaključila na Velikem trgu, točneje pred palačo deželne vlade, izbira lokacije pa seveda ni bila naključna. CGIL poziva deželnega predsednika Renza Tonda, naj se drži dogovora, ki ga je s sindikati sklenila prejšnja deželna uprava. Upoštevaajoč dogovor bi morala Dežela Furlanija-Juljska krajina nameniti krajevnim upravam 3,5 milijona

Z Borznega trga je krenil tudi transparent sindikalnega odbora Občine Dolina

KROMA

na evrov. »S temi sredstvi naj bi povečali učinkovitost uprav, toda nova deželna vlada je na dogovor pozabila,« je dejal deželni tajnik CGIL Franco Belci. Pristavil je, da zahtevajo delavci zanesljivo službo in pogajanja z delodajalci, »minister pa hoče sam sprejemati odločitve, kakor se je dogajalo v starih časih«.

Na trgu je spregovorila tudi državna tajnica FP-CGIL Franca Peroni, ki je pojasnila, zakaj sindikat ni podpisal dogovora o pogodbah za javne uslužbence: »V prejšnjih letih smo s težavo sprejeli poviške v višini 101 in 103 evrov, tokrat pa nam je minister ponudil za leti 2008-2009 prave mrvice: 60 evrov bruto poviška, kar

pomeni 40 evrov neto. To je globoko pod pragom inflacije.« Poleg tega se največji italijanski sindikat upira raznim postavkam dogovora, ki predvidevajo nadomestitev le vsakega desetega upokojenca, omejitve opravičenih odsotnosti z dela in postavljanje novih pravil glede pravice do stavke. (af)

PADRIČE - Splitčan zadel že drugič v poldrugem mesecu

Na Krasu padla »težka« dvanajstica: Hrvat 86.783 evrov s totocalciom

Bar Guštin na Padričah

KROMA

DANES OB 18. URI

Wellesova Vojna svetov na radiu Trst A

Ko je Orson Welles 30.oktobra 1938 v sklopu oddaje »Mercury Theatre on the air«, interpretiral radijsko priredbo romana Herberta Georga Wellsa Vojna svetov, mu verjetno še na kraj pameti ni prišlo, da bo s to oddajo povzročil v ZDA tako panično reakcijo: večina poslušalcev se namreč ni zavedala, da gre za radijsko igr in je verjela, da so na Zemlji dejansko pristali Marsovci. Čeprav so v oddaji večkrat povedali, da gre za radijsko priredbo Wellsovega romana, je igra pognala strah v kosti precejšnjega dela poslušalstva, tako da je Američane zajela prava psihoza pred napadalnimi vesoljskimi bitji. Izmišljeno zgodbo iz romana je Welles predstavil kot resnično radijsko kroniko, prva polovica igre je prevzela obliko običajnih radijskih novic, ki so javnost obveščale o invaziji Marsovcov, čemur je sledila množična panika. Med številnimi telefonskimi klici razburjenih

poslušalcev, ki so jih sprejeli v centrali New York Timesa, je bil tudi nekdo, ki je vprašal: »Ob kateri uri bo konec sveta?«

Tudi slovenska inačica Vojne svetov bo obdržala enak tempo in enako napetost. 70 let po znamenitem dogodku boste opazili, da je njena sporočilnost še vedno živa in prepričali se boste o neizmerni moči radijskega medija, ki vas lahko prepriča tudi o dogodku, ki ga enostavno ni.

»Danes kot takrat ljudi tare draginja, banke doživljajo bankrote, tudi danes se bojimo za svoje imetje, za lastno varnost, recesija trka na vrata. Zaradi vseh teh podobnosti s tistimi 30. leti prejšnjega stoletja, ne bo odveč opozorilo, da je to, kar boste poslušali nocoj ob 18. na valovih Radia Trst A le fikcija, le radijska igra!« pravi režiser slovenske Vojne svetov Mario Uršič. Prisluhnite, pa brez panike.

Totocalcio je v zadnjih letih izgubil mnogo privrženecv, še naprej pa kljubuje superenalottu in športnim stavam. Ta teden je bila na vrsti Liga prvakov, ki je prinesla vrsto presenečenj. Malokdo bi znal istočasno napovedati zmago Rome proti Chelseaju, podvig Juventusa v Madridu in Interjev remi na Cipru, pa še grško zmago v Bremnu ter domača spodrslija Barcelone in Arsenala. Nagradna igra je tako ostala brez štirinajstic in trinajstic, 12 izidov pa sta v celi Italiji pravilno napovedala le dva igralca. Eden od dveh je zmagovito kombinacijo zaigral v padriškem baru Guštin in si tako zagotovil 86.783 evrov.

»Poklical me je in dejal, da bo v kratkem prišel na Padriče,« je povedala upraviteljica bara Bojana Cotič. Sreča se je nasmešnila Splitčanu, ki parkrat na mesec obišče bar in redno igra velike vsote, tudi po več sto evrov naenkrat. Vztrajnost je včasih poplačana, saj je pred poldrugim mesecem že zadel 11 tisoč evrov: z zadnjim podvigom se je njegov skupni dobiček povzpел na skoraj sto tisoč evrov. Na Padričah so podobnih dogodkov vajeni: lani je nekdo zadel na totocalciu kar 155 tisoč evrov. Kaj pa ostane prodajalcu? »Tudi nič, vse je odvisno od dobre volje klienta. Lahko pusti napitnino ali tudi ne,« pravi Cotičeva. Drugačna so pravila superenalotta, pri katerem gre prodajalcu kar 8% nagrade. (af)

SKD Lipa vabi na obisk didaktičnega centra

SKD Lipa iz Bazovice je v letošnji program delovanja uvrstilo spoznavanje domače vasi tudi z naravnega ter geološkega vidika.

V nedeljo 19. oktobra se je večja skupina Bazovcev in ljubiteljev narave podala na dveurni sprehod okoli Bazovice. Gospod Paolo Sossi z Opčin, poznavalec in raziskovalec geologije Krasa, je skupini opisal in pokazal kamnine, fosile in druge zanimivosti, ki se nahajajo na poljskih in gozdnih poteh. Pot je tokrat vodila od bazovskega kala po Resljevi poti, po Borštu, ob Globoki dolini vse do nekdanjega mejnega prehoda za Lipico, pa do Šiš'tka, mimo B'ča nazaj do kala. Med potjo so udeleženci opazovali različno morfologijo, s katero se predstavljata še tako majhen košček našega sveta. Prijetna družba, prekrasno vreme in zanimive razlage so zadovoljile prav vse prisotne.

V Bazovici pa so meseca maja predali svojemu namenu Naravoslovni didaktični center, ki ga je uredila Deželna gozdna služba v bivšem rastlinjaku. Center je zelo lepo urejen in nadvse bogat z informacijami o lokalni flori in favni ter o krasškem življenju. Voden obisk centra traja približno dve uri. Za društvo Lipa bo obisk v slovenščini vodila domačinka Anastazija Purič, sicer deželni gozdni čuvaj. Voden obiski bodo trije in sicer v nedeljo, 9. novembra od 10. do 12.ure ter od 15. do 17. ure in v soboto, 15. novembra od 15. do 17. ure.

SKD Lipa vabi vse vaščane, ki še niso obiskali didaktičnega centra, da se udeležijo vodenih obiskov. Zaradi omejenega števila mest sprejema društvo rezervacije na tel. 3470410542 (Suzana).

DOLINA - Županja Premolinova

Na občinski seji o smerokazih

Dvojezični smerokazi, gozdne poti po Dolini Glinščice, uplinjevalnik in vzdrževanje cestnega odseka v Ricmanjih so bili v ospredju zadnje dolinske občinske seje. Županja Fulvia Premolin se je v svojem uvodnem poročilu obregnila ob »pomankljive dvojezične smerokaze po vsem Tržaškem«. Vsi smo bili prepričani, da v tretjem tisočletju ne bo več polemik v zvezi s tematiko, a žal ni tako, saj so dvojezične krajevne table še vedno občutljiva in z napetostjo obtežena tema, ki zaenkrat - kljub neštetim sestankom - ni doživela rešitve, je ocenila in pojasnila, kako je zadevi sledila v svoji občini. V času, ko se zaključujejo dela na novem odseku hitre ceste, so na občini izdelali načrt vseh dvojezičnih napisov za občinsko ozemlje in ga poslali najprej cestnemu podjetju Anas, nato še podjetju, ki je zadolženo za gradnjo in ureditev tega dela. »Obljubljeno nam je bilo, da bo za vse poskrbljeno, nimamo pa nobene gotovosti,« je ugotovila in nato izrazila mnenje: »Dvojezične table so živ dokaz prisotnosti večjezičnih skupnosti in zato se bomo še zavzemali za doseg tega cilja. Tudi ostali župani so mnenja, da bi se morali na enem od naslednjih sestankov, na katerih je govor o raznih temah, ki zadevajo naš prostor, pogovoriti tudi o tem in slišati, kaj menijo vsi župani na Tržaškem, da bi ubrali skupaj čim pravilnejšo in boljšo pot za doseg rešitve.«

Dolinska občina je postala upraviteljica deželnega naravnega rezervata Doline Glinščice, pri upravljanju pa je vedno sledila načelom udeležbe. V tem okviru je občina konec oktobra priredila srečanje, na katerem je želela preveriti potek nekaterih gozdnih poti, pri čemer je sledila opozorilu srenje. Tako so izvedli skupni pregled, katerega namen je bil preverjanje možnosti o spremembi nekaterih

manjših poti v smislu zaščite naravnih elementov (luž, travnikov idr.) ter zavarovanje interesov lastnikov zemljišč, ki bi slednje lahko uporabljali za kmetijsko-gozdarsko-pastirske dejavnosti. Lastniki zemljišč so se zavzeli za zaščito lastnine, na dan pa je prišla tudi volja, da se prostor ovrednoti z izletniškega vidika. Združenji SPDT in CAI sta pozitivno sprejeli predloge o majhnih spremembah poteka nekaterih gozdnih poti.

Dolinska občinska uprava zelo pozorno sledi razpravam o morebitni namestitvi uplinjevalnika v Tržaškem zalivu. Tako je sredi oktobra priredila 12. letno občinsko srečanje, ki se ga je udeležil tudi koprski župan Bori Popovič. Uplinjevalnik nikakor ne spada v ta prostor, so ocenili, in menili, da se v odsotnosti točnih in natančnih zagotovil s strani znanstvenih ustanov glede varnostnih naprav ter jamstva, da bi v primeru nesreče ali atentata ne prišlo do tako imenovanega domino efekta na prostoru, kjer so že prisotni rezervuarji družbe Siot, uplinjevalnika ne gradi.

Dolinska županja je nadalje poročala o odprtju prenovljenega Sprejemnega centra v Boljuncu, o posvetu o nizkoenergjskih hišah in o posvetu o multikulturalnosti in priseljevanju ter poklonu spomina štirih afriških mladeničev, ki so pred 35 leti preminili v mrzli noči pri Borštu.

Dolinski občinski svet je nato soglasno odobril sklep o vključitvi izrednega vzdrževanja cestnega odseka v Ricmanjih v triletni načrt javnih del 2008-2010. Delo bo vredno 21.500 evrov.

Ob koncu je občinski svet sprejel na znanje, da so se svetniki Emil Coretti, Antonio Gherisnich, Igor Tul in Alenka Vazzi, nekdanji člani Levih demokratov, vključili v Demokratsko stranko, ki podpira upravo županja Premolinove.

Včeraj danes

Danes, SOBOTA, 8. novembra 2008

BOGOMIR

Sonce vzide ob 6.55 in zatone ob 16.42 - Dolžina dneva 9.47 - Luna vzide ob 14.07 in zatone ob 0.57.

Jutri, NEDELJA, 9. novembra 2008

TEODOR

VREME VČERAJ OB 12. URI: temperatura zraka 15,8 stopinje C, zračni tlak 1016,2 mb raste, brezvetrje, vlaga 75-odstotna, nebo oblačno, morje mirno, temperatura morja 17,2 stopinje C.

Lekarne

Od torka, 4., do sobote, 8. novembra 2008

Urniki lekarn: od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30.

Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00

Ul. Pasteur 4/1 (040 911667) Drevored XX. septembra 6 (040 371377), Milje - Ul. Mazzini 1/A.

Prosek (040 225340) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte tudi od 19.30 do 20.30

Ul. Pasteur 4/1, Drevored XX. septembra 6, Ul. dell'Orologio 6, Milje - Ul. Mazzini 1/A.

Prosek (040 225340) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Ul. dell'Orologio 6 (040 300605).

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure) Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111. Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaskih bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Kino

AMBASCIATORI - 15.00, 16.45, 18.35, 20.25, 22.15 »Quantum of solace«.

ARISTON - 21.00 »La classe«.

CINECITY - 15.00, 15.30, 17.00, 17.40, 19.15, 20.00, 21.30, 22.00 »007 Quantum of solace«; 14.40, 15.30, 16.50, 17.50, 19.00, 20.00, 21.30 »High school musical 3: Senior year«; 16.35, 20.25, 22.20 »Giù al Nord«; 14.40, 17.15, 22.05 »Pride and glory«; 16.00, 20.00, 22.00 »Giù' al nord«; 14.40, 18.30, 22.10 »Tropic thunder«; 15.30, 17.40, 20.00 »Wall-E«; 20.00, 22.10 »Mamma mia!«.

EXCELSIOR - 16.15, 18.10, 21.15 »Vicky Cristina Barcelona«.

EXCELSIOR AZZURRA - 16.00, 21.00 »Quel che resta di mio marito«; 18.00 »La banda Baader Meinhof«.

FELLINI - 17.00, 18.45, 20.30, 22.15 »Si può fare«; 15.30 »Donkey xote«.

GIOTTO MULTISALA 1 - (Ulica Giotto 8) 16.20, 18.20, 20.20, 22.15 »Mamma mia!«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 15.15, 16.45 »Wall-E«; 18.15, 20.15, 22.15 »The burning plain«.

KOPER - KOLOSEJ - 14.00, 16.00, 18.00, 20.00, 22.00 »Divjakinja«; 14.10, 16.20, 19.00, 21.20, 23.40 »Kvantum sočutja«; 19.10, 21.10, 23.10 »Nevarnost v Bangkoku«; 13.30, 15.20, 17.10 »Muhice osvaja jo Luno«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 15.10, 16.15, 17.00, 18.50, 20.40 »High School Musical«; Dvorana 2: 16.15, 18.00, 19.45, 21.30 »Quantum of solace«; Dvorana 3: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Giù al Nord«; Dvorana 4: 15.00, 18.00, 19.30, 21.00, 22.30 »Un

gioco da ragazze«; 22.20 »Wall-E«.

SUPER - 18.00, 20.15 »Pride and glory«; 16.15, 22.15 »Tropic thunder«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.30, 20.00, 22.10 »High school musical 3«; Dvorana 2: 18.00 »High school musical 3«; 20.00, 22.15 »Pride and glory - Il prezzo dell'onore«; Dvorana 3: 17.50 »Tropic Thunder«; 20.10, 22.10 »Vicky Cristina Barcelona«; Dvorana 4: 17.50, 20.00, 22.00 »Giù al Nord«; Dvorana 5: 17.30 »Wall-e«; 20.15, 22.15 »Babylon A.D.«.

Šolske vesti

UČENCI IN UČITELJI OŠ FRAN MILČINSKI NA KATINARI vabijo danes, 8. novembra, ob 11. uri na otvoritev novih šolskih prostorov, ki bo v Športno-kulturnem centru v Lonjerju.

Alenko Giugovaz in njeno družino

je osrečila drugorojenka

Jana

Čestitamo in se pridružujemo družinskemu veselju

vsi sodelavci pri

Slovenski prosveti in Mladiki

Zviti LEOPARD,

vsi se veselimo, da se boš danes

z **MARIO** poročil ...

in, čeprav boš

tam daleč v ZDA,

vedi, da ocean nas ne bo

od tebe ločil ...

Živijo ohcet!

SZSO

Ker svojga prostora ni našel nikakor, je preko oceana ga iskal

Štefan Pahor.

z Mario

je skupno pot tam izbral and pravi *Bostonian* is he postal.

Čeprav tako daleč od vaju živimo, vso srečo v dvoje vama želimo

Andrej, Daniel, Edwin, Igor, Leo, Martin, Matej, Tomaž.

Čestitke

Našemu članu ŠTEFANU PAHORJU, ki svoje čopiče sedaj namaka čez oceanom, želimo veliko veselja in sreče na svoji življenjski poti s svojo izvoljenko! KD za umetnost KONS

Kraški ovčarji želijo vso srečo svojemu nekdanjemu glasbenemu kolegi ŠTEFANU na skupni poti z ženo MARIO.

Danes v Gropadi bo naš mladostni RADO ugasnil svojih 60. svečk. Naj ti sreča, zdravje, smeh in veselje uresničijo vse želje, ti iz srca voščijo tvoji soletniki.

V Gropadi 93 harem stoji, tam mogočni sultan RADO živi in svoje štiri odaliske posluša vse dni. Naš hrabri gospodar si zasluži pohvalo, saj poslušat 4 ženske hkrati ni malo. Danes 60 okroglih let slaviš in ker te imamo vse zelo rade ti voščimo iz srca kar si najbolj želiš. Ivi, Petrus, Niki in Kaka

60 velikih poljubčkov našemu dragemu nonotu! Si prau forte. Tristan in Liam

V Ricmanjih bo danes velika festa. Naš EDI svojih 40 let slavi. Vse najboljše mu želijo Miranda, Genio, Davorin, Cveti, Erik, Matej.

Naši Veroniki se je pridružil bratec ERIK. Z njo se veselimo in celi družini voščimo vse naj, naj... vsi iz vrtca Anton Fakin na Colu.

KD ROVTE-KOLONKOVEC

Ul. Montesernio 27

vabi

danes

8. novembra, ob 19.30

na večer ljudske pesmi in poezije

OD LJUBEZNI DO LJUBEZNI

v izvedbi dramske skupine in MoPZ Kraški dom z Repentabra vodi Vesna Guštin Grilanc

Izleti

KRUT prireja v soboto 17. januarja ogled razstave v muzeju Santa Giulia v Bresci »Van Gogh - risbe in slike«. Vpisovanje in informacije na sedežu Krut-a v ul. Cicerone, tel. 040-360072.

KRUT prireja 7. in 8. decembra dvodnevni izlet »Med jasicami in božičnimi sejmi« z ogledom Verone in svetovne razstave jasic v tamkajšnji Areni ter sejmov v Trentu in v Levico Terme. Vpisovanje in informacije na sedežu Krut-a v ul. Cicerone 8/B, tel. 040-360072.

PLANINCI SK DEVIN IN ŠD SLOGA vabijo danes, 8. novembra, svoje članke in prijatelje na tradicionalno martinovanje in pohod po Brkinih. Zbirališče v Bazovici pri Kalu ob 13.30. Za pojasnila sta na razpolago Viktor 040-226283 in Frančko 040-200782.

ODGOVORNA ZA UPRAVNO SLUŽBO - SOCIALNO SKRBSTVO obvešča da občine Devin Nabrežina, Zgonik in Repentabor organizirajo izlet v Padovo v četrtek, 13. novembra. Letovanja se lahko udeležijo ostarele osebe (nad 65 letom) s stalnim prebivališčem v eni od navedenih občin. Za vpisovanje in morebitne dodatne informacije se obrnite na Upravno službo za socialno skrbstvo Občine Devin Nabrežina, Naselje Sv. Mavra 124 - Sosljan - od ponedeljka do petka od 8.30 do 10.30 (tel. 040-2017389).

ZRUŠENJE SLOVENSKE KMEČKIH IN PODEŽELJSKIH ŽENA organizira od 9. do 12. decembra izlet na Dunaj in v Bratislavo. Informacije in prijave na tel. št.: 040-291498 (Daria) in 040-200173 (Flavia).

Prireditve

DRUŠTVO FINŽGARJEV DOM vabi danes, 8. novembra, ob 20. uri, ob bližajočem se prazniku sv. Martina, v Finžgarjev dom na Opčinah na zabavni večer. Vesele viže bodo izvajali »Mali kraški muzikantje«, smešne skeče pa otroci igralske skupine Tamara Petaros.

KD ROVTE-KOLONKOVEC ul. Monte Sernio 27, vabi danes, 8. novembra, ob 19.30, na večer ljudske pesmi in poezije »Od ljubezni do... ljubezni«, v izvedbi dramske skupine in MoPZ Kraški dom z Repentabra. Vodi Vesna Guštin Grilanc.

PD SLOVENEK vabi danes, 8. novembra, ob 20.30 v srenjsko hišo v Boršt ob priliki Martinovanja na ogled farse »Kadar se ženski jezik ne suče« v izvedbi dramske skupine Tloh od pobratenega KD Ivan Cankar iz Savinjske doline, v režiji Tanje Tkavc. Ob priliki bo tudi pokušnje novega vina domačih vinogradnikov.

SKD TABOR IN ZSKD - v nedeljo, 9. novembra, ob 18. uri, v Prosvetnem domu na Opčinah, v okviru »Open-skih glasbenih srečanj« koncert sopranistke Ilarie Zanetti, pri klavirju Tamara Ražem. Na sporedu: Rossini, Mahler, Casella, Rachmaninoff, Šostakovič, Britten in Walton. Vabljeni.

SKD TABOR vabi v Prosvetni dom v sredo, 12. novembra, ob 20.30 na predstavitev knjige Kraška hiša in arhitektura Krasa: med očarljivostjo in vsakdanom (1.spremenjena in dopolnjena izdaja). Prisotna bosta avtorja dr.Ljubo Lah in dr. Stanko Renčelj ter predstavnik založbe Libris; v petek, 21. novembra, ob 20.30 Poklon Viktorju Parmi. Sodelujejo: Paolo Petronio, sopran Veronica Vascotto, Cristina Santin-klavir in godba Viktor Parma iz Trebč; v sre-

vabi na predstavitev

»Martinove furenge« na PROSEKU

JUTRI, 9. novembra 2008 s pričetkom ob 14.30 na Kržadi pred osmico Godbenega društva in se bo odvijala po vaških ulicah vinske ponudbe. Tovorni voz s konjsko vprego za prevoz vina, ki je znan pod imenom »furenga«, bo spremljala skupina kraških harmonikašev. Pred »furengo« pa bo vozila kočija z uglednimi gosti in kraljico terana. Povezoval bo: Peter Verč

Sodelujejo: Rajonski svet za Zahodni Kras, Mladinski krožek Prosek Kontovel, Furmana: Stojan Skok in Mirko Višnjevč, Godbeno društvo - Prosek, MPZ Vasilij Mirk, NK Primorje, KD »Kraška harmonika« - Sežana, Odbor za ločeno upravljanje jurskega premoženja - Prosek, Društvena gostilna - Prosek, Gostilna Lukša (ex Lokanda), Gostilna al Cavallino - pri Konjicku, Gostilna Dolenc, osmice Godbenega društva, NK Primorje, »V kutu« ter Bazar - Prosek

Dobrodošli na obuditevni predstavitvi tega lepega običaja naših prednikov.

Pobudo je omogočila Avtonomna dežela Furlanija Julijska Krajina. Pokroviteljstvo je zagotovila Občina Trst.

PD SLOVENEK

Ob Martinovanju vabi danes, 8. novembra, ob 20.30 v srenjsko hišo v Borštu na ogled farse

KADAR SE ŽENSKI JEZIK NE SUČE

v izvedbi dramske skupine TELOH pobratenega društva Ivan Cankar iz Savinjske doline

Ob tej priliki bo tudi pokušnja novega vina domačih vinogradnikov

do, 26. novembra, ob 20.30 srečanje s prof. Zoro Tavčar. Pogovor bo vodila Olga Lupinc; v nedeljo, 30. novembra, ob 17. uri gostovanje Tkšd Urbanščica iz Famlj s komedijo Toneta Parljiča Krivica boli. Obiščite nas!

DRUŠTVO ROJANSKI MARIJIN DOM vabi na predavanje »110 let rojstva prof. Ivana Rudolfa, Maistrovega borca, tigrovca, politika in organizatorja primorskih prostovoljcev v Afriki«. O liku in delu svojega očeta bo govoril časnikar Saša Rudolf. Večer bo v Marijinem domu v Rojanu (ul.Cordaroli, 29) v petek, 14. novembra ob 20.30.

BAMBIČEVA GALERIJA vabi v soboto, 15. novembra, ob 20.30 na odprtje slikarske razstave Fulvia Cazzadorja Imaginaria. O avtorju bo spregovorila Jasna Merku, glasbena spremljava Color Trio. Razstava bo na ogled do 5.decembra na Opčinah,Proseška ul. 131.

SKD LIPA vabi v nedeljo, 16. novembra, ob 17.30 v župnijsko kinodvorano v Bazovici na ogled veseloigre »Canta canta che te darò el pignol - 30 anni dopo« v izvedbi skupine »Gli amici di San Giovanni« tekst in režija Giuliano Zannier.

SKD BARKOVJE (Ul. Bonafata 6) s pokroviteljstvom ZSKD in Slovenske prosvete prireja v četrtek, 20. novembra, ob 20.30 celovečerni koncert mešanega pevskega zbora Lipa iz Bazovice, ki ga vodi Tamara Ražem. Vljudno vabljeni.

Poslovni oglasi

SV. JAKOB, NOVOGRADNJA - odgovorni, zanesljivi stranki dam v najem enosobno, mirno, klimatizirano, samoogrevano, novo opremljeno stanovanje z balkonom na morje. € 550,00.

Tel. 040-366286

NIKOLI SAMI - Slovenska ženitna agencija Kocka
00386 (0)31712987
http://www.freeweb.si/morje05/

Mali oglasi

AVTO piaggio ligier nova, 7 let, dvo-sedežni, velik prtljažnik, motor diesel 505 kub.cm, avtomatičen, odlično stanje mehanike in karoserije, edini lastnik, 47.000 km, zadostuje vozniško dovoljenje motornih koles prodam. Tel. št.: 040-200520, v večernih urah.

IŠČEMO opremljeno stanovanje za štiri osebe, namenjeno sorodnikom na obisku, za obdobje od 19. decembra 2008 do 16. januarja 2009 v pred-

Društvo Finžgarjev dom

vabi ob prazniku svetega Martina na

ZABAVNI VEČER Z GLASBO IN SKEČI

izvajajo

MALI KRAŠKI MUZIKANTI

in otroci igralske skupine

Tamara Petaros

Finžgarjev dom na Opčinah

SOBOTA, 8. NOVEMBRA

ob 20.uri

mestju ali v centru Trsta. Tel. 040-226123 ali 338-7590016.

ODDAM takoj vseljivo in popolnoma opremljeno manjše stanovanje v Se-sljanu, v mirnem okolju in z dobro prometno povezavo, tudi za krajše obdobje. Tel. št.: 040-2036748 ali 339-1114852.

PRODAM po ugodni ceni dnevno sobo. Tel. št.: 040-44631.

PRODAM NEZAZIDLJIVO ZEMLJIŠČE (4.000km) med Opčinami in Rečnom, dostop z avtom. Cena 19.500 evrov. Tel. na št.: 347-6145807 ali 380-3017723.

PRODAM stanovanje na dveh etažah, tri sobe, klet, garaža, edinstven razgled, predel Rojan - Piščanci. Tel. 335-314070.

PRODAM zazidljivo zemljišče na goriškem Krasu; tel. ob večernih urah 338-1023477.

TOYOTA COROLLA verso 2,2, d4d, letnik 2005, full optional, z vgrajenim navigacijskim sistemom, proženih 56.000 km, v odličnem stanju, prodam za 16.000,00 evrov. Tel.: 333-4872311.

Osmice

JOŽKO IN LJUBA COLJA sta odprla osmico v Samatorci 21. Toplo vabljeni! Tel. 040-229326.

NA PROSEKU u kutu sta odprla osmico Vesna in Žarko.

OSMICO je odprl Zahar v Borštu 57/A. Tel. št.: 040-228217.

OSMICO je odprl Boris Pernarčič v Medjevasi 7. Tel. 040-208375.

OSMICO je odprl Renzo Tavčar Repen 42. Tel.: 040-327135.

PAOLO IN MARINKA sta v Mavhinjah na Punkišču odprla osmico.

Turistične kmetije

KMEČKI TURIZEM FERFOLJA

PRI PIŠČANCIH je odprt vsak petek, soboto in nedeljo. Toplo vabljeni na pristno kapljico in domač prigrizek.

040-43992

NOVI KMEČKI TURIZEM PAPA-

GENO V REPNIČU je odprla Kristina Besednjak. Odprto ob petkih in sobotah od 17. ure dalje, v nedeljah od 11. ure dalje.

Domača kuhinja, meso na žaru. Toplo vabljeni!

040-2296083

KOGOJEVI DNEVI V TRSTU - Večer komorne glasbe v sodelovanju z Glasbeno matico

Trije umetniki pripravili pravi užitek za sladokusce

Bas baritonist Marcos Fink, sopranistka Olga Kaminska in pianistka Nataša Valant očarali poslušalce

Mednarodni festival sodobne glasbe Kogojevi dnevi je obiskal Trst z večerom komorne glasbe, ki je sklenil dolg in vsebinsko bogat niz koncertov. Sodobna in komorna glasba je binom, ki pri nas praviloma ne privablja širokih množic, zato ni nič čudnega, če dvorana Nemškega dobrodelnega društva ni bila polno zasedena, sladokusci pa so lahko uživali ob muziciranju treh umetnikov, ki so pripravili pester in zanimiv program: bas baritonist Marcos Fink je poslušalce očaral z žametno toplino svojega glasu, ukrajinska sopranistka Olga Kaminska pa z bliščem in prodornostjo svoje vokalnosti, obema solistoma pa je bila pianistka Nataša Valant pozorna in zanesljiva spremljevalka.

Izbor samospevov je razkrival korenine umetnikov: sopranistka nam je ponudila splet narodnih in avtorskih pesmi iz svoje dežele, medtem ko je bas baritonist še vedno razpet med rodno Argentino, kjer je prebil večji del svojega življenja, in Slovenijo, kjer se je uspešno uveljavil kot tankočuten interpret. Program so dopolnjevali klasiki slovenske sodobnosti in polpreteklosti in Fink je odprl večer z dvema samospevoma Antona Lajovica na verzih Otona Župančiča: čista dikcija ter intimna sporočilnost odlikujeta pevčevo podajanje, poezija in glasba sta bili v Serenadi in Mesecu v izbi rahločutno izklesani. Intimno zamaknenost je pretrgal nastop sopranistke, ki je z razkošnim zvenom svojega glasu dokazala, da ji bolj leži operno kot komorno petje, ne nazadnje je že več let članica pevskega ansambla reškega opernega gledališča Ivan Zajc: poznoromantične melodije ukrajinskih avtorjev je oblikovala s suverenim odrskim nastopom in nas obogatila z drobci literature, ki je pri nas zelo malo znana: Zapuvske rozenke vesela (Pšenica veselo valovi) Grigorija Majborode in Jakbi ja vmila vysyvatj (Rada bi predla) Nadežde Andrijevske sta po vsej verjetnosti prvič zazveneli v Trstu in razkrili melodično toplino ukrajinske glasbe, svoj prvi niz samospevov pa je Kaminska sklenila z vokalizom Melodija Miroslava Skoryaka.

Marcos Fink se je nato poklonil Alojziju Gerziniču, ki je preživel v Argentini večji del svojega življenja in umrl marca letošnjega leta: Jesenska pesem se je z blago melodijo navezala na naslednjo točko, ki je bila posvečena Francetu Ciganu ob stoletnici rojstva; skladatelj, ki se je iz rodne Prekmurja preselil na Koroško, je tudi v svojih avtorskih pesmih ohranil preprosto ljudske pesmi, kot je bilo razvidno v samospjevu Obujam spomine.

Na večeru je bil prisoten tudi Lojze Lebič, nedvomno med najbolj tehtnimi ustvarjalci vokalne in instrumentalne glasbe: v ponedeljek smo v okviru festivala Trieste Prima doživeli žlahtno izvedbo njegovega Colour Circle za instrumentalni septet, tu pa so bili na sporedu trije samospjevi, ki se ne spuščajo v najdrznejše avantgardne prijeme, a nudijo vsekakor novo in svežo podobo slovenske vokalne glasbe. Sopranistka je z občutkom podala Kosovelovo Skiko na koncertu, v kateri se je Lebič rahločutno približal pesniški dimenziji kraškega mojstra besede, Fink pa je na izziv odgovoril s smiselno poglobljeno interpretacijo Krilate noči in Vresa.

Drugi del programa je bil v celoti usmerjen v ljudsko obarvano petje: dve priredbi ukrajinskih narodnih izpod peresa Mikole Lysenka-Oj, ne svity, misjačenjky (Oj, ne svety, mesec) in Izidora Zadore (Serred dela dyčka (stara hruška) sta

razkrili tudi ljubke odenke sopranistkininega glasu, Marcos Fink pa je občinstvu predstavil dve pesmi »argentinskega Schuberta« Carlosa Guastavina iz cikla Argentinske cvetice: Cortadera, plumerito ter Campanilla, adonde vas?, v katerih je nagovoril občinstvo z zapeljivo toplino južnoameriškega melosa, svoj poklon krušni domovini pa je sklenil s Piazzollovo Jacinto Chiclana na Borgesove verze.

Spet skokovit prehod iz argentinske pampe na prostrana ukrajinska polja, kjer je visoko letela Kukavica (Letila zozulja), preprost ljudski napev, ki ga je Olga Kaminska oplemenitila z barvito interpretacijo. Sopranistka je sklenila svoj nastop z Zadorjevo priredbo Oj ja znaju sčó grih maju.

Heterogen program so sklenile tri priredbe koroških ljudskih pesmi izpod peresa Antona Nageleja: Pod klančkom, Pa j'upihnila luč in Je pa krajčec posvava je Marcos Fink začel s preprosto, a prirčno neposrednostjo napevov, ki jim topli in kultivirani glas vlije žlahtnega sija. Celotni program je pianistka Nataša Valant izpeljala s suvereno igro in nenehno pozornostjo do obeh pevcev, ki sta s pianistko požela dolge in tople aplavze občinstva.

Katja Kralj

Večer so oblikovali pianistka Nataša Valant, sopranistka Olga Kaminska in baritonist Marcos Fink

KROMA

KNIGARNA MINERVA - Predavanje Franca Panizona iz ciklusa Razum, možgani, družba

O protislovjih konformizem - inovacija, zavest - podzavest, moški - ženska in drugo

V knjigarni Minerva se je predvčerajšnjim končal ciklus predavanj, na katerih je imel glavno besedo priznani prof. Franco Panizon (**na posnetku Kroma**), ki se sicer že večji del življenja posveča akademskemu delu, v okviru katerega mlade uvaja v svet pediatrije. Serijo treh srečanj so organizatorji naslovili Razum, možgani, družba, v zadnjem predavanju pa je prof. Panizon

predstavil svoje poglede na nekatera protislovja. Konformizem - inovacija, zavest - podzavest, ženska - moški in pripadnost - nenaklonjenost so protislovja, ki so se govorniku zdela vredna posebne pozornosti, vsako kontradikcijo pa je profesor analiziral in do potankosti seciral s pomočjo grafov in risb.

Precej številno občinstvo je lahko prisluhnilo zanimivim ugotovitvam, denimo tudi tej, da se protislovje med konformizmom in inovacijo lahko razlaga s pomočjo totalitarnih režimov, kakršna sta bila fašizem in nacizem. Panizon si je uvodoma zastavil vprašanje, kako je mogoče, da si en sam človek lahko podredi velike množice ljudi in jih brez

ugovarjanja vodi v prepad? Po Panizonovem prepričanju odločilno vlogo tu igra po resnici o nadčloveku oziroma želja po moči, ki je obenem tudi želja po obvladanju drugih in želja po obvladanju samega sebe, kar pa vodi v kreativnost. Profesor je ugotovil, da sta pri razvoju človeka odločilnega pomena dva dogodka, in sicer biološka in kulturna evolucija, ki sta povzročili velike spremembe pri človeku pred približno 30 tisoč leti pred Kristusom. V nadaljevanju je veliko pozornost privabila tudi profesorjeva razlaga protislovja med moškimi in ženskami. To poglavje je po njegovem mnenju veliko bolj kompleksno, saj naj bi bilo politično nekorektno trditi, da imajo ženske popolnoma drugačne možgane kakor moški. Pa vendar ta trditev drži, je rekel prof. Panizon in jo tudi utemeljil na podlagi podrobne analize sestave ženskih in moških možganov. Po ugotovitvah znanstvenikov naj bi bili moški bolj nestabilni, ker je pomemben del njihovih možganov, imenovan tudi amigdala, ki - mimo-

grede - igra ključno vlogo pri strahu in agresiji, veliko večji kakor pri ženskah, ženske pa naj bi imele večji hipokampus, ki sicer služi emocijam in spomenu, zaradi česar naj bi bile pripadnice nežnejšega spola tudi veliko mirnejše. Razlike med moškim in žensko naj bi obstajale tudi pri nekaterih boleznih, saj ženske v veliko manjši meri obolevajo za duševnimi boleznimi. Vzrok za vse te razlike pa tiči tudi v kromosomski sestavi in hormonih, je v četrtek zvečer menil prof. Panizon, ki je svoj poseg o razlikah med moškim in žensko zaključil z ugotovitvijo, da on osebno osnovno idejo spolnih vlog vidi kot idejo komplementarne specializacije, ki obstaja v naravi, kar pomeni, da se moški in ženska specializirata za različne stvari.

Predavanje je odprlo še druga aktualna vprašanja, zanimiva je bila denimo analiza človekovega uma, ki je razdeljen v zaveden del (zavest) in nezaveden del (podzavest), v četrtek zvečer pa se je govorilo tudi o protislovju med pripadnostjo in nenaklonjenostjo. (sč)

NOVA IZDAJA

Jelinčičev roman Umor pod K2

Pred kratkim je pri ljubljanski založbi Sanje izšla nova dopolnjena izdaja prve slovenske alpinistične kriminalke z naslovom Umor pod K2 izpod peresa tržaškega pisatelja Dušana Jelinčiča. Knjiga je prvič izšla leta 2000 pri koprski založbi Lipa, ker pa je bila v kratkem razprodana, so se pri Sanjah odločili za novo, agilnejšo in dopolnjeno verzijo. O knjigi je na zavihu literarna kritičarka dr. Matejka Grgič med drugim zapisala sledeče: »Romana, kot vsa avtorjeva dela doslej, ne moremo brati enonivojsko. Za odlično, obrtniško dosledno izpeljano kriminalko se namreč skriva globlji svet eksistencialnih in transcendentalnih vprašanj, kjer se usodno in nepomirljivo srečujeta tudi oba svetova: zahodnjaški in vzhodnjaški, kar je avtor odlično zastavil že v romanu Budovo oko.«

Gre za napeto zgodbo, ki se dogaja delno v švicarskih Alpah in delno v Himalaji, in v kateri se vrstijo nerazumljivi zločini kot na tekočem traku, konec pa je tak, kot pač mora, biti: v znamenju presenečenja. Ali, kot je ob prvi izdaji zapisal literarni kritik Mihael Bregant v Mladini: »Roman je povsem inovativen s svojo krimi dramaturgijo v himalaistiki in ves čas zelo napet. S svojim pozitivnim odnosom do tujcev je še toliko bolj aktualen.« Roman sta finančno podprla KB1909 in Zadruga kraška banka.

EVROPSKA UNIJA - Voditelji 27 držav članic so se zbrali pred vrhom G20 v Washingtonu

Enotna EU želi svet povesti pri reševanju finančne krize

Voditelji so v neformalnem dokumentu izpostavili štiri načela in pet smernic

BRUSELJ - EU ima pred vrhom v Washingtonu, ko bo govora o posledicah finančne krize, skupno strategijo, je včeraj v Bruslju po izrednem vrhu EU izjavil francoski predsednik Nicolas Sarkozy. Dodal je, da vrh ne sme biti samo srečanje, kjer bodo izmenjali mnenja in analizirali vzroke krize, ampak mora prinesiti konkretne odzive in odgovore na finančno krizo.

Predsedujoči uniji je pojasnil, da je o vrhu že govoril s ameriškim predsednikom Georgeom Bushem, ki bo na srečanju 15. novembra v Washingtonu zastopal ZDA, in tudi bodočim predsednikom ZDA Barackom Obamo, ki bo najverjetneje prisostvoval drugemu tovrstnemu vrhu predvidoma februarja. Izpostavil je, da želi EU na vrhu operativno in ambiciozno odločitev, sam pa bo naredil vse, da bo unija govorila z enim glasom. EU bo tako na vrhu zagovarjala večjo transparentnost, spremembo računovodskih standardov, izpostavila pa bo tudi potrebo po nadzoru vseh finančnih institucij, je napovedal Sarkozy. Dodal je, da je tudi res, da ne more svet preiti od nikakršne do popolne regulacije, je pa treba spremeniti pravila.

Na vprašanje, kaj pričakuje od Obame, je odvrnil, da pričakuje, da bo pomagal pri oblikovanju bolj poštenega sveta, pri upravljanju z okoljem, pri ohranjanju planeta in pri šibkejših, manj razvitih državah. Gre za tri področja - svetovno upravljanje, zelene cilje in milenijske cilje, je bil jasen Sarkozy. Predsedujoči je še pojasnil, da EU s svetovnim vrhom, sklicanim za 15. november v Washingtonu, enostavno ni mogla počakati zaradi ameriških volitev. Amerika je naša prijateljica, ampak volitve so tudi drugod, je pojasnil Sarkozy nujnost čim prejšnjega svetovnega dogovora o rešitvah za globalno finančno krizo.

Glede na zadnje gospodarske napovedi vse kaže, da je svet tudi v gospodarski krizi, zato je treba hitro ukrepati in se z ZDA pogovarjati, ne spopadati, meni Sarkozy. Naprej bomo šli v duhu kompromisa in prijateljstva, saj ne gre za to, da bi s prstom kazali na nekoga. Gre za svetovno krizo, vemo, kje se je začela, odgovornost je na različnih področjih. Ne moremo pa sprejeti, da bi potem, ko bo krize konec, nadaljevali tako, kot da ni bilo ničesar, je poudaril francoski predsednik.

Sicer pa se je EU zavzela za večjo vlogo Mednarodnega denarnega sklada (IMF) v prihodnji mednarodni finančni ureditvi sveta. Predsedujoči je sporočil, da se vse države zavedajo, da je treba premisliti o odgovornosti mednarodnih finančnih institucij, zaenkrat pa je še prezgodaj reči, kako bi preoblikovali IMF, bo pa o tem nedvomno govora v ZDA.

Predsednik Evropske komisije Jose Manuel Barroso pa je po srečanju poudaril, da vrh v Washingtonu enostavno ne more propasti; to mora biti zgodovinsko srečanje s konkretnimi odločitvami. Po njegovem mora reforma mednarodnega finančnega sistema vključiti tudi izzive 21. stoletja, med drugim varno preskrbo s hrano, boj proti revščini in podnebnim spremembam pa tudi prosto trgovino.

"Zdaj imamo resnično priložnost, da delamo skupaj z ameriškim in drugimi partnerji. Svet je drugačen, zato je Evropa želela zraven hitro rastoča gospodarstva, ob tem pa ne smemo pozabiti na najbolj revne države, ki potrebujejo pomoč," je glede vrhunskega srečanja skupine G20 prihodnji teden dejal Barroso. Ocenil je, da gre resnično za zgodovinsko priložnost, ki jo Evropa izkorišča.

Barroso je še povedal, da so voditelji Evropski komisiji podelili jasen mandat, da do decembrskega Evropskega sveta predlaga konkretne predloge za oživitve evropskega gospodarstva. EU in svet se namreč ne spopadeta zgolj s finančno krizo, ampak tudi že krizo realnega gospodarstva. (STA)

Nicolas Sarkozy (desno) in Jose Manuel Barroso

ANSA

ZDA - Prva tiskovna konferenca novoizvoljenega predsednika

Obama za hitro ukrepanje proti gospodarski krizi

WASHINGTON - Novoizvoljeni predsednik ZDA Barack Obama je na prvi novinarski konferenci po torkovi volitvi zmagi poudaril, da se ZDA soočajo z največjim gospodarskim izzivom zadnjih desetletij, in zatrdil, da bo njegova vlada proti njemu hitro ukrepala. Obenem je sicer spomnil, da do 20. januarja državo vodi administracija sedanjega predsednika Georgea Busha.

"Takoj po tem, ko postanem predsednik, se bom frontalno spopadel s to gospodarsko krizo in sprejel vse potrebne ukrepe za omilitve kreditne krize, pomoč delovnim družinam ter povrnitev rasti in blaginje," je Američanom obljubil Obama in dodal: "Prepričan sem, da ima lahko novi predsednik ogromen vpliv." Obenem je sicer opozoril, da imajo ZDA v vsakem trenutku le eno vlado in enega predsednika ter da državo do 20. januarja, ko se mu izteče mandat, vodi predsednik Bush.

Novoizvoljeni predsednik je tudi odločno podprl sprejetje še drugega nujnega paketa za oživitve ameriškega go-

spodarstva in dejal, da je to glavna prioriteta njegove administracije. "Ena stvar, ki jo lahko rečem z gotovostjo, je, da bomo morali sprejeti stimulacijski paket pred ali po inauguraciji," je dejal Obama in dodal, da bi ta paket raje videl "prej kot kasneje". Kot eno glavnih prioritete svoje prihodnje vlade je Obama navedel pomoč avtomobilski industriji. "Novice, ki ta teden prihajajo iz avtomobilске industrije, nas opominjajo, v kakšni stiski se nahaja," je opozoril in dodal, da je prav avtomobilski sektor "hrbtenica ameriške industrije" ter kritičen člen v prizadevanjih, da se zmanjša odvisnost ZDA od tuje nafte.

Obama je bil na novinarski konferenci deležen tudi zunanjepolitičnega vprašanja, sicer le enega, to pa se je nanašalo na Iran. Novoizvoljeni predsednik je v odgovoru dejal, da je prizadevanje Irana za pridobitev jedrskega orožja nesporejmljivo, in poudaril, da mora Teheran prenehati podpirati teroristične organizacije. (STA)

Barack Obama

ANSA

V Nairobiju začetek pogovorov o krizi v DR Kongo

KINŠASA - V kenijski prestolnici Nairobi se je včeraj začel mednarodni vrh o krizi v DR Kongu, na katerem se sestajajo voditelji držav v regiji ter predstavniki EU in Združenih narodov, med njimi generalni sekretar ZN Ban Ki Moon. Srečanje se je začelo z več dvostranskimi pogovori, zbrane pa je popoldne nagovoril tudi Ban in opozoril pred širitvijo konflikta. Kot je opozoril generalni sekretar svetovne organizacije, se utegne konflikt v DR Kongo razširiti na območje Velikih jezer, česar mednarodna skupnost ne sme dopustiti. Dejal je tudi, da je mogoče samo na politični ravni priti do trajne rešitve konflikta, in tako zavrniti možnost vojaške rešitve. Afriškim voditeljem je generalni sekretar ZN dal vedeti, da je pred njimi zgodovinska odgovornost. Gre za kritični trenutek ne samo regije Velikih jezer, temveč celotne Afrike. "Ciklus nasilja je potrebno pustiti za nami," se je zavzel Ban.

Unija naj bi sprejela pogoje Beograda za Eulex

BEograd - EU je po navedbah direktorja za Zahodni Balkan v Evropski komisiji Pierra Mirela sprejela pogoje, ki jih postavlja Srbija za namestitev misije Eulex na Kosovu. EU naj bi tako sprejela, da bo namestitev pripadnikov Eulexa potrdil Varnostni svet ZN, da bo status misije nevtralen oziroma da navzočnost pripadnikov Eulexa ne pomeni priznanja neodvisnosti Kosova, pa tudi, da ne bo nobene omembe Ahtisaarijevega načrta za Kosovo, ki je predvidel nadzorovano neodvisnost nekdanje srbske pokrajine in ki ga Srbija zavrača. "Pomembno je, da je bil dosežen kompromis, da bo misija lahko začela delovati v korist vseh državljanov Kosova," je v Beogradu dejal Mirel.

Sodišče ustavilo odprtje grobišč Francovih žrtev

MADRID - Špansko sodišče je včeraj ustavilo odprtje množičnih grobišč žrtev iz obdobja španske državljanske vojne v letih 1936-1939 in kasnejše vladavine desničarskega diktatorja Francisca Franca, ki ga je oktobra odredil znani španski sodnik Baltasar Garzon. Sodišče je odprtje grobišč zamrznilo, dokler ne preuči pravne osnove za Garzonovo odločitev. Senat španskega najvišjega kazenskega sodišča je z desetimi proti petim glasovom odločil, da se preiskava zločinov, zagrešenih med špansko državljansko vojno in Francovo diktaturo, ki jo je sprožil sodnik Garzon in v okviru katere je tudi odredil odprtje več množičnih grobišč, začasno ustavi. (STA)

AMERIŠKE VOLITVE - 25-letna Tržačanka Veronika Špacapan jih je doživljala v Washingtonu

Obama je pravi lider, ki ga ljudje obožujejo

Obamo ljudje častijo kot boga, tak kult pa je lahko nevaren - Bo znal uresničiti pričakovanja? - Najprej mora stabilizirati ekonomijo in v družbo vnesti več enakosti

Veronika Špacapan ne dvomi: v Washingtonu vlada prava »Obamamanija«. Že tedne pred »zgodovinskim« torkom, ko so Američani za novega predsednika izvolili Baracka Husseina Obamo, so ulice ameriške prestolnice preplavile majice, čepice, zastave z njegovo podobo, zmaga pa je v prebivalstvu vzbudila pravo evforijo. Sredi tega burnega dogajanja se je znašla tudi Veronika, prijazna petindvajsetletna Tržačanka na Johns Hopkins University. »Ta univerza ima podružnico tudi v Bologni. V njeni SAIS (School of Advanced International Studies) sem lani obiskovala prvi letnik masterja iz mednarodnih odnosov in ekonomije. Drugi letnik pa sedaj obiskujem v Washingtonu, kjer se izpopolnujem na področju mednarodne finance. To, da sem lahko ravno v Washingtonu, ki je prestolnica mednarodnih odnosov in ekonomije, se mi zdi enkratno.« Veronika pravi, da boljšega trenutka najbrž ne bi mogla izbrati, saj se je tu znašla ravno ob izbruhu največje finančne krize zadnjih desetletij. Za nekoga, ki preučuje mednarodne finance, prava sreča v nesreči.

VERONIKA ŠPACAPAN

Kako si doživljala volitve?

Washington je trdnjava demokratov, velika večina je tu navijala za Obamo. To je bilo v zadnjih tednih vse bolj očitno, kampanja je bila izredno občutena, ljudje so ji skoraj ganjeno sledili.

Na volilni dan je bila v velikem auditoriju naše univerze prava fešta: poteku dogodkov smo sledili na velikem ekranu, zastoj so delili pizzo in pivo. Vsaka država, ki jo je Obama osvojil, je sprožila val navdušenja.

Končne rezultate sem dočakala pri prijateljih. Televizija je najprej predvajala govor

poraženega Johna McCaina: zelo mi je bilo všeč, da je priznal poraz, se nekako predal usodi in dejal: zavedam se, da Američani ljubijo tega človeka.

Potem je bil na vrsti Obama: nikoli nisem slišala tako pristranskega govora. Na koncu smo imeli vsi solzne oči.

Kakšno je bilo vzdušje na ulicah?

Neverjetno. Ulice so bile polne ljudi, predvsem črncev. Eni so od veselja jokali, drugi so skandirali »equality« (enakost), »democracy« (demokracija). Priznam, da me je vzdušje prevzelo, a tudi nekoliko prestrašilo: ta kult liderja je lahko nevaren, če lahko en sam človek povzroči tako evforijo, da ga ljudje častijo kot boga ...

Kako si razlagaš tako navdušenje?

Obama je pravi lider. Ljudje se identificirajo z njim, ker ima preprost background: je »normalen« človek, ki bi ga lahko srečali na ulici, ki razume njihove probleme. Verjamejo vanj in so prepričani, da bo spremenil svet.

Tu je tudi drug razlog: Obama je uresničil sanje tisočih črncev. Njegova zmaga je njihova zmaga, kot če bi za predsednika iz-

volili nekoga med njimi. Kajti rasizem je povsod zelo občuten, razlike med belci in črnci so očitne. V barih in restavracijah te na primer med vikendi servirajo samo črnci in Južnoameričani ...

Kakšno mnenje si si ustvarila o novem predsedniku?

Nedvomno je prava osebnost, ki mi je zelo všeč. Tudi jaz navijam zanj in upam, da bo v ameriško družbo vnesel nekaj več enakosti in rešil ekonomske probleme, čeprav je bil doslej včasih premalo konkreten. Videli bomo, kakšni so njegovi načrti.

Kje bi moral začeti?

V Ameriki je na tisoče ljudi izgubilo delovno mesto, industrijska proizvodnja pada, prav tako vrednost številnih delnic. Ljudje je strah atmosfere, ki vlada na ekonomskem področju. Zato je v tem trenutku najpomembnejše, da se ekonomija ustali. V financah igrajo pričakovanja odločilno vlogo: ljudje morajo zaupati v sistem, občutek morajo imeti, da je stabilen. Zato mora biti Obamov cilj ekonomsko in finančna stabilizacija.

Kako ga lahko doseže?

S strožjimi kontrolami, reguliranjem

trga. Sedanjo krizo so povzročile banke. Dilema je bila: jih rešimo z denarjem davkoplačevalcev, ali pustimo, da gredo v stečaj? Banke so temelj ekonomije, če »falirajo«, propade vsa ameriška ekonomija ...in tudi lep del svetovne. Zato jih je vlada rešila.

Obama bo po mojem mnenju skušal pomiriti Američane: enkrat smo morali pomagati bankam, sedaj pa jih bomo pozorneje nadzorovali. Vaš denar bo odšel na varnem, računi bodo zavarovani. Ljudje so namreč izgubili veliko denarja, predvsem tisti, ki niso zasebno zavarovali računov. Finančni trg potrebuje nedvomno več kontrol, da si banke ne bodo več dovolile špekulacij.

Kakšni pa so tvoji cilji?

Do maja bom ostala v Washingtonu. Trenutno se posvečam izključno študiju. Investicijskih bank skoraj ni več, to res ni pravi čas za pošiljanje delovnih prošenj: nihče me ne bi zaposlil. Malo me je strah, a upam, da se bo ekonomsko stanje počasi stabiliziralo. In da se bo počasi našel kdo, ki bo upošteval tudi mojo prošnjo.

Poljanka Dolhar

GORICA - SKGZ in SSO priredila srečanje o prihodnosti slovenskega šolstva

Tudi starši za preučitev predloga vertikalizacije šol

SSŠ, konzulta in Kovičeva bodo določili zahteve, ki jih bodo predstavili v primeru združitve ravnateljstev

Zavodni svet nižje srednje šole Ivan Trinko iz Gorice ne odklanja predloga vertikalizacije didaktičnega ravnateljstva iz ulice Brolo in nižje srednje šole Ivan Trinko. »Starši in profesorji menimo, da gre za možnost, ki jo velja vzeti v pretres,« je povedal predstavnik zavodnega sveta Marko Marinič, ki se je v četrtek v KB Centru udeležil tretjega srečanja o prihodnosti goriških slovenskih šol, ki sta ga priredili slovenski krovnii organizaciji.

Tudi te razprave so se ob goriških tajnikih SKGZ in SSO Liviu Semoliču in Janezu Povšetu udeležile ravnateljice Mihaela Pirih, Sonja Klanjšček in Elizabeta Kovic, predstavniki Sindikata slovenske šole in predsednik slovenske konzulte pri goriški pokrajini Peter Černic, nova sogovornika pa sta tokrat bila vodja urada za slovenske šole pri deželnem šolskem ravnateljstvu Tomaž Simčič, po katerem je bilo soočenje zelo konstruktivno, in predstavnik zavodnega sveta šole Trinko Marko Marinič. Vertikalizacija bi imela nekaj pozitivnih učinkov. Ustvarila bi močnejšo šolo, ki bi se po številčnosti lahko kosala z italijanskimi, ob tem pa bi omejila tudi osip učencev pri prehodu z osnovne na nižjo šolo,« je v imenu članov zavodnega sveta povedal Marinič in nadaljeval: »Slovenska šola in civilna družba sta v tem trenutku kot kakajša, ki se spušča po rečnih brzicah in je primoran, da vesla. V današnjem "razburkanem" položaju šolstva si ne moremo privoščiti, da pasivno sprejemamo odločitve drugih. Kljubujemo mu lahko le s tem, da sprejemamo odločitve.«

Slično stališče je v četrtek potrdila Kovičeva, ki meni, da bi ustanovitev novega in močnejšega subjekta bolje odgovarjala potrebam sodobne družbe. »Obenem bi nam omogočala bolj smotno vlaganje energij,« meni Elizabeta Kovic. Pozitivno se je o vertikalizacijah izrazil tudi Simčič, k previdnosti pa je v četrtek ponovno povabil tajnik Sindikata slovenske šole Joško Prinčič, ki gleda na problematiko predvsem iz vidika števila zaposlenih: »Preden uberemo pot združevanja, moramo imeti zagotovila, da ne bo zaradi tega prišlo do krčenja delovnih mest. Upoštevati je treba specifičnost slovenske šole.«

In ravno na posebnosti manjšinskega šolstva bo temeljil seznam zahtev, ki ga bodo v kratkem oblikovali Sindikat slovenske šole, pokrajinska konzulta in ravnateljica šole Trinko. »V primeru, da bi ubrali pot verikalizacije, bi zahtevali določena jamstva.

S srečanja
o šolstvu

BUMBACA

Med temi je na primer imenovanje vikarja, ki bi opravljal vlogo podravnatelja in bil pri tem delno ali popolnoma oproščen pouka,« je povedal Semolič, Prinčič in Kovičeva pa sta dodala, da bodo v seznamu, ki bo namenjen političnim in šolskim oblastem, tudi zahteve po ohranitvi zaposlenega neučnega osebja.

»Duh teh srečanj je povezovanje naše

šole z okoljem oz. s slovensko civilno družbo. Družba in šola morata vzajemno skrbeti ena za drugo,« pravi Semolič, ki je prepričan, da bi se morale slovenske organizacije med seboj bolje usklajevati pri prirejanju dejavnosti, ki so lahko zanimive za slovenske šolnike. »V mislih imam srečanje o slovenskem jeziku, ki smo ga priredili z Matejko Grgič in

Miranom Košuto v okviru klepetalnic Goriškega loka. V dvorani ni bilo ne profesorjev ne dijakov, kar se mi zdi izgubljena prilžnost,« je povedal Semolič in zaključil: »Da dosežemo učinek, se moramo organizacije pri prirejanju predavanj in drugih dejavnosti usklajevati, da priključimo več šolnikov.« (Ale)

AZBEST - Minister Alfano

Sodne postopke gre pospešiti

Pravosodni minister Angelino Alfano bo poskrbel za pospešitev sodnih postopkov za smrti zaradi azbesta, ki se zaradi pomanjkanja osebja zavlačujejo na goriškem sodišču. Svojo besedo je minister dal predsedniku goriškega sodišča Matteu Trotti, predsedniku odvetniške zbornice Silvanu Gaggioliju, vodji goriškega javnega tožilstva Caterini Ajello in goriškemu županu Ettoreju Romoliju, ki so se z njim pogovorili včeraj na letališču v Ronkah, preden se je Alfano odpeljal v Trst na študijsko konferenco. Alfano je povedal, da so ga sogovorniki informirali o težavah, ki jih imajo na goriškem sodišču zaradi nezadostnega števila zaposlenih in vzporednega naraščanja sodnih postopkov v zvezi s smrtmi zaradi azbesta. »Ko se bom vrnil v Rim bom nemudoma vzpostavil stik med ministrstvom in goriškim sodiščem, da poiščemo izhod iz zagate. Prihodnji teden bodo sodni uradi prejeli odgovor,« je zagotovil minister.

GORICA - Smrt 29-letnika

Preučujejo zadnje Gianlucove ure

Gianluca Moro, 29-letnik iz Torviscos, ki so ga v četrtek našli mrtvega pred barom na štandreškem mejnem prehodu, naj bi zadnje ure svojega življenja preživel sam. Prijatelja, ki sta sedela v njegovem avtomobilu, ko jih je na Cankarjevi ulici ustavila novogoriška policija, sta se po vsej verjetnosti z avtostopom vrnila domov, Gianluca pa se je odločil, da počaka do drugega dne, ko bi mu policija vrnila začasno odvzeto voziško dovoljenje. Morda se je kasneje premislil in se s steklenico vodke, ki so jo našli ob njegovem truplu, peš napotil v Italijo. Tako so včeraj povedali preiskovalci letkega oddelka goriške kvesture, ki skušajo pojasniti, kaj se je zgodilo v zadnjih urah življenja nesrečnega mladeniča. »Možno je, da se je Moro vrnil peš v Italijo iz novogoriškega mestnega središča po edini poti, ki jo je poznal. Morda je hotel telefonirati zancu, da bi ga odpeljal domov,« je povedal vodja letkega oddelka kvesture Massimiliano Ortolan in dodal: »Ne vemo, ali je Moro zaužil kako drogo. Več o vzroku smrti bomo izvedeli le po obdukciji, do katere bo prišlo najkasneje prihodnjo sredo.«

GORICA - Po nesklepčnem občinskem svetu

Opozicija proti enourni prekinitvi

Goriški občinski svetniki iz vrst opozicije so odločno proti enourni prekinitvi, ki jo je predlagal župan Ettore Romoli, da bi preprečil nesklepčnost zasedanj občinskega sveta. Potem ko je četrtkov občinski svet odpadel oz. se sploh ni začel zaradi pomanjkanja zadostnega števila občinskih svetnikov, je namreč župan menil, da bi lahko v občinski pravilnik vključili spremembo, ki bi omogočala enourno prekinitev zasedanj. Sprememba bi po njegovem mnenju omogočila zamudnikom, da bi se udeležili zasedanj občinskega sveta, vendar ni nikakor po godu opoziciji.

»Kot se dogaja na državnii ravni, hočejo tudi pri nas spremeniti pravila, ko nečesa ne uspešno uresničiti,« ugotavlja občinska svetnica Italije vrednot Donatella Gironcoli, ki poudarja, da je uprava v zadnjih časih že dvakrat ostala brez večine. »Župan bi se moral vprašati, zakaj osemnajst mesecev po volitvah ne uspe nadzorovati svoje večine, ki se je predstavila na volitvah tako kompaktna in izkušena,« pravi Gironcoli. Podobno mnenje izraža tudi občinska svetnica Foruma Anna Di Giannan-

tonio, ki poudarja, da večina upravlja mesto brezbrizno. Po njenih besedah občinski svetniki večine med občinskimi sveti v glavnem molčijo, zato pa župan naj nikakor ne kritizira opozicije, ki si z razliko od desnosredinskih svetnikov prizadeva za razvoj mesta in opozarja na nerešene težave.

Med odsotnimi občinskimi svetniki je bil tudi odbornik za kulturo Antonio Devetag, ki pojasnjuje, da je bil lani prisoten na vseh zasedanjih občinskega sveta, letos pa je bil odsoten le enkrat. V četrtek, ko se je ob 18. uri začel goriški občinski svet, je bil Devetag na zasedanju upravnega sveta festivala Mittelfest, sicer pa se je nameraval vrniti v Gorico ob 20. uri, ko bi z veseljem odgovorjal na svetniška vprašanja.

Težave z nesklepčnostjo imajo tudi v Trziču. V četrtek so med zasedanjem svetniki večine zahtevali preverjanje prisotnosti in zatem odšli iz dvorane. Ker so bili odsotni tudi trije svetniki iz vrst večine, je bil občinski svet prekinjen zaradi nesklepčnosti. Iz vrst desne sredine so župana Gianfranca Pizzollita obtožili, d za sabo nima kompaktno večino.

GORICA - Danes na slovenskih višjih srednjih šolah

Spet reden pouk

Včeraj so se dijaki zbrali pred pokrajinsko palačo - V sejni dvorani jih je nagovoril predsednik Gherghetta

Da bi manifestirali proti vladnim ukrepom na področju šolstva, so se včeraj dopoldne dijaki goriških višjih srednjih šol zbrali na protestnem shodu pred pokrajinsko palačo, v kateri jih je zatem sprejel predsednik pokrajinske uprave Enrico Gherghetta. Le-ta jih je pozval, da naj pripravijo svoje predloge za prenovno šolskega sistema, saj je treba protest napolniti s konkretnimi vsebinami.

Pred Gherghettovim nagovorom so dijaki raznih višjih srednjih šol v pokrajinski sejni dvorani spregovorili o poteku zasedb in samouprav. Višješolci so povedali, da so imeli pri organizaciji zasedb in samouprav več težav, v marsikaterem zavodu pa ravnateljji jim niso dali dovoljenja za protestne akcije. V imenu dijakov slovenskega višješolskega pola je spregovoril Aljaž Srebrnič, ki je povedal, da na slovenskih šolah so gostili številne družbenopolitične delavce in izpeljali več delavnic.

Z včerajšnjim protestnim shodom se je zaključila zasedba goriških slovenskih višjih srednjih šol. Danes bo po skoraj dveh tednih ponovno stekel reden pouk.

Dijaki goriških višjih srednjih šol v pokrajinski sejni dvorani

BUMBACA

AVTOCESTA

Razlastitve, sporazum nared čez dva tedna

Okrog 20. novembra naj bi prišlo do podpisa sporazuma, ki bo določil potek postopkov razlastitev in vračanja odškodnin v okviru projekta prekvalifikacije hitre ceste Vileš-Gorica. O protokolu, ki bo lastnikom jamčil izplačilo zemljišč v točno določenem roku ter enotnega sogovornika v postopku razlaščenja, je tekla beseda med včerajšnjim srečanjem, ki so se ga na goriški pokrajini udeležili deželni odbornik Riccardo Riccardi, pokrajinska odbornica Mara Černic, predstavniki občin (Sovodnjsko je predstavljala odbornica Alenka Florenin, goriško pa Francesco Del Sordi), predstavniki kmečkih organizacij (za Kmečko zvezo je bil prisoten njen tajnik Edi Bukavec) in zaposlena pri družbi Autovie Venete Enrico Razzini in Ed Blasco.

»Sporazum, ki ga bodo podpisale dežela, pokrajina in občine, bo predstavljal jamstvo za lastnike, ki jim bodo razlastili zemljišča, in bo preprečil, da bi prišlo do pravnih sporov,« je povedal Riccardi, Črničeva pa je spomnila, da je v prejšnjih tednih prišlo do organizacije petih javnih srečanj, ki so ciljali k informiranju in participaciji občanov. »Vsi soglašamo s tem, da je izgradnja avtoceste bistveno pomembna za razvoj našega območja, upoštevati pa je treba tudi interese posameznih občanov,« je povedala Črničeva in dodala, da bodo tehnično plat protokola izdelale družba Autovie Venete in kmečke organizacije, pokrajina in občine pa bodo skrbale, da bodo njegova določila upoštevana. V teku srečanja je tekla beseda tudi o potrebi, da bi v okviru projekta prišlo do izgradnje alternativne poti, s katero bi se pešci in kolesarji lahko izognili nevarnemu krožišču pri Štandrežu, Bukavec pa je postavil vprašanje zaščitnega zakona in upoštevanja prisotnosti slovenske manjšine v Sovodnjah in Štandrežu, kjer bo prišlo do velikega številu razlastitev. (Ale)

DOBERDOB - V centru Gradina predstavili knjigo Vlada Klemšeta

»Z opuščanjem krajevnih imen storimo krivico našim prednikom«

Z izdajo publikacije se zaključujejo praznovanja stoletnice Zadrúžne banke Doberdob-Sovodnje

Predstavitve knjige o krajevnih imenih in priimkih na doberdobskem Krasu je v četrtek v dvorano centra Gradina v Doberdobu priključala veliko ljudi. V veliki večini je šlo za domačine, med prisotnimi pa je bilo mogoče opaziti tudi pomembne goste. Srečanja z zgodovinsko dediščino tega območja so se udeležili konzul Republike Slovenije v Trstu Božidar Humar, novogoriški zgodovinar Branko Marušič, doberdobski župan Paolo Vizintin in drugi.

Večer je uvedel Dario Peric, predsednik upravnega sveta Zadrúžne banke Doberdob in Sovodnje, ki je poskrbela za izdajo knjige. V svojem nagovoru je predsednik podčrtal dejstvo, da je knjiga pomemben pripomoček pri odkrivanju in razumevanju zgodovinske, kulturne in družbene dediščine doberdobskega Krasa in je dobra osnova za še nadaljnje proučevanje tovrstne tematike. Omenil je tudi, da se z izdajo knjige zaključujejo prireditve ob praznovanju 100-letnice doberdobske-sovodnjskega denarnega zavoda.

Besedo je nato prevzela zgodovinarica Danila Zuljan Humar iz Raziskovalne postaje ZRC SAZU iz Nove Gorice. V svojem dolgem posegu je izpostavila pomen imenoslovja, ki ga ta veča odigrava pri spoznavanju izvora poimenovanj krajev, zaselkov in posameznih predelov določenih območij. Odkrivanje pravega pomena ledinskih imen je včasih povezano z dobrim poznavanjem različnih virov: jezikovnih, zemljepisnih značilnosti terena, pa iz posebnosti iz živalskega in rastlinskega sveta. V naših krajih pa je potrebno upoštevati tudi vplive iz romanskega sveta in poimenovanj, ki ga je na naših tleh pustila prva svetovna vojna. Niso namreč redka imena dolin, holmov in drugih značilnosti terena, ki so prišli v občo uporabo šele po spopadih, ki so tako kruto zaznamovali doberdobski Kras. Tolmačenje samih zapisov imen, ki jih najdemo v raznih katastrskih zapisih, je mnogokrat povezano z nemajhnimi težavami, kajti pogostokrat zapisovalci niso bili večji slovenskega jezika in so imena zapisovali v fonetični obliki. Zato se nam včasih zapisane oblike zdijo tako tuje. Pohvalila je seveda delo, ki ga s prizadevnostjo in vztrajnostjo opravlja avtor knjige Vlado Klemše, ki je s to publikacijo še dodatno oplemenitil naše vedenje o deželi, ki jo naseljujemo.

Podrobno o knjigi je spregovoril njen avtor Vlado Klemše, ki je orisal raz-

Del udeležencev predstavitve (desno); Klemše in Peric (spodaj)

BUMBACA

zne faze odkrivanja, tolmačenja in zapisovanja ledinskih in krajevnih imen pa tudi priimkov z območja doberdobskega Krasa. Pri svojem delu se je poslužil treh katastrov: Francescejskega, Terezijanskega in Jožefinskega. Pri priimkih so mu bile v veliko pomoč krstne knjige raznih župnišč. Odkrivanje neznanega je zamudno delo in predstavlja trd oreh za vsakogar; je še povedal Klemše ter izrazil upanje, da bodo njegovo delo z novimi prijemi in izsledki nadgradili še drugi raziskovalci naše preteklosti. Na dlani pa je, je zaključil Klemše, da smo

tu naseljeni že veliko stoletij in našim prednikom storimo krivico, ko včasih opuščamo stare slovenske nazive in jih zamenjujemo s popačenkami in tujimi poimenovanji. Pohvalno se je o knjigi izrazil zgodovinar Branko Marušič, ki je med drugim podčrtal ugotovitve, da vsako ledinsko ime nosi v sebi in s sabo zgodovino določenega kraja.

Knjigi je dodan zemljevid celotnega območja v merilu 1:10.000, publikacija pa je na razpolago v vseh podružnicah Zadrúžne banke Doberdob in Sovodnje. (vip)

TRŽIČ Slovo od Galovicsa

Bil je partizan in član VZPI-ANPI

V Tržiču so se 28. oktobra poslovili od Giuliana Galovicsa, partizana in člana zveze VZPI-ANPI, ki je bil skupaj z ženo Vido Štrukelj včlanjen tudi v kulturno društvo Tržič. Na pogrebu je spregovoril predsednik tržiške sekcije VZPI-ANPI Paolo Padovan. Galovics se je leta 1944 kot mlad šestnajstletni fant pridružil partizanski brigadi Garibaldi Trieste, s katero se je hrabro boril po Beli krajini. Udeležil se je bitk pri Žužemberku, Novem mestu in Suhorju, iz vojske pa je izstopil 24. maja 1945 na trgu Primo maggio v Vidmu. Po vojni se je Galovics vrnil v Tržič, od koder se je s številnimi delavci odpravil gradit socializem v Jugoslavijo. Tu je ostal do resolucije Kominforma, potem pa se je z ženo Vido vrnil v Tržič, kjer sta si uredila dom. Takoj zatem se je vključil v zvezo VZPI-ANPI in bil prisoten na vseh njenih javnih manifestacijah, saj je bil ponosen na doprinos, ki ga je dal osvobodilnemu boju in zmagi nad nacifašizmom.

GORICA Opravili obdukcijo na truplu otroka

V Trstu so včeraj opravili obdukcijo na truplu novonorojenčka, sinka goriškega odbornika Stefana Cerette, ki je 24. oktobra, slab teden po rojstvu umrl v tržaški bolnišnici Burlo Garofolo. Otrok se je rodil v goriški bolnišnici s carskim rezom, takoj po porodu pa je že bil v komi, iz katere se ni prebudil. Včerajšnja obdukcija, čigar rezultati bodo znani februarja, sta opravila videmska zdravnik Carlo Moreschi in Francesco Maccagno. Pri obdukciji so bili prisotni odvetniki otrokove družine in treh oseb, ki so bile vpisane v seznam osumljenih, in sicer zdravnikov Danieleja Dominija in Luigija Caserte ter babice Elide Busatta. V prihodnjih dneh naj bi dali deleno luč za otrokov pokop.

GORICA - Montifilm Niz filmov o gorah in ljudeh

V torek, 11. novembra, se bo v goriškem Kinemaxu na Travniku pričel niz predvajanj filmov o gorah in ljudeh, ki nosi naslov Montifilm-Alpi Giulie. Gre za že tradicionalno jesensko pobudo, ki jo je pred sedemnajstimi leti zasnovala goriška sekcija italijanskega kluba CAI v sodelovanju s tržaškim kulturnim društvom Monte Analogo. Letošnjo izvedbo festivala Montifilm oblikuje trinajst pretežno kratkometražnih filmov nemške, slovenske, francoske in nizozemske produkcije. Večino del so že predstavili na festivalu gorniškega filma v Trentu, ki velja za evropsko izložbo posnetkov s tovrstno vsebino.

Izbrani filmi bodo gledalcu ponudili iztočnico za globljo refleksijo o smotru alpinizma, ki ga ne gre zreducirati zgolj na športni moment. Večkrat se dogaja, da ljudje z naravo oziroma gorami živijo v popolni simbiozi in puščajo za sabo naslednikom svojo bogato kulturno dediščino. Kako lahko postane ta vzajemni odnos krhek, bo prikazal film Silent Snow, ki dokumentira življenje Eskimov na Grenlandiji. Več o odnosih, ki jih človek lahko vzpostavi s severnimi medvedji, pa bo prikazano v filmu The Edge of Eden.

Na velikem platnu bodo vrteli tudi slovenski kratki igrani film Na sončni strani Alp, ki je nastal v režiji Janeza Brugerja. Avtor se s skupino temnopoltih protagonistov izzivalno poigrava s slovensko folkloro in se sprašuje, ali so Slovenci pod Triglavom res strpnji in odprti do drugih, kot se običajno trdi. Dejstvo, da so Slovenci dobri alpinisti, bo potrdil večer z Novogoričanom Petrom Podgornikom, ki bo v goriškem Kinemaxu v gosteh v torek, 25. novembra, ob 21. uri, ko bo predstavljal dokumentarni film o svoji tridesetletni alpinistični karieri. Podgornik, mož in oče, alpinistični inštruktor ter gorski reševalec doma izpod južnega roba Trnovskega gozda, je bil med ustanovitelji alpinističnega odseka novogoriškega planinskega društva in sodi v zlato dobo slovenskega oz. jugoslovanskega alpinizma osemdesetih let. Leta 1982 je skupaj z bratom Pavlom Podgornikom in drugimi člani Primorske odprave dosegel vrh Aconcagua z južne strani. Sledili so si še številni prvenstveni vzponi v Andih, Alpah, Himalaji in severni Ameriki. Večkrat se je na vrh navezal tudi s prijateljem Pavletom Kozjakom.

Filme bodo predvajali vsak torek od 11. novembra do 2. decembra; spored je naslednji: torek, 11. novembra, ob 18. uri Silent Snow in Schafskalte, ob 21. uri Grab in eisigen Höhen; torek, 18. novembra, ob 18. uri Miracle on Everest, ob 21. uri Eiger Speed Riding in The Edge of Eden; torek, 25. novembra, ob 18. uri Ephemere, Enlightenment, Portrait of a Serial Jumper; Na sončni strani Alp, ob 21. uri Od nekdaj do nekoč-Peter Podgornik; torek, 2. decembra, ob 18. uri Funa Fatal, ob 21. uri K2-Lultima sfida. Vstop je prost. (vas)

AJDOVŠČINA - Umrl 55-letnik Smrtna nesreča na hitri cesti

Ceste na Goriškem so v četrtek znova terjale smrtno žrtev. Vožnja po hitri cesti v smeri Ajdovščine proti Selu se je tragično končala za 50-letnega bosanskega državljanca, ki je hudim poškodbam podlegel na kraju nesreče.

Okoli 17.30 se je bosanski državljan skupaj s sopotnikom, 44-letnim domačinom iz okolice Ajdovščine, peljal po omenjeni cesti. Tik pred predorom Vipavski križ je dohitel pred seboj vozeči avtomobil. Kot poroča policija, je zaradi nepravilnega prehitevanja s prednjim delom vozila trčil v zadnji del pred njim vozečega avtomobila. Zaradi trka je avto bosanskega državljanca začelo vrteti okoli svoje osi po vsem vozišču. Med sunkovitim zanašanjem vozila sta voznik in sopotnik padla iz avta. Voznik je zaradi hudih poškodb umrl na kraju nesreče, sopotnik pa je dobil poškodbe glave, zato so ga z reševalnim vozilom odpeljali v šempetrsko bolnišnico, kjer je tudi ostal na zdravljenju. Voznik vozila, ki je bilo udeleženo v nesreči, ni bil poškodovan. Zaradi prometne nesreče je bila hitra cesta za ves promet zaprta štiri ure.

Zaradi prihajajočega Martinovega vikenda ne bo odveč vnovično opozorilo voznikom, naj vozijo previdno, predvsem pa naj vinjenj ne sedajo za volan. Novogoriška policija bo v soboto in nedeljo še dodatno poostрила nadzor v prometu, zlasti v večernih in nočnih urah, in sicer v Novi Gorici, Goriških Brdih in v Vipavski dolini. Povečan nadzor bo na območjih posameznih policijskih postaj trajal ves mesec.(km)

PEVMA - V ponedeljek v cerkvi sv. Silvestra

Koncert zbora Hrast na predvečer sv. Martina

Hilarij Lavrenčič in zbor Hrast

V okviru koncertne sezone 2008-2009, katere soorganizatorja sta Zveza cerkvenih pevskih zborov in slovenski center za glasbeno vzgojo Emil Komel, se bo v ponedeljek, 10. novembra, ob 20.30 v cerkvi sv. Silvestra v Pevmi, s celovečernim koncertom predstavil doberdobski mešani pevski zbor Hrast, ki ga vodi dirigent Hilarij Lavrenčič. Koncert bo potekal na

predvečer sv. Martina, zato pa bodo pevci in pevkice zapeli tudi latinsko mašo sv. Martina, ki jo je uglasbil Štefan Mauri. Koncert je posvečen 40-letnici društva Hrast, sicer pa bo zbor zapel tudi dve skladbi Stanka Jericija, čigar letos obeležujemo 80-letnico rojstva. Pevski večer bo potekal v Pevmi tudi, ker imajo v cerkvi obnovljene stoletne orgle.

GORICA - Na ogled osem nepoznanih del Marcella Fogolina

V poslikavah vpliv luteranskega nauka

V zajetnem katalogu tudi o življenju grofa Gaspereja Lantierija

Kolikšen vpliv je dejansko imela re-formacija na Goriškem? Do kolikšne mere je bilo pri širjenju protestantizma dejavno goriško plemstvo? Je Fogolino avtor vseh osmih poslikav, ki so bila del krilnega oltarja v rihemberškem gradu? To je le nekaj od vprašanj, na katera skuša odgovoriti razstava osmih v javnosti še nepoznanih del beneškega slikarja Marcella Fogolina iz 16. stoletja, ki so jo prejšnji petek odprli na sedežu Fundacije Goriške hranilnice v Gospo-ski ulici v Gorici. Slavnostnega odprtja so se udeležili številni Goričani ter predstavniki civilnih in vojaških oblasti. Prisotni so bili goriški župan Ettore Romoli, podpredsednica goriške pokrajinske uprave Roberta Demartin, prefektinja Maria Augusta Marrosu, goriški nadškof Dino De Antoni, Carolina in Clementina Levetzow Lantieri ter Franco Obizzi, predsednik Fundacije Goriške hranilnice, ustanove, ki je skupaj s Pokrajinskimi muzeji glavni pokrovitelj razstave.

»Odločitev za oblikovanje ekspozicije je dozorela takoj zatem, ko je Fundacija odkupila od družine Lantieri šest Fogolinovih del in jih skupaj z dvema, ki sta bila že v lasti goriških Pokrajinskih muzejev, zaupala ekipi restavradorjev in raziskovalcev,« je povedala koordinatorka restavratskih del Teresa Perusin. Po njenih besedah je bila že ob samem začetku del zbrana obsežna bera različnih dokumentov in drugih podatkov, zato je postalo kmalu jasno, da mora biti o tem seznanjena tudi širša javnost.

Pozornost obiskovalca se ob vstopu v razstavni prostor osredotoči na rekonstrukcijo krilnega oltarja, ki naj bi ob koncu prve polovice šestnajstega stoletja stal v kapeli sv. Pankracija v rihemberškem gradu. V gibljivih krilih najde svoj prostor osem Fogolinovih del s sakralno ikonografsko vsebino. Posamezne notranje tabelne poslikave uprizarjajo Kristusov pasijon, medtem ko so na zunanosti upodobljeni dogodki iz Stare zaveze. Ob oltarju so razstavljeni še inventarski rokopisi rodbine Lantieri in številni stenski panoji, na katerih je s fotografijami in teksti shematsko prikazan ves postopek obnove Fogolinovih del. Uporabljene so bile tudi sodobne tehnike kot na primer postopek sevanja z ultraviolečnimi žarki in druge dopolnilne metode s katerimi je mogoče določiti približno starost uporabljenih barv in tako dokazati, da je bilo vseh

Z leve Obizzi, Tavano in Stasi pred Fogolinovo poslikavo

BUMBACA

osem Fogolinovih del izdelanih v istem časovnem obdobju.

Z odprtjem razstave je pod pokroviteljstvom Fundacije Goriške hranilnice izšel tudi zajet, skoraj tristo strani obsega-joč katalog, ki zaobjema zbirko strokovnih prispevkov o Fogolinu in grofu Gaspereju Lantieri. Avtor zgodovinske razprave je Alessio Stasi, ki ugotavlja, da je bila goriška plemiška družina Lantieri v prvi polovici 16. stoletja že pod vplivom luteranskega oziroma kalvinističnega nauka. O tem nam pričajo motivi, ki se navezujejo na Staro zavezo, ki jih je po naročilu družine Lantieri poslikal Fogolino. Stasi je tudi mnenja, da kljub temu, da so Lantieri bili naklonjeni luteranski reformi, vendar so to doktrino iz-

redno previdno širili v javnost, da se ne bi zamerili oblasti sveto rimskega cesarja.

Več je umetniško-zgodovinski vsebini prispeval Saša Quinzi, kustos Pokrajinskih muzejev. Po njegovih besedah kljub temu da je bila Gorica na umetniškem področju obrobno mesto v primerjavi z Benetkami, je Fogolino s svojim obiskom v mestu leta 1548 Gorico povezal z evropskim renesančnim tokom.

Razstava bo v razstavnih prostorih palače Della Torre na ogled od 15. januarja vsak delavnik od 10. do 13. ure ter od 16. do 19. ure, medtem ko bo ogled razstave ob sobotah in nedeljah možen od 10. do 19. ure.

VaS

GORICA - ZSKP prireja že 50. revijo

Jubilejna Cecilijanka

V torek predstavitev Quaggiatove zbirke

Zveza slovenske katoliške prosvete iz Gorice prireja 50. revijo goriških pevskih zborov - Cecilijanka, ki bo posvečena skladatelju Stanku Jericiju ob 80-letnici rojstva. Jubilejna revija bo potekala v soboto, 22. novembra, ob 20.30 in v nedeljo, 23. novembra, ob 17. uri v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici. V soboto bo pred pričetkom nastopov spregovorila Mateja Černic, v nedeljo pa predsednica Zveze katoliške prosvete Franca Padovan. Na reviji sodelujejo poleg goriških tudi zbori iz tržaške in videmske pokrajine ter s Koroške in iz Slovenije.

Sobotni koncert bodo oblikovali moška pevska skupina Akord iz Podgorice (zbiorovodja Dario Bertinazzi), mešani pevski zbor PD Sele (zbiorovodja Roman Verdel), moški pevski zbor Fantje iz pod Grmade (zbiorovodja Ivo Kralj), župnijski mešani pevski zbor Šempeter (zbiorovodja Ingrid Kragelj), moška vokalna skupina Sraka iz Standreža (vodja Bogdan Kralj), mešani pevski zbor Sant'Ignazio iz Gorice (zbiorovodja Liviano Brumatti), moški pevski zbor Štmaver (zbiorovodja Nadja Kovic), mešani pevski zbor Rečan iz Grmeka (zbiorovodja Aldo Klodič) in mešani pevski zbor Hrast iz Doberdoba (zbiorovodja Hilarij Lavrenčič).

V nedeljo bodo nastopili deklška vokalna skupina Bodeča neža z Vrha (zbiorovodja Mateja Černic), moški pevski zbor Mírko Filej iz Gorice (zbiorovodja Zdravko Klanjšček), moški oktet Vrh iz Branika (vodja Simon Ličen), mešani pevski zbor F.B. Sedej iz Števerjana (zbiorovodja Mírko Ferlan), ženski pevski zbor Prosek-Kontovel (zbiorovodja Marko Štoka), moška pevska skupina Musicum iz Gorice, mešani pevski zbor Jazbine-Plešivo (zbiorovodja Zdravko Klanjšček), mešani pevski zbor Štandrež (zbiorovodja David Bandelj), mešani pevski zbor Rupa-Peč (zbiorovodja Zulejka Devetak) in mešani pevski zbor Lojze Bratuž iz Gorice (zbiorovodja Bogdan Kralj).

Ob 50. Cecilijanki bo v torek, 18. novembra, ob 20.30 v komorni dvorani Kulturnega centra Lojze Bratuž predstavitev druge zbirke zborovskih skladb Patricka Quaggiata. Nastopila bosta moška pevska skupina Musicum in vokalna skupina Grgar. O zbirki bo spregovoril skladatelj in zbiorovodja Ambrož Čopi.

ŠEMPETER Rekordna pasja razstava

V Šempetru pri Gorici se obeta pasji vikend. V tamkajšnjem HIT šport centru se bodo namreč že osmo leto zapored v danes in jutri na ogled postavili pasji lepoci. »Letošnja udeležba je rekordna, tako po številu psov, teh bo 1.500, kot tudi po številu držav, od koder prihajajo; pričakujemo jih iz 21 evropskih držav,« pojasnjuje Hari Arčon iz športnega kinološkega kluba Vrtojba, ki tudi letos organizira dogodek. Največ prijavljenih psov je iz Italije, sledijo pa Slovenija, Češka, Avstrija, Rusija, Finska in Švedska.

Mednarodna razstava pasemskih psov CACIB Vrtojba 2008 je eden od petih tovrstnih dogodkov, ki se organizirajo v Sloveniji. Kot še pojasnjuje Arčon, se kakovost razstavljenih psov iz leta v leto viša, njihove razstave se že nekaj let udeležujejo pomembni vzreditelji psov s kakovostnimi pasemskimi psi, ki dvigajo vsebinsko raven dogodka. »Naš cilj je postati največja in najpomembnejša razstava, ne samo doma, temveč tudi na območju Furlanije-Juljske krajine, od koder - po vstopu Slovenije v EU - prihaja zelo veliko število razstavljalcev,« dodaja Arčon.

Program bo oba razstavna dneva enak: ocenjevanje posameznih pasem začneja ob 9.30, trajalo bo nekako do 13. oziroma 14. ure. Med 14. in 15. uro bo brezplačna revija Otroci in pes, udeležijo se je lahko najmlajši s svojimi štirinožnimi prijatelji. Okoli 15.30 bo izbor najlepših psov, ki bo trajal nekako do 18. ure, ko se bo prireditelvi počasi tudi zaključila. Na posamezni razstavi dan se bo predstavilo po 800 psov. Osnovnošolci in mlajši otroci bodo pasjo razstavo lahko obiskali brezplačno; za odrasle je vstopnina 5 evrov. (km)

GORICA - V gasilski kasarni obisk iz Murske Sobote

Prijateljski stiki

Gasilci so slovenskim kolegom predstavili delovanje in jih pospremili po letališču

Damijan Nacini vodi goste iz Murske sobote po goriški gasilski kasarni

BUMBACA

Goriški gasilci negujejo prijateljske stike s kolegi iz Nove Gorice in tudi iz drugih krajev Slovenije. Pred nekaj dnevi je tako goriško gasilsko kasarno obiskalo 144 članov društev prostovoljnih gasilcev iz 24 občin iz okolice Murske Sobote. Goriški gasilci so jim predsta-

vili organizacijo dela znotraj gasilske kasarne, zatem pa so jih pospremili po ronškem letališču, kjer so gasilci vedno pripravljeni na poseg. Obiskovalce iz Murske Sobote sta spremljala Renato Chit-taro in Damijan Nacini.

GORICA - Zaključila se je Trubarjeva razstava

Uspešne delavnice

Včeraj so izdelovali miniaturne knjige učenci šole Trinko in gojenci Dijaškega doma

Goriški nižješolci med izdelovanjem miniaturnih knjig

FOTO K.D.

»Delavnica je bila zanimiva in hkrati zabavna.« Tako so zapisali v spominsko knjigo Trubarjeve razstave Ilaria, Carlotta, Verena, Sara, Sabrina in drugi dijaki nižje srednje šole Ivan Trinko, ki so se včeraj v goriškem Kulturnem domu udeležili delavnice z naslovom »Izdelajmo miniaturno knjigo«. Po navodilih animatorke Metke Starič in ob prisotnosti Dušana Voglarja so goriški nižješolci izdelali vsak svojo miniaturo v velikosti 5 x 7 centimetrov v trdi polplatni vezavi in s šivanim knjižnim blokom. Delavnico so ponovili tudi v popoldanskih urah v Dijaškem domu na Svetogorski ulici, medtem ko so se v iz-

delavi knjig že v četrtek preizkusili nižješolci iz Doberdoba.

V Kulturnem domu je bil včeraj popoldne še drug kulturni dogodek. Na pobudo Kulturnega doma, Društva slovenskih upokojencev za Goriško in Kinoateljeja so ob zaključku Trubarjeve razstave predvajali še film Heretik. Z včerajšnjim dnevom se je torej v galeriji Kulturnega doma zaključila štirinajstredna dokumentarna razstava »Primož Trubar - Veliki neznani Evropejec«, ki je vzbudila na Goriškem precejšnje zanimanje, s Trubarjevimi delavnici pa je dosegla svoj zastavljeni cilj. (ik)

ŠTEVERJAN Preko igre odkrivajo gledališče

Na sedežu kulturnega društva Briški grič v Števerjanu pričenja danes ob 10.30 gledališka delavnica. Dejavnost je namenjena otrokom od sedmega do desetega leta starosti. Mentorici Petra Miklus in Aleksandra Maraž, ki sta obiskovali tečaj za gledališke mentorje pri režiserki Vesni Tomsič, bosta male udeležence popeljali preko igre in zabave do odkritja gledaliških prvin in nastopanja.

Brez martinovanja

Martinovanja v Novi Gorici letos ne bo. Osrednji Bevkov trg tako ta konec tedna ostaja prazen, praznovanja ne bo niti pred novogoriško krajevno skupnostjo, kjer je potekalo nekaj let zaporedoma. O vzrokih za takšno odločitev smo se želeli pozanimati na krajevni skupnosti, toda kljub trudu do pojasnil nismo prišli. Le ugibamo lahko torej, da je organizacija podobnega dogodka, kot je bil lanskoletni na Bevkovem trgu, prevelik finančni zalogaj.

Po lanskoletnih ocenah predsednika sveta krajevnega sveta Nova Gorica Otona Mozečiča je tedaj martinovanje stalo okrog 12.000 evrov. Največji delež stroškov je nosila ravno krajevna skupnost, del denarja pa sta prispevali še mestna občina in turistično društvo. Ti trije akterji so se lani namreč združili pri organizaciji množično obiskane prireditve, ki je za martinovo na osrednji trg oživila po petih letih. Prej so praznovanja v manjšem obsegu, a vendarle, pripravljali kar pred stavbo krajevnega skupnosti, osrednja prireditev pa je potekala na dvorcu Vogrsko, ki že dve leti sodi pod okrilje novonastale občine Renče-Vogrsko. Lani so tako organizatorji martinovanje zasnovali na način, ki je združil mesto s svojim zaledjem: furmanski voz s sodi vina je na pot krenil iz Šempasa in se na poti večkrat ustavil, med drugim tudi na Trgu Evrope. Na končni postojanki, Bevkovem trgu v Novi Gorici so ga pričakali ljudje in znana humoristka. Pod pokritim šotorom so uredili lesen plesni brjar po starem, naokrog pa so postavili stojnice z domačimi dobrotami in polnilnico vina. Skratka, dogodek, ki se pritiče mestu.

Letos ostaja središče prazno, martinovanja pa se lahko Novogoričani udeležijo le v okoliških krajih oziroma občinah. (km)

Podpisi za referendum

Člani gibanja »I Verdi del Giorno« in radikalcji bodo danes med 8.30 in 11.30 zbirali podpise za pet občinskih referendumov pred večnamenskim središčem v Ločniku.

Martinov koncert

V Kulturnem domu v Vrtojbi bo danes ob 19. uri Martinov koncert. Nastopila bosta mešana pevska zbor Sežana in Viva Brežice.

Klavnica v Krminu

V Krminu so včeraj odprli občinsko klavnico, ki jo bo upravljal na novo ustanovljena druga sedmih mesarjev »Norcini del Collio e Isonzo«. V klavnici bodo nudili pomembno storitev vsem turističnim kmetijam in agriturizmom iz Brd, v katerih na leto vzredijo preko 500 prašičev, njihovo število pa naj bi se v prihodnjih letih krepko povečalo.

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
OBČINSKA 1, ul. S. Michele 108, tel. 0481-21074.

DEŽURNA LEKARNA V SOVODNJAH
ROJEC, Prvomajska ul. 32, tel. 0481-882578.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
LUZZI DAVERIO, ul. Matteotti 13, tel. 0481-60170.

DEŽURNA LEKARNA V FOLJANU
DI MARINO, ul. Bersaglieri 2, tel. 0481-489174.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
OBČINSKA 1, ul. Aquileia 53, tel. 0481-482787.

Gledališče

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE, goriška gledališka sezona 2008-09: Hči zraka (21. novembra), Raztrganci (decembra), Mladoporočnica iz ulice Rossetti (26. januarja), Kreutzerjeva Sonata (2. marca), Dundo Maroje (6. aprila), Art Export (4. maja). Vse predstave bodo opremljene z italijanskimi nadnapisi. Za abonente iz okoliških vasi bo poskrbljen avtobusni prevoz; informacije in vpisovanje v KB Centru na korzu Verdi 51 v Gorici (zelena št. 800214302, tel. 340-8624701, www.teaterssg.it) od ponedeljka do petka med 14. in 17. uro, ob sobotah med 9. in 12. uro.

V SLOVENSKEM NARODNEM GLEDALIŠČU v Novi Gorici bo v nedeljo, 9. novembra, ob 17. uri gostovanje dramske skupine PD Štandrež z Goldonijevo komedijo Primorske zdraha.

Kino

GORICA KINEMAX Dvorana 1: 17.45 - 20.10 - 22.10 »007 - Quantum of Solace«. Dvorana 2: 17.40 - 20.00 - 22.00 »High School Musical 3«. Dvorana 3: 17.45 - 20.10 - 22.00 »Si può fare«. **TRŽIČ KINEMAX** Dvorana 1: 17.45 - 20.00 - 22.10 »007 - Quantum of Solace«. Dvorana 2: 17.30 - 20.00 - 22.10 »High School Musical 3«. Dvorana 3: 16.00 »High School Musical 3«. 17.50 - 20.10 - 22.15 »The Burning Plain - Il confine della solitudine«. Dvorana 4: 17.45 - 20.00 - 22.00 »Giù al Nord«. Dvorana 5: 17.45 - 20.00 - 22.10 »Il prezzo dell'onore - Pride and Glory«.

Razstave

V CENTRU GRADINA v Doberdolu je na ogled v sklopu revije »Rdeči ruj. Zvoki, oblike in barve umetnosti na Krasu« razstava Spacalovich grafičnih izdelkov; na ogled bo danes, 8., in v nedeljo, 9. novembra, od 10. do 20. ure ter naslednji konec tedna ob istih urah. Umetniku se bodo poklonili tudi z mednarodnim simpozijem kiparstva v lesu z naslovom Nikoli več vojn, ki bo potekal v danes, 8., in v nedeljo, 9. novembra, z začetkom ob 10. uri.

V KULTURNEM DOMU v Gorici je na ogled razstava z naslovom Primož Trubar (1508-1586) veliki neznani Evropejec; še danes, 8. novembra, med 9. in 12. ter med 16. in 18. uro.

Koncerti

DRUŠTVI TRŽIC IN JADRO TER ŽENSKI PEVSKI ZBOR IZ RONK prirerajo orgelski koncert Mirka Butkoviča v petek, 21. novembra, ob 19. uri v cerkvi Sv. Lovrenca v Ronkah v spomin na Bernardko Radetič. **TRŽIŠKO ZDRUŽENJE »I FIORI SEMPLICI«** prireja danes, 8. novembra, ob 20.30 v cerkvi na Placuti dobrodelni koncert z nabiranjem prispevkov za projekt »Ifioridimongolia«, ki je namenjen revnim otrokom Ulanbaatarja. Nastopila bosta vokalna skupina Euphoria in zbor Ars Musica.

V KULTURNEM CENTRU MOSTOVNA v Solkanu bo danes ob 21. uri Drum'n'Bass DJ večer.

ZDRUŽENJE MUSICA APERTA iz Gorice prireja koncerte v sklopu niza

»Gorizia classica«: danes, 8. novembra, ob 17. uri v dvorani pokrajinskih muzejev v grajskem naselju v Gorici bo klavirski koncert dua Chiara Soave in Cecilia Baccolo; vstop prost.

Šolske vesti

SDZPI vpisuje na tečaj angleščine osnovna stopnja A1, trajanje 48 ur, cena 48 evrov; potekal bo ob sredah in petkih od 19. do 21.30; informacije in vpisovanje na korzu Verdi 51, tel. 0481-81826 ali go@sdzpi-irsip.it.

Izleti

KRUT prireja 7. in 8. decembra dvodnevni izlet Med jasicami in božičnimi sejmi z ogledom Verone in svetovne razstave jasic v tamkajšni Areni ter sejmov v Trentu in v Levicu Terme; vpisovanje in informacije na sedežu KRUTA-a na korzu Verdi 51 v Gorici ali na tel. 0481-530927.

Čestitke

Pri Fulkotevih praznujeta Danes, 8. novembra, zlato poroko MARIKA in RENATO. Še mnogo skupnih let v zdravju, sreči in ljubezni jima iz srca želijo Manderci.

Obvestila

SMUČARSKI ODESK SPDG obvešča, da bodo v sredo, 12. novembra, ob 18. uri na sedežu društva na Verdijevem korzu 51/int. sprejemali prijave članov za zimovanje od 2. do 6. januarja; informacije na tel. 0481-22164 (Marta) in 0481-21417 (Loredana).

KD SOVODNJE obvešča občane sovo-denske občine, da bo v soboto, 15. novembra, potekalo tradicionalno pobiranje vina za praznik sv. Martina. Zjutraj bodo obiskali pridelovalce v Gabrjah, na Peči in v Rupih, popoldan pa v Sovodnjah. Domači kruh za blagoslov in pokušno sprejemajo na sedežu Kulturnega doma v Sovodnjah v nedeljo, 16. novembra, do 10. ure.

BALINARSKI KLUB MAK iz Štandreža organizira danes, 8. novembra, ob 9.30 na pokritem igrišču v Gradišču 12. društveni turnir balinanja. Vpisovanje moških in ženskih tekmovalcev bo možno pred začetkom tekme. Tisti, ki nimajo balinarskih žog, jih bodo imeli na razpolago na igrišču.

BOLJŠI SEJEM NA PLACUTI poteka vsako prvo nedeljo v mesecu. V nedeljo, 7. decembra, bodo ponudili pečivo in kuhano vino.

DRUŽBA se dobi v nedeljo, 9. novembra, ob 13. uri.

DRUŠTVI JADRO IN TRŽIČ organizirata v nedeljo, 16. novembra, martinovanje v Kobjeglavu z obiskom pršutarne in družabnostjo s kosilom; prijave pri odbornikih obeh društev.

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV za Goriško obvešča, da bo avtobus za martinovanje danes, 8. novembra, odpeljal iz Doberdoba ob 15.45, nato s postankom na Poljanah in Vrhu, v Sovodnjah, Štandrežu, Podgori pri športni palači in pri pevskem mostu (pri vagi). Priporočajo točnost.

DRUŠTVO TRŽIČ organizira začetniški tečaj slovenščine ob ponedeljkih med 18. in 19.30 in tečaj pogovorne slovenščine ob četrtkih med 16. in 18. uro; vpisovanje in informacije na tel. 347-2471222 (Lucia).

OBČINA DOBERDOB obvešča, da bo v ponedeljek, 10. novembra, zaprta občinska knjižnica, v torek, 11. novembra, ob praznovanju vaškega zavetnika pa bodo zaprti vsi občinski uradi.

SEKCIJA VZPI-ANPI ŠTANDREŽ sporoča, da je knjiga Štandrež v duhu NOB Vilija Prinčiča na razpolago pri Vilmi Braini v ul. S. Michele 163 v Štandrežu (tel. 0481-21910 od 11.30 do 14.30 vsak dan).

SPDG obvešča, da je še nekaj mest na avtobusu za martinovanje v nedeljo, 16. novembra; informacije in prijave na tel. 0481-882079 (Vlado) med 12. in 13. uro.

V KULTURNEM CENTRU MOSTOVNA v Solkanu bo danes, 8. novembra, od 14. do 19. ure avdijca za film produkcijsko filmskega podjetja Bian-

abonmajška sezona

ABONMA V GORICI *otvoritvena predstava sezone*

Hans Magnus Enzensberger

HČI ZRAKA

Režiser **JANUSZ KICA**

v petek, 21. novembra ob 20.30

Gledališče Verdi Gorica, italijanski nadnapisi

Info: goriški urad,
Korzo Corso Verdi 51, Mob. 340 8624701
Urniki: pon/pet (14.00-17.00), sob (9.00-12.00)
Brezplačna telefonska št. 800214302 -
pon/pet (10.00-17.00)
info@teaterssg.it / www.teaterssg.it

info@teaterssg.it - www.teaterssg.it

ca film za moške in ženske med 18. in 80. letom starosti; filmsko podjetje išče statisto z znanjem slovenščine za film Alzati e cammina (Vstani in hodi) režiserja Alessandra Angelinija, ki se bo snemal v mesecu decembru v FJK in Sloveniji.

Prireditve

MARTINOVANJE V GABRJAH bo na vašem trgu v nedeljo, 9. novembra, s pričetkom ob 14.30. Na programu bo blagoslov pridelkov ter nastop pevskega zbora Skala, družabnost ob lovskem golažu s sodelovanjem Lovske družine Gabrje, odprtje fotografske razstave članov društva Skala Jesenski motivi ter razstave fotografij in balzamiranih živali Lovske družine Gabrje. Kdor želi prispevati s sladici, jih lahko nese na sedež društva v nedeljo zjutraj, poljedelske pridelke pa je treba izročiti že danes zjutraj. **MARTINOVANJE V ŠMARTNEM:** danes, 8. novembra, od 12. do 18. ure tržnica z briškimi dobrotami in izdelki; ob 17. uri odprtje kleti in pričetek kulturnega programa v Hiši kulture; od 17.30 do 21. ure Družinsko gledališče Kolenc (predstava za otroke, vedeževalka, eksotične živali); ob 19.30 predavanje Katje Kogej z naslovom Sušenje sadja, zelišč in še česa; ob 20. uri nastop ansambla Donald Trumpet (»trubači«) po ulicah Šmartnega. V nedeljo, 9. novembra, od 11. do 19. ure tržnica z briškimi dobrotami in izdelki, dan domačih kulinarčnih dobrot in degustacije briških vin.

GRAJSKO MARTINOVANJE V VI-POLŽAH V BRDIH bo danes, 8. novembra, z degustacijami vin iz te in one strani meje, Istre, Sicilije, Sardinije, Gruzije, nastopom pevskega zbora Ludvik Zorzut iz Medane in nastopom skupin Beer Belly in The Maff.

AŠKD KREMENJAK prireja ob 15-letnici delovanja v soboto, 15. novembra, ob 20.30 v večnamenskem centru v Jamljah predstavitev brošure s kulturnim programom. Govornik bo župan občine Miren-Kostanjevica Zlatko Martin Marušič. V nedeljo, 16. novembra, bo ob 11. uri ex-tempore za otroke in ob 15.30 13. zamejski tekmovalni festival za godce diatonične harmonike Daiton 2008 - Glasba brez meja za pokal Alpe-Adria.

GORIŠKA MOHORJEVA IN GORIŠKA POKRAJINA vabita na predstavitev publikacije O cerkvenih poslikavah Toneta Kralja na Tržaškem, Goriškem in v Kanalski dolini avtorice Verene Koršič Zorn v sredo, 12. novembra, ob 18. uri v pokrajinski sejni dvorani na Korzu Italia 55 v Gorici. Delo bosta v italijanščini predstavila umetnostna zgodovinarja Saša Quinzi in Cristina Feresin.

KNJIZNICA DAMIR FEIGEL IN ZSKD - GORICA vabita na predstavitev no-

Poslovni oglasi

SLOVENSKA ORGANIZACIJA IŠČE SODELAVCA/KO za tajniško-organizacijsko poklicno vlogo. Pišite na

info@slovik.org

ve pesniške zbirke Marka Kravosa Med repom in glavo v petek, 14. novembra, ob 18. uri v čitalnici knjižnice v KB centru v Gorici. Ob avtorju bosta na srečanju Matejka Grgič in harmonikaš Aleksander Ipavec Ipo.

NAGRADA DARKO BRATINA - Poklon viziji 2008: v četrtek, 13. novembra, bodo v goriškem Kinemaxu ob 20.30 predvajali film »Divorce Albanian Style (Razporeka po albansko)« in ob 22. uri »Babice revolucije«.

PROSVETNO DRUŠTVO RUPA-PEČ prireja družabno srečanje z ogledom diapozitivov in slik z izleta v Rusijo v letošnjem avgustu. Na srečanje, ki bo potekalo v društvenih prostorih v četrtek, 13. novembra, ob 18. uri, so vabljeni udeleženci.

V FEIGLOVI KNJIŽNICI bo v ponedeljek, 10. novembra, ob 18. uri pravljíčna urica z Bibi in račkama.

Osmice

KOVAČEVI za cerkvijo v Doberdolu so ob petkih, sobotah in nedeljah odprti; tel. 0481-78125.

V DOBERDOBU je odprta osmica pri Cirili; tel. 0481-78268.

Pogrebi

DANES V GORICI: 11.30, Angela Nocera vd. Mulč iz bolnišnice Sv. Justa v cerkev na Rojcah in na glavno pokopališče.

DANES V GRADIŠČU: 9.45, Amerigo Geromet (iz goriške splošne bolnišnice ob 9.20) v stolnici in na pokopališču v Medeji.

DANES V TRŽIČU: 9.50, Gisella Vicenzini por. Tonas v kapeli pokopališča in v Trst za upepelitev; 11.00, Stelia Dessanti vd. Dapiran (iz goriške splošne bolnišnice ob 10.15) v kapeli pokopališča in v Trst za upepelitev; 12.00, Giovanni Veronese iz bolnišnice v kapelo pokopališča in v Trst za upepelitev.

DANES V DOLENJU: 10.00, Ermene-gilda Pausa v cerkvi in na pokopališču.

Kam po bencin

Danes in jutri bodo na Goriškem dežurne naslednje bencinske črpalke:

GORICA
ESSO - Ul. Aquileia 40
ESSO- Ul. Lungo Isonzo 77
ERG- Ul. San Michele 57
AGIP- Ul. Trieste 179
TRŽIČ
SHELL- Ul. Boito 43
AGIP- Ul. Matteotti 22
ERG- Ul. G.F. Pocar
KRMIN
OMV- Drev. Venezia Giulia 53
GRADIŠČE
SHELL- Drev. Trieste 50/a
RONKE
AGIP- Ul. Redipuglia, na državni cesti 305 km 14+
ŠTARANCAN
AGIP- Ul. Trieste 47
MARIAN
AGIP- Ul. Manzoni 164
ŠKOCJAN
AGIP- Ul. Battisti 22 (Pieris)
ROMANS
AGIP- Ul. Aquileia 34

Po sinočnji premieri bodo predstavo Hči zraka s Silvo Čušin v glavni vlogi v tržaškem Kulturnem domu ponovili še danes, jutri in v petek, 14. novembra

GLEDALIŠČE

FURLANIJA - JULJSKA KRAJINA

TRST

Slovensko stalno gledališče

Hans Magnus Enzensberger: »**Hči zraka**«. Urnik: danes, 8. novembra, ob 20.30 (Red B), jutri, 9. novembra, ob 16.00 (Red C, varstvo otrok) in v petek, 14. novembra, ob 20.30 (Red F).

Gledališče Rossetti

Garinei in Giovannini: »**Il giorno della tartaruga**«. Nastopata Chiara Nosc-hese in Christian Ginepro. Režija: Saverio Marconi. Urnik: danes, 8. ob 20.30 in jutri, 9. novembra ob 16.00 in 20.30.

Sala Bartoli

Dramaturg, izvajalec in režiser Marco Maltauro: »**Anvedi Goethe**«. Nastopata še: Stefano Vigilante in Natalie Wilhelm. Urnik: do jutri, 9. novembra ob 21.00.

Gledališče Orazio Bobbio / La Contrada

Carlo Goldoni: »**Le smanie per la villeggiatura**«. Režija: Elena Bucci. Urnik: danes, 8. novembra ob 20.30, jutri, 9. in v torek, 11. ob 16.30, v sredo, 12., v četrtek, 13., v petek, 14. in v soboto, 15. ob 20.30 ter v nedeljo, 16. novembra ob 16.30.

GORICA

Kulturni dom

Danes, 8. novembra, ob 20.30 / 18. gledališki festival "Castello di Gorizia". Gledališka predstava: »Il diavolo con le zinne«. Nastopa gledališka skupina Teatro dei Picari (Macerata).

V petek, 14. novembra, ob 10.30 / "Puppet & Music". Gledališka predstava: »Cenerentola«.

V petek, 14. novembra, ob 20.30 / 18. gledališki festival "Castello di Gorizia". Gledališka predstava: »Scene da un matrimonio«. Nastopa: Promocijsko združenje »OZ« (Trento).

V soboto, 15. novembra, ob 21.00 / "Puppet & Music". Gledališka predstava: »Tutto e vivo«.

V nedeljo, 16. novembra, ob 16.30 / "Puppet & Music". Gledališka predstava: »A king listens«.

SLOVENIJA

KOMEN

Kulturni dom

Danes, 8. novembra, ob 20.00 / Ray Cooney: »Zadrege v bolnišnici dr. Egidija Sršena«. Komedijska. Prevedel Zdravko Duša po komediji istega avtorja »To imamo v družini«. Gostuje gledališka skupina BC iz Bovca.

HRPELJE

Kulturni dom

V sredo, 12. novembra, ob 17.00 / Igrana predstava za otroke »Pipi in Melki-jad«. Igrata Jurij Souček in Andrej Mur-renc.

LJUBLJANA

Cankarjev dom

Irena Tomažin: »**Kot kaplja morja v usta molka**«, dvorana Duše Počkaj / Urnik: v četrtek, 13. (premiera), v soboto, 15., v nedeljo, 16. in v soboto, 22. novembra, ob 20.00.

SNG Drama Ljubljana

Veliki oder

Danes, 8. novembra ob 19.00 / William Shakespeare: Kralj Lear.

V ponedeljek, 10. in v torek, 11. novembra, ob 11.00 in ob 19.30 / Matjaž Zupančič: »Vladimir«.

V sredo, 12. novembra, ob 19.30 / Jean-Baptiste Poquellin Molière: »Scapinove zvijače«.

V četrtek, 13. ob 17.00 in v petek, 14. novembra, ob 19.30 / William Shakespeare: »Tit Andronik«.

V soboto, 15. novembra, ob 19.30 / Jean-Baptiste Poquellin Molière: »Scapinove zvijače«.

Mala drama

Danes, 8. novembra, ob 20.00 / Jean-Luc Lagarce »Samo konec sveta«.

V torek, 11. novembra, ob 20.00 / Dušan Jovanović: »Življenje podeželskih plejbojev po drugi svetovni vojni«.

V četrtek, 13. novembra, ob 20.00 / Brian Friel: »Jaltska igra . Poigra«.

V soboto, 15. novembra, ob 20.00 / Connor McPherson »Jez«.

Mestno gledališče ljubljansko

Veliki oder

Danes, 8. novembra, ob 19.30 / Joseph Stein, Jerry Bock in Sheldon Harnick: »Goslač na strehi«.

V ponedeljek, 10., v torek, 11., v sredo 12. in v četrtek, 13. novembra, ob 19.30 / Dragica Potočnak: »Za naše mlade dame«.

V petek, 14. novembra, ob 19.30 / William Shakespeare »Milo za drago«.

V soboto, 15. novembra, ob 19.30 / Miro Gavran »Vse o ženskah«.

V ponedeljek, 17. novembra, ob 19.30 / William Shakespeare »Milo za drago«.

V torek, 18. novembra, ob 19.30 / Dragica Potočnjak: »Za naše mlade dame«.

Mala scena

Danes, 8. novembra, ob 20.00 / Branko Završan in solisti: »Solistika«.

V torek, 11. novembra, ob 20.00 / José Sanchis Sinisterra: »Carmela in Pulino, variete na fino«.

V sredo, 12. novembra, ob 15.30 / Caryl Churchill: »Punce in polk«.

V četrtek 13. novembra, ob 10.00 in ob 12.00 / Jasen Boko: »Gledališka ura«; ob 20.00 James Prideaux: »Gospodinja«.

V petek, 14. novembra, ob 20.00 / Caryl Churchill: »Punce in polk«.

V soboto, 15. novembra, ob 20.00 / Branko Završan in solisti: »Solistika«.

V ponedeljek, 17. novembra, ob 10.00 / Jasen Boko »Gledališka ura«; ob 20.00 Caryl Churchill: »Punce in polk«.

Šentjakobsko gledališče

Danes, 8. novembra, ob 19.30 / A. Nicolaj: »Hamlet v pikantni omaki« (komedija), režija: Janez Starina.

V torek, 11. in v sredo, 12. novembra, ob 19.30 / W. Allen: »Bog« (komedija), režija Gašper Tič.

V petek, 14. novembra, ob 19.30 / J. Hašek: »Prigode dobrega vojaka Švejk«, (komedija), režija Gojmir Lešnjak Gojc.

V torek, 25. novembra, ob 20.00 / N. Romčević: »Krivica«, gostuje teater Paradoks Društva srbske skupnosti.

GLASBA

FURLANIJA - JULJSKA KRAJINA

TRST

Viktor de Sabata

V ponedeljek, 10. novembra, ob 20.30 / "Trieste Prima 2008", nastopa Ars Trio iz Rima. Vstop prost.

Gledališče Verdi

G. Puccini: »**Tosca**« / Urnik: v torek, 18. in v četrtek, 20. novembra, ob 20.30, v soboto, 22. ob 17.00, v nedeljo, 23. ob 16.00, v torek, 25. in v četrtek, 27. ob 20.30 ter v soboto, 29. novembra ob 16.00.

OPČINE

Prosvetni dom

V nedeljo, 9. novembra ob 18.00 / v okviru »Ogenskih glasbenih srečanj« koncert sopranistke Ilarije Zanetti, pri klavirju Tamara Ražem.

SLOVENIJA

LJUBLJANA

Cankarjev dom

V četrtek, 13. in v petek, 14. novembra, ob 19.30, Gallusova dvorana / Orkester slovaške Filharmonije. Dirigent: Peter Feranec. Solist: Gustáv Beláček - bas.

V torek, 18. in v sredo, 19. novembra, ob 9.30 in ob 11.30, Gallusova dvorana / "Simfonična matineja Glasbene mladine Slovenije": »Igraj kolce« - ljudske teme v slovenski simfonični glasbi. Nastopa orkester Slovenske filharmonije. Dirigent: Marko Munih.

RAZSTAVE

FURLANIJA - JULJSKA KRAJINA

TRST

Muzej na gradu sv. Justa: do 25. januarja 2009 je na ogled razstava »Srednji vek v Trstu«. Odprto vsak dan od 9.00 do 17.00.

Muzej židovske skupnosti Carlo in Vera Wagner: razstava razglednic o antisemitizmu. Na ogled do 15. januarja, in sicer ob nedeljah, ponedeljkih, sredo, četrtkih in petkih od 10.00 do 13.00, ob torkih pa od 16.00 do 19.00, ob sobotah zaprto.

ŠKEDENJ

Etnografski muzej (Ulica pane bianco 52): Muzej je odprt vsak torek in petek od 15.00 do 17.00, za šole in skupine za ogled izven urnika klicati na tel. št. (00-39) 040-830-792.

GROPADA

V društvenih prostorih je razstava fotografij, pisem, orožja in predmetov iz časa 1. svetovne vojne (1914-1918) iz zbirke Marka Simiča. Odprta bo do nedelje, 9. novembra, od 19.00 do 21.00.

NABREŽINA

Kavarna Gruđen: do 9. decembra je na ogled razstava Gabriele Osbich »K... Kras, k... keramika«. Odprto vsak dan, od 8.00 do 13.30 in od 16.00 do 24.00. Za info. 040-228991 (G. Osbich) in 333-8927739 (Kavarna Gruđen).

ŠEMPOLAJ

Štalca: danes, 8. in jutri, 9. novembra, od 18.00 do 21.00, na ogled razstava »Galicija - naši nonoti v vojni 1914-1918«.

DEVIN

Na Devinskem gradu bo do 9. novembra na ogled razstava »Torbe in torbice na gradu«. Odprto vsak dan od 9.30 do 16.00.

GORICA

Kulturni dom: še danes, 8. novembra, od 9.00 do 12.00 in od 16.00 do 18.00, je na ogled dokumentacijska razstava »Primož Trubar (1508-1586) veliki neznan Evropejec«.

Kulturni center Lojze Bratuž: razstava slik in risb iz cikla Potovanje amaterjev, ruskega akademskega umetnika Nikolaja Mašukova. Na ogled do 31. decembra po domeni ali ob prireditvah.

Fundacija Goriške hranilnice, (Ul. Carducci, 2): do 15. januarja, bo na ogled razstava z naslovom »Marcello Fogolino a Gorizia. Ricostruzione di un capolavoro disperso«. Odprto od torka do petka od 10.00 in 13.00 ter od 16.00 do 19.00, ob sobotah in nedeljah od 10.00 do 19.00, (informacije na www.fondazioneclarigo.it - tel. 0481-537111), vstop prost.

Knjigarna Corrispondenze, (Trg sv. Antona 18): do 28. decembra na ogled razstava slik Renata Elie.

"Gorica" je naslov niza razstav in prireditvev ob 90-letnici vrnitve mesta k Italiji in konca prve svetovne vojne: **na goriškem gradu** je v dvorani deželnih sta-

nov na ogled razstava »1918: la Vittoria« (1918: zmaga), **v grajskih zaporih** razstava o goriškem gradu v prvi svetovni vojni in v grofovi dvorani razstava o Italicu Brassu; do 31. januarja 2009 od torka do nedelje med 9.30 in 18. uro, ob ponedeljkih zaprto. **V večnamenskem centru v Ul. Baiamonti** je na ogled razstava o Sicilijancih v prvi svetovni vojni; še danes, 8. novembra med 10. in 12. ter med 16. in 18. uro. **V deželnem avditoriju v Ul. Roma** je na ogled razstava z naslovom »1918 - Dal Piave a Gorizia« (1918 - Od Piave do Gorice); do 11. novembra vsak dan med 9. in 12. ter med 16. in 19. uro, vsako soboto, voden obisk razstave. **V bivših konjušnicah palače Coronini na Drevoredu 20. septembra** je na ogled razstava o bolničarkah v prvi svetovni vojni; do 16. novembra med 10. in 13. ter med 14. in 19. uro, zaprto ob ponedeljkih. V razstavnih prostorih **Pokrajinskih muzejev** v grajskem naselju je na ogled razstava posvečena generalu Armandu Diazu; do 8. februarja vsak dan razen ob ponedeljkih med 10. in 13. uro ter med 14. in 19. uro. **V veži goriške občinske palače** bodo do 30. novembra na ogled fotografije o ozemlju prve svetovne vojne. Informacije nudita goriška občina (tel. 0481-383402, 0481-383407) in Info Point Turismo FVG (tel. 0481-535764).

ROMANS

Življenje v strelskih jarkih (1918 - 2008. Ob 90-letnici konca prve svetovne vojne) je naslov razstave v vili del Torre v Ul. Latina v organizaciji občine Romans v sodelovanju z muzejem »Ricordi della Grande Guerra a San Martino del Carso« in društvom Soška fronta iz Šempetra. Na ogled bo danes, 8. in jutri, 9. novembra med 10.00 in 20.00 (za šole predhodna prijava na tel. 0481-966904).

V langobardski dvorani v občinski stavbi je na ogled stalna razstava »Vojšćaki svetega Jurija - Svobodni mo-žje, zemljiški gospodje, premožni lastniki«; od ponedeljka do petka med 11.00 in 13.00, ob ponedeljkih in sredo tudi med 16.00 in 18.00; informacije na tel. 0481-966904.

PASSARIANO

Vila Manin - Center sodobne umetnosti: do 18. januarja 2009, bo razstavljal slikar Sergio Altieri. Odprto od torka do nedelje od 9.00 do 18.00.

SLOVENIJA

SEČOVLJE

Krajinski park Sečoveljske soline: odprto vsak dan od 8.00 do 20.00, na ogled film o solinah, slikarska razstava ter sprehod po solinski poti z obiskom multimedijskega centra. Vstopna točka je na Seči.

PADNA

Galerija Božidarja Jakca: grafike in risbe Božidarja Jakca in arheološke najdbe stare Padne, stalni razstavi. Ključ galerije na voljo v Padni pri hiši št.1 (Pucer), 0038665-6725028.

LOKEV

Vojšćki muzej Tabor: stalna razstava orožja in opreme. Ogled je možen od srede do nedelje od 9.00 do 12.00 in od 14.00 do 18.00, zaprto ob ponedeljkih in torkih, za najavljene skupine tudi izven urnika. Informacije: Srečko Rože, 05/7670581, 041/516586.

TOMAJ

Kosovelova domačija in soba Srečka Kosovela: ogled je možen vsako nedeljo med 14. in 16. uro ali po predhodnem dogovoru. Informacije: Dragica Sosič (05/7346425).

VIPAVA

Vojašnica Janka Premrla Vojka: vojaški muzej, orožje, oprema, dokumenti, osebni predmeti vojakov s soške fronte, stalna razstava.

BRANIK

Grad odprto ob sobotah, nedeljah in praznikih od 14.00 do 19.00 (ob slabem vremenu zaprto), za večje skupine tudi med tednom po predhodnem dogovoru (tel. +386(0)53334310, gsm +386(0)31324101.

MIREN

Galerija Oskarja Kogoja: na ogled monografska zbirka ter prostori obnovljenega materinega doma, Miren, št. 125.

NOVA GORICA

Muzejske zbirke Goriškega muzeja: Grad Kromberk od ponedeljka do petka od 8. do 19. ure, ob sobotah zaprta, ob nedeljah in praznikih pa od 13. do 19. ure; Sv. gora ob sobotah, nedeljah in praznikih od 10. do 18. ure; Grad Dobrovo v ponedeljek zaprta, od tor-

ka do petka od 8. do 16. ure, ob sobotah, nedeljah in praznikih pa od 13. do 17. ure; Kolodvor od ponedeljka do petka po urniku Turistične agencije La-stovka, ob sobotah od 12. do 19. ure, ob nedeljah pa od 10. do 19. ure. Najavljene skupine si lahko zbirke ogledajo tudi izven urnika (tel. 003865-3359811).

V Paviljonu poslovnega centra HIT v Delpinovi 7a, bo do 30. novembra vsak dan med 10.00 in 19.00 na ogled razstava slik Azada Karima.

Mestna galerija: do 27. novembra, od ponedeljka do petka od 9.00 do 13.00 in od 15.00 do 19.00, ob sobotah od 9.00 do 12.00, ob nedeljah in praznikih zaprto, bo na ogled razstava slik Aleksija Kobala z naslovom »Zrcaliti vaje- nca k soncu«.

LOKAVEC

Kovaški muzej: orodje in oprema, stalna razstava.

KANAL

V Melinkih na št. 5 je na ogled stalna razstava etnološko-rezbarske zbirke Franca Jerončiča.

Mestni muzej: odprto vsak dan od 9.00 do 18.00.

TOLMIN

Tolminska muzejska zbirka: od ponedeljka do petka od 9.00 do 15.00, ob sobotah, nedeljah in praznikih od 13.00 do 17.00.

KOBARID

Kobariški muzej: na ogled je stalna muzejska zbirka »Soška fronta 1915-1918«. Urnik: vsak dan od 9.00 do 18.00.

TRENTA

Trentarski muzej: razstava o Triglavskem narodnem parku in etnološka zbirka, stalni razstavi. Urnik: vsak dan od 10.00 do 18.00.

IDRIJA

Razstavišče Nikolaja Pirnata na gradu Gewerkenegg: do 23. novembra, je na ogled muzejska razstava »Razvoj žgalniških peči pri rudniku živega srebra Idrija«.

LJUBLJANA

Muzej novejše zgodovine: na ogled je stalna razstava Slovenci v XX. stoletju. Muzej je odprt od 10.00 do 18.00.

Muzej novejše zgodovine: od torka, 11. novembra (otvoritev ob 18.00) bo na ogled občasna razstava »Država Slovencev, Hrvatov in Srbov 1918-2008«. Obenem bodo odprli razstavi: »Pa bo di prestol tvoj: vsak dom slovenki«, iz zbirke razglednic Mirana Škrabca in »Ko se je prelamljal svet 1914-1918«.

Narodna galerija (Cankarjeva 20): do 8. februarja 2009 je na ogled razstava »Slovenski impresionisti in njihov čas 1890-1920«.

V Galeriji Cankarjevega doma bo do 9. novembra na ogled razstava slik Karla Zelenka z naslovom »La Comédie Humaine«. Urnik: od 10. do 19. ure, ob nedeljah do 14. ure.

Mestna galerija 1: do 9. novembra, retrospektivni izbor slik, grafik, kipov, ilustracij, arhitekturnih in oblikovalskih rešitev Bogdana Groma, pod naslovom »Dva svetova«. Urnik: od 10.00 do 18.00, ob nedeljah od 10.00 do 13.00.

Italijanski inštitut za kulturo v Sloveniji, (Kongresni trg 13): do 21. novembra, bo na ogled fotografska razstava, ob stoletnici rojstva italijanske igralka Anne Magnani.

MESEC FOTOGRAFIJE 2008

Branko Lenart »Piran : Pirano« / Obalne galerije Piran, do 16.11.

Roberto Kunsterle »Zrcalo telesa« / Galerija Tir Nova Gorica do 24.11.

»Castrumphoto 08, Potajenost vid(e)nega« / Pilonova galerija Ajdovščina do 28.11.

»Photonics moments IV«

Šport

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786300
fax 040 772418
sport@primorski.it

Primorski
dnevnik

NOGOMET - Derbi kroga v A-ligi bo jutri v Milanu

Interjevi posamezniki ali Udinesejeva igra?

Razigrani Juventus gost Chieva z novim trenerjem - Roma že danes v Bologni

A-LIGA - Med tednom je prišlo do dveh zamenjav trenerjev. Nezaдовoljni z dosedanjim izkupičkom točk sta bili vodstvi Bologne in Chieva. V prvem primeru je Arrigionia zamenjal Siniša Mihajlovič, do lani spremljevalec Roberta Mancinija na klopi Interja, v drugem primeru pa so lachinija zamenjali z Mimmom Di Carlom, nekdanjim igralcem Vicenze. Bomo videli, če se bosta zamenjavi izkazali za pravilni, čeprav nova trenerja ne bosta imela v tem krogu lahkega dela. Bologna bo igrala že danes; na Dall'Ari bo gostila Romo, ki je v torek pokazala znake prebujanja s suvereno pokalno zmago proti evropskemu podprvaku Chelseaju. Še prej pa bo Torino gostil Palermo. Tudi De Biasi ne more biti zadovoljen z dosedanjim izkupičkom svojih varovancev, a pri Torinu se lahko še kako pritožujejo nad sojenjem, saj so jim doslej razveljavili že tri povsem regularne zadetke, ki bi lahko še kako spremenili potek tistih tekem.

Nedeljski popoldanski program bo osredotočen na prestolnico Lombardije. Na San Siru bo prišlo do spopada med drugouvrščenima ekipama. Mourinhov Inter gosti Marinov Udinese. Če gledamo na kakovost posameznikov je nedvomno Inter boljši, a je Udinese doslej igral prepričljivejše. Bomo videli, kateri od dveh faktorjev (posamezniki ali igra) bo odločilen. Pri Milanu (ki bo zaposlen zvečer), ko bodo igrali proti Lecceju bodo že vedeli za končni izid tega srečanja. V taboru črnoordečih bi najraje videli, da bi prišlo do neodločenega izida, tako bi z zmago v Apuliji še utrdili prvo mesto.

Chievo novega trenerja Di Carla bo gostil zadnje čase razigrani Juventus. Bo veronskemu moštvu uspelon tam, kjer ni uspelo slovitemu Realu: zaustaviti Del Piero in Juventus? Pestro (ne na tribunah, kjer ne bo navijačev gostov) pa zna biti v Neaplju. Rejevi varovanci želijo ohraniti stik z vodilnimi, Sampdoria pa se počasi prebujaja.

TRIESTINA – Po treh zaporednih porazih v gosteh (v Pisi, Brescii in Parmi) želi Triestina danes (pričetek srečanja ob 16. uri) v Riminiju odščipniti nasprotniku vsaj točko. Domača ekipa ima na lestvici le dvanajst točk, devet pa jih je os-

Sinišo Mihajloviča je že na prvem njegovem treningu pri Bologni obiskal njegov mentor Roberto Mancini. Mu je tudi delil nasvete?

ANSA

vojila na domačem terenu (tri zmage in dva poraza). Rimini je med poletnim prestopnim rokom prodal nekaj kakovostnih igralcev, a držal vsaj dva igralca, ki lahko nasprotnika presenetijo. Mislimo na polšpico Ricchiuti, ki je pobudnik skoraj vsake akcije belordečih, ter na napadalca Vantaggiata. Nekoliko slabši naj bi bil v obrambi, kjer bo moral trener Selighini precej spremeniti postavbo. Ob odsotnosti Vitiella in Brava je namreč sodnik kaznovan z enotensko prepovedjo igranja tudi izkušene- ga Sottila. Skratka, naloga Triestine naj bi bila nasprotnika napadati, saj obramba Riminija nikakor ni neprepustna (v dvanajstih tekmah je Rimini prejel 19 golov).

Pri Tržačanih bo imel Maran nekaj težav zaradi poškodb in diskvalifikacij. Cacciatoreju se je na seznamu kaznovanih pridružil še Allegretti, zaradi poškodb bosta odsotna Cia in Granoche, dvomljiv pa je nastop Gorgoneja. Kapetana bo nadomeščal Princivalli. Za drugo razpoložljivo mesto sta v igri Piangerelli in Gorgone. V napadu je okreval Della Rocca, ob njem pa naj bi igral Testini, saj Figoli zadnje čase trenerja ne prepriča.

NAŠ POGOVOR - Ildefonso Lima (Triestina)

»Milan in Juventus bolj motivirana od Interja«

Ildefonso Solo Lima že štiri leta igra v Trstu. 28-letni Španec (rodil se je v Barceloni) je sicer državljan Andore in tudi član reprezentance te male države sredi Pirenejev. Med navijači zelo priljubljen branilec je večkrat, ko je to bilo potrebno, zaradi svoje višine igral tudi v konci napada. Nekdanjemu predsedniku Tonellottu so se mnogi smejali, ko je trdil, da je zanj Lima napadalec, a tudi Maran ga je letos že dvakrat uporabil v tej vlogi: »Jasno, da nisem napadalec, to ni moja vloga. A ko je treba sem s svojo višino, ampak tudi z borbenostjo, lahko koristen tudi v napadu. Pred domačo publiko je zame še lažje, saj me s tribun stalno spodbujajo.«

V Španiji so zelo kritični nad italijanskim nogometom. So razlike med Španijo in Italijo res tako velike?

»Največja je razlika v taktiki. Sam mislim, da so v tem italijanske ekipe nepri- merno boljše. Zgleden primer smo imeli v sredo, ko je Juventus taktično nadigral Real. V Španiji se na tem ne dela veliko. Vendar je posledica ekstremiziranja taktične priprave ta, da postanejo lahko tekme preveč dolgočasne, kar španskim navijačem ne ugaia. Ob tem Španec italijanskemu nogometu nerad sledi. V Italiji se igra ob treh

ILDEFONSO LIMA

KROMA

popoldan, ko je Španec na siesti!«

Jutri (danes, op.p.) boste igrali v Riminiju. Ekipa iz Romagne prvenstva ni začela najbolje. Kako gledaš na to srečanje?

»Bo zahtevno. Oni se počasi le pobirajo, a razlike med B-ligaši je minimalna, tako da so na vsaki tekmi odločilnega pomena za zmago nianse. Seveda lahko vpliva na končni izid tudi pristop, ki mora biti vedno pravi. Moramo zelo paziti na dvojico Ricchiuti-Vantaggiato, a moramo iztržiti vsaj točko.«

Kdo je tvoj favorit v A-ligi? Kdo te je najbolj razočaral in kdo presenetil?

»Po nekaj letih je znova v boju za naslov tudi Milan. Inter je stalni gost same-

NAMIZNI TENIS - 4. krog ženske A1-lige

Poraz Krasa ZKB

Na Sardiniji so proti Zeusu častno izgubile s 4:2 - Spodbuden nastop Kitajke Yuan Yuan

Zeus Quartu - Kras ZKB 4:2

Chirametli - Yuan Yuan 1:3 (9:11, 7:11, 13:11, 8:11); Cao Xiang Xiang - Crismancich 0:3 (4:11, 3:11, 2:11); Wei Jin - Milič 3:0 (11:5, 11:8, 11:5); Cao Xiang Xiang - Yuan Yuan 1:3 (5:11, 11:4, 7:11, 8:11); Chirametli - Milič 3:1 (11:5, 3:11, 11:0, 11:8); Wei Jin - Crismancich 3:0 (11:2, 11:4, 11:4).

Sardinski Zeus je bil sinoči na tekmi 4. kroga namiznoteniške A1-lige premočen gostitelj za krasovke, ki so v preteklih sezonah rednemu udeležencu »play-offa« za naslov vsekakor nudile soliden odpor. Večer je bil še posebej ugoden za Krasovo Kitajko Yuan Yuan, ki po porodu in najnovejši poškodbi krvavo potrebuje čim več igranja. Tokrat je dosegla dve zmagi. V prvem dvoboju z Romunko Aleksandro

A-LIGA

DANES: 18.00 Torino - Palermo, 20.30 Bologna - Roma.

JUTRI: ob 15.00 Catania - Cagliari, Chievo - Juventus, Fiorentina - Atalanta, Genoa - Reggina, Inter - Udinese, Lazio - Siena, Napoli - Sampdoria, ob 20.30 Lecce - Milan.

VRSTNI RED: Milan 22, Udinese in Inter 21, Napoli 20, Lazio 19, Juventus 18, Genoa in Fiorentina 17, Palermo 16, Catania 15, Atalanta 14, Siena 12, Lecce 11, Cagliari in Sampdoria 10, Torino 8, Roma 7, Chievo in Bologna 6, Reggina 5.

B-LIGA

SINOČI: Treviso - Salernitana 2:2.

DANES: ob 16.00 AlbinoLeffe - Mantova, Ancona - Avellino, Brescia - Piacenza, Frosinone - Empoli, Grosseto - Modena, Pisa - Ascoli, Rimini - Triestina, Sassuolo - Cittadella, Vicenza - Livorno, Parma - Bari (10.11.).

VRSTNI RED: Grosseto in Empoli 21, Vicenza, Sassuolo in Bari 20, Livorno, Brescia in Salernitana 19, Parma, AlbinoLeffe 18, Triestina 17, Ancona, Pisa, Mantova in Frosinone 16, Piacenza 13, Rimini 12, Cittadella 11, Ascoli 10, Avellino 9, Treviso 8, Modena 7.

Chirametli sicer ni blestela in se je morala za uspeh zelo truditi (izgubila je tudi set), zato pa je vse svoje znanje pokazala proti zelo neugodni rojakinji Cao Xiang Xiang, ki jo je odpravila po štirih setih. Mateja Crismancich je bila proti obema Kitajkama Zeusa (poleg Cao še Wei Jinova) brez moči, pozna se ji tudi, da zaradi študijskih obveznosti ne more redno trenirati. Več je od sebe pričakovala Martina Milič v dvoboju z Wei Jin, nekja več pa je pokazala samo v drugem setu. Bolj izenačen je bil dvoboj z Romunko Chirametli, žal pa je Martina igrala zelo nihajoče. Drugi set je tako gladko osvojila, tretjega izgubila na ničli (!), četrtega pa predala šele v končnici, potem ko je zgrešila žogo za znižanje zaostanka na 10:9. Če bi Romunko uspela premagati, bi šlo vsekakor za velik podvig.

Četrta polfinalistka

DOHA - Rusinja Jelena Dementjeva si je po odstopu Williamsove z zmago nad rojakinjo Nadjo Petrovo (6:4, 4:6, 6:4) zagotovila polfinalni nastop na zaključnem turnirju sezone v Dohi. Današnja polfinalna para: Zvereva - Dementjeva in Jan-ković - V. Williams.

Argentinci v težavah

BUENOS AIRES - Največja argentinska nogometna kluba River Plate in Boca Juniors sta izpadla že v četrtfinalu Cope Sudamericana, južnoameriške različice evropskega pokala UEFA. Za River Plate je bila usodna mehiška Guadalajara, za Boca pa brazilski Internacional. Kljub temu pa bosta v polfinalu južnoameriškega pokala igrala dva argentinska kluba: Argentinos Juniors in Estudiantes. Prvi je izločil brazilski Palmeiras, drugi pa Botafogo.

Tri akcije v 1,9 sekunde!

NEW YORK - Ekipa Orlando Magic je v košarkarski ligi NBA premagala Philadelphia 76ers z 98:88, Portland Trail Blazers pa je prav tako doma po podaljšku ugnal Houston Rockets s 101:99. Turku Hedro Turkoglu in Rashard Lewis sta dala po 20 točk za Orlando. V Portlandu je srečanje v dodatnem delu tekme odločil Brandon Roy, ki je zadel v zadnjih trenutkih dramatičnega srečanja, v katerem so gledalci v zadnje 1,9 sekunde videli kar

TENIS

Ciguijeva polfinalistka v Španiji

Gajina tenisačica Paola Cigui se je na mednarodnem turnirju z nagradnim skladom 10.000 dolarjev v Palmi de Mallorca uvrstila v današnji polfinale. V večrajsnjem četrtfinalu je po izenačenem boju v dveh setih s 7:5 in 6:3 strla odpor favorizirane 24-letne Italijanke Valentine Sulpizio, ki je v Španiji nastopila kot 3. nosilka turnirja, medtem ko je 19-letna Ciguijeva sedma. Sulpiziova na svetovni jakostni lestvici WTA zaseda 407. mesto, to je več kot 100 mest više od gajevke, ki je 528.

Ciguijeva se bo danes pomerila z 2. nosilko, prav tako 24-letno Michelle Gerards, ki je na lestvici WTA na razmeroma visokem 302. mestu. Nizozemka je v četrtfinalu z gladkim 6:1, 6:1 odpravila Španko Ano Belzunce-Crompin, ki je na turnirju nastopila kot povabljenka.

V drugem polfinalu bosta igrali Ukrajinka Katerina Avdijenko in Španka Cristina Sanchez Quintanar. Obe nastopata kot nepostavljeni igralrki.

tri uspešno zaključene napade. Rakete so po košu Roya sprva povedle z 98:96 in poskrbele za val navdušenja v razprodani dvorani Rose Garden, vendar jih je takoj nato utišal Kitajec Yao Ming, ki je najprej izsilil prekršek Roya ter nato s prostih metov izenačil. Na semaforju se je izpisal čas in gostitelji so imeli za napad na voljo manj kot sekundo (0,8 sekunde). Po minuti odmora je žoga prišla do Roya, ki je bil ponovno uspešen.

NPG že danes

V košarkarski B2-ligi bo goriški klub Nuova Pallacanestro Gorizia že drevi ob 21. uri gostoval v Valenzi. Ostale tekme deželnih moštev bodo jutri, doma pa bo (pričetek ob 18. uri) igral le tržiški Falconstar proti Rivi del Garda. Ob isti uri bo Budinov Cornodiosazzo igral pri pepelki Castellanzii, tržaški AcegasAps pa v Moncalieriju.

Rokometaši v Capui

V tekmi 7. kroga rokometna A1-lige bo tržaški klub Pallamano Trieste gostoval danes pri Capui. Čeprav nasprotnik spada v zgornjo polovico lestvice, naj ne bi predstavljal nepremagljive ovire.

Bottecchia: na voljo DVD

Dokumentarec Glorie De Antoni »Bottecchia, l'ultima pedalata,« o zagonenti smrti kolesarskega asa leta 1927 v Trasaghisu v Huminu, je zdaj na voljo tudi širši publiki v formatu DVD. Dokumentarec, ki ga je porducirala Cineteca del Friuli v sodelovanju z Deželo, Euroleaderja in Fundacije Crup, so prvič predstavili 18. januarja letos na tržaškem filmskem festivalu, vsebuje pa številna pričevanja in pripoved znanega novinarja Giannija Mure. Za informacije: 0432980458 ali info@cinetecadelfriuli.org.

Skuterji v Portorožu

Pomorski in tehniški izobraževalni ceter Portorož ter Fakulteta za pomorstvo in promet Portorož prirejata danes v Portoroškem zalivu (pričetek ob 11. uri) 10. mednarodno veslaško tekmovanje v kuterjih z udeležbo pomorskih šol iz Benetk, Gradeža, Gaete, Beograda, Kotorja, trsta, Bakra, Malega Lošinja in Portoroža.

50 LET PRVIH SLOVENSKIH ŠPORTNIH IGER - Proslava v Narodnem domu v Trstu

Prijeten spomin na veliki dogodek

V skoraj povsem zasedeni veliki dvorani Narodnega doma v Trstu, kjer je že od njegovega odprtja 1904. leta imel svoj dom tudi tržaški Sokol, je bila včeraj proslava ob 50. obletnici prvih Slovenskih športnih iger. Na modrih stolih v dvorani so sedeli predvsem nekdanji udeleženci iger, na odru pa je bilo tudi več mladih obrazov. Proslava je po programu trajala dobro uro, ritem je bil športen. Vse skupaj je izzvenelo dovolj slovesno in sproščeno hkrati, sporočilo, ki izhaja iz proslave pa je jasno: lastno preteklost (in njene vrednote), nad katero so športniki lahko ponosni, prenesti tudi na mlade rodove, ki o njej, kot je pokazala torkova anketa Primorskega dnevnika, ki je bila včeraj nekajkrat omenjena, ne vedo nič. To pa je delo, ki športnike očitno še čaka.

Spominsko manifestacijo na obnovev organiziranega športnega povojnega delovanja med Slovenci v Italiji, ki jo je vodil Rado Šušteršič, je s krajšim posegom začel predsednik Združenja slovenskih športnih društev Jure Kufersin. Pri ZSSDI je po začetni skepsi prevladalo spoznanje, da bi bilo krivično do organizatorjev in udeležencev iger, če visokega jubileja ne bi primerno proslavili, je dejal Kufersin, pohvalil pa se je tudi z neizpodbitnim dejstvom, da naše športno gibanje s svojo enotnostjo (vseh 57 društev je včlanjenih v ZSSDI) »daje lekcijo« ostalim segmentom naše skupnosti in je glede tega zvesto idealom Slovenskih športnih iger, ki so nastale tudi v želji premagovanja povojnih delitev med Slovenci in v tem tudi uspele. Kufersin se je tudi izrecno zahvalil Mariu Šušteršiču, ki je bil pobudnik in pravi »motor« včerajšnje prireditve in tudi Odseku za zgodovino pri NŠK, ki je poskrbelo za gradivo. Kratek a učinkovit zgodovinski pregled športa pri nas od začetka pred 140 leti do danes, je nato podal prav ravnatelj NŠK Milan Pahor. Prav ob koncu je opozoril na fotografsko razstavo iger (ki je v Narodnem domu na ogledu ves prihodnji teden, nato pa naj bi postala potujoča) in izrazil željo, da bi si jo ogledali predvsem mladi.

Sledila je točka, v katero se je vključil tudi naš dnevnik, saj je odgovorni urednik Dušan Udovič s fotografijo priznanega umetnika Aljoše Žerjala nagradil prvega dopisnika z iger Nina Patrizia. Brez njegovega vestnega zapisovanja celotnega dogajanja (na PD se je podpisoval s siglo P-zio), da-

Od zgoraj v smeri urinega kazalca: fotografska razstava bo v Narodnem domu na ogled še ves prihodnji teden; odgovorni urednik PD Dušan Udovič izroča priznanje prvemu dopisniku z iger Ninu Patriziju; o igrah so se pogovarjali novinarji Jan Grgič, Saša Rudolf in Niko Štokelj

KROMA

nes ne bi razpolagali s številnimi podatki o tej manifestaciji, je bilo rečeno na proslavi.

V pogovoru-klepetu z mladima novinarjema Nikom Štokljem in Janom Grgičem je nato nastopil njun starejši kolega, nekdanji direktor slovenskih sporedov RAI Saša Rudolf, ki je bil na prvih igrah leta 1958 dobitnik prve zlate medalje in to v namiznem tenisu. Takoj na začetku pa je poudaril, da kot športnik sam po pravico povedano ni blestel, za razliko od mnogih drugih, med katerimi je izrecno omenil Uča Jurkiča in pri tem sprožil aplavz v dvorani. Rudolf, ki se je spomnil tudi ne-

precenljivega doprinosa glavnega organizatorja iger prof. Bojana Pavletiča, je s pomočjo vprašanj radovednih izpraševalcev učinkovito obudil tedanje ozračje, ki je bilo igram vse prej kot naklonjeno, vendar je mladostno navdušenje premagovalo še tako visoke ovire in združevalo mladino različnih pogledov, slojev in iz različnih okolij. Takšen pogovor so pripravljene ponoviti tudi med šolsko mladino, če za to obstaja želja, je bilo poudarjeno ob koncu.

Prijeten večer so s svojim nastopom, pod vodstvom dirigentke Aleksandre Pertot, oplemenitili člani Nomeneta Primorsko iz Mačkovelej.

Na prireditvi so bili prisotni tudi nova konzulka R. Slovenije Bojana Cipot, dr. Tomaž Pavlin za Olimpijski komite Slovenije, Igor Švab za SSO, Marino Marsič za SKGZ in ZSKD (zadnji trije omenjeni so tudi pozdravili), svetovalec Pokrajine oziroma tržaške Občine Zoran Sosič in Iztok Furlanič ter odbornica za šport pri dolinski Občini Alenka Vazzi. Pismeni pozdrav so poslali minister za kulturo in šport R. Slovenije Milan Zver, predsednica komisije za zamejski šport pri OKS Sonja Poljšak in deželni svetovalec Igor Gabrovce.

A. Koren

KOŠARKA - Bor Radenska (doma) in Jadran Mark (v Spilimbergu) s popolnima postavama

Borov nasprotnik s čvrsto obrambo Spilimbergo odvisen od Sguassera

Christian Slavec se vrača

KROMA

V sedmem krogu državnega košarskega prvenstva C lige bosta oba naša predstavnika nastopila v deželnem derbiju že danes, in sicer Bor Radenska (4 točke) doma proti Codroipu (6), Jadran Mark (4) pa v gosteh v Spilimbergu (6).

Borovi košarkarji se bodo ob 20.30 na domačih deskah Stadiona 1. maja (sodnika Ludovico Davide Bisetto in Andrea Lanfranchi iz Turina) pomerili z nasprotnikom, ki je doslej zmagal vse tri tekme doma in se s treh gostovanj vselej vrnil poražen. Codroipo vodi trener Paolo Montena, katerega ekipe praviloma krasi borbenost in nepopustljivost. Nekatere srednja kakovost moštva se kaže v navadno omejenih izkupičkih doseženih točkah, zato pa je obramba Furlanov izjemno čvrsta. Glavni stebri postave so zimzeleni play-maker Chivilo (40 let), najbolj talentirani posamezniki, branilci Campanotto, Cristofoli in Tržančan Schina, krilo Malfante (doslej najbolj konstanten) ter krilna centra Marella in Molent.

Trener Andrea Mura bo imel predvidoma na razpolago kompletno zasedbo,

saj so vsi redno trenirali ves teden, vključno z rekonvalescentom Monticolom, ki je manjkoval na zadnjih dveh tekmah. Borovi so v sredo odigrali tudi prijateljsko tekmo proti Servolani, ki vodi na začasni lestvici deželne C2 lige. Drevi bodo seveda napeli vse sile, da osrečijo zveste navijače. Za ekipo, ki se želi oddaljiti od dna lestvice, je zmaga doma proti nasprotniku, kakršen je sicer vedno nevarni Codroipo, naravnost obvezna.

Že ob 18.30 (sodnika Andrea Neri in Elena Mambelli iz Forlija) bo danes stopil na igrišče Jadran, ki kot rečeno potuje v Spilimbergo. Gostitelji so bili – tako kot Codroipo – po nazadovanju na igrišču poleti naknadno vključeni v državno C ligo. Društvo ima bogate pokrovitelje in je veliko vložilo v sestavo članske ekipe. Najbolje je znanega in kontroverznega videmskega trenerja Stefana De Prophetisa in celo vrsto že preverjenih mož: nosilci igre so tako režiser Accardo, izkušena ostrostrelca Musiello in Vuanello, centra Sguassero (40 let, 208cm, bivši prvoligaš) in Idelfonso, od lanske ekipe pa sta ostali le du-

ši Cominotto in Pivetta, ki pa letos malo igrata. Učinek ekipe je doslej odvisen predvsem od zdravlja veterana Sguassera, lanskega najboljšega skakalca v C skupini.

Trener Boban Popović seveda upa, da se bo tudi s tretjega prvenstvenega gostovanja (po Oderzu in Vicenzi) vrnil s točkama v žepu. Tudi on bo imel predvidoma na razpolago vse igralce (tudi Slavca, povratnika po poškodbi), saj so vsi zdravi in so normalno in pridno trenirali. Na pot se torej jadrancovi podajajo trdno odločeni, da naredijo vse, da presenetijo nasprotnika.

C liga se bo nato nadaljevala že v sredo z osmim rednim krogom. Tedaj bosta obe slovenski peterki nastopili doma, Bor proti vildnim Roncadam, Jadran pa proti Padovi.

VČERAJSNJI IZIDI

MOŠKA D-LIGA: Dom - Inter-muggia 60:66, Monfalcone - Kontovel 75:56

PROMOCIJSKA LIGA: Bor Art Group - Skyscarpers 75:62

Domači šport

DANES

Sobota, 8. novembra 2008

KOŠARKA

MOŠKA C1-LIGA - 18.30 v Spilimbergu: Vis Spilimbergo - Jadran Mark; 20.30 v Trstu, 1. maj: Bor Radenska - Codroipese

MOŠKA D-LIGA - 20.30 v Dolini: Breg - Eurpool Fogliano

DRŽAVNI UNDER 15 MOŠKI - 17.00 v Pordenonu, UI. F.II Rosselli: Sistema PN - Jadran ZKB

UNDER 14 MOŠKI - 16.30 v Trstu, 1. maj: Bor ZKB - Libertas Rimaco

ODBOJKA

MOŠKA C-LIGA - 18.00 v Trstu: CUS Trieste - Olympia TMedia; 18.30 v Prati: Prata - Val Imsa; 20.00 v Sovodnjah: Soča Zadruga banka Doberdob Sovodnje - Basiliano; 20.30 v Porcii: Porcia - Sloga Tabor Televisa

ŽENSKA C-LIGA - 18.00 v Repnu: Sloga List - Sangiorgina

MOŠKA D-LIGA - 21.00 v Lignanu: Lignano - Sloga

ŽENSKA D-LIGA - 20.30 v Pasianu di Pordenone: Pasian - Bo Breg Kmečka banka

1. ŽENSKA DIVIZIJA - 19.00 v Pierisu: Pieris - Soča; 19.30 v Gorici: Govolley Kmečka banka - VBL Cormons

UNDER 18 ŽENSKA - 20.00 v Trstu, Stara istrska ulica: Volley 3000 - Sloga Barich

NOGOMET

PROMOCIJSKA LIGA - 14.30 v Trstu, Ferrini: Ponziana - Kras Koimpev

2. AMATERSKA LIGA - 14.30 pri Briščikih, Ervatti: Primorje Interland - Chiarbola

3. AMATERSKA LIGA - 14.30 v Doberdobu: Mladost - Sagrado

DEŽELNI MLADINCI - 18.00 v Romjanu: Fincantieri - Vesna; 14.30 v Sevegljanu: Sevegljano - Juventina

ZAČETNIKI 11:11 - 15.00 v Bazovici: Pomlad A - Fani;

ZAČETNIKI 7:7 - 15.00 v Doberdobu: Mladost - Staranzano

BALINANJE

C-LIGA - 15.00 pri Briščikih, Ervatti: Gaja - Tre Stelle

NAMIZNI TENIS

MOŠKA B2-LIGA - 17.00 v Marlingu: Marling - Kras

DEŽELNE LIGE - 18.00 v Vidmu: Rangers - Kras (moška C2-liga)

JUTRI

Nedelja, 9. novembra 2008

NOGOMET

PROMOCIJSKA LIGA - 14.30 v Štandrežu: Juventina - Pertegada; 14.30 v Križu: Vesna - Capriva

1. AMATERSKA LIGA - 14.30 v Trebčah: Primorec - Medea; 14.30 v Sovodnjah: Sovodnje - San Giovanni

2. AMATERSKA LIGA - 14.30 v Dolini: Breg - Porpetto; 14.30 v Foljanu: Fogliano - Zarja Gaja

DEŽELNI NARAŠČAJNIKI - 10.30 pri Briščikih, Ervatti: Pomlad - Cormor

NAJMLAJŠI - 10.30 v Podgori: Juventina - Isonzo; 12.00 v Trstu, UI. Locchi: Esperia - Pomlad

ZAČETNIKI 11:11 - 9.00 v Trstu, UI. Locchi: Costalunga - Pomlad B

ODBOJKA

UNDER 18 ŽENSKA - 11.00 na Proseku: Kontovel - Poggiora

UNDER 16 MOŠKI - 11.00 v Sovodnjah: Soča - Favria San Vito; 16.00 na Opčinah: Sloga - Tubfer Videm

KOŠARKA

ŽENSKA B-LIGA - 17.30 v Concordii pri Benetkah: Concordia - Polet

NAMIZNI TENIS

DEŽELNE LIGE - 10.30 v Zgoniku: Kras - Fiumicello B (moška D1-liga); 10.00 v Zgoniku: Kras A - Sakura Mejja; 10.00 v Gorici: Azzurra A - Kras B (moška D2-liga)

Obvestila

SMUČARSKI ODSEK SPDG obvešča, da bodo v sredo, 12. novembra, ob 18. uri na sedežu društva na Verdijevem korzo 51/int. v Gorici sprejemali prijave članov za zimovanje od 2. do 6. januarja.

BALINARSKI KLUB MAK iz Štandreža organizira danes, 8. novembra, ob 9.30 na pokritem igrišču v Gradišču 12. društveni turnir balinanja. Vpisovanje moških in ženskih tekmovalcev bo možno pred začetkom tekme. Tisti, ki nimajo balinarskih žog, jih bodo imeli na razpolago na igrišču.

PLANINCI SK DEVIN IN ŠD SLOGA vabijo danes, 8. novembra, svoje člane in prijatelje na tradicionalno martinovanje in pohod po Brkinih. Zbirališče v Bazovici pri Kalu ob 13.30. Za pojasnila sta na razpolago Viktor 040-226283 in Frančko 040-200782.

ODBOJKA - V deželnih ligah skoraj vsi na gostovanjih

Ženski ekipi odločno računata na nove točke

Tako Sloga List kot Bor Breg Kmečka banka pa bosta nastopili okrnjeni - Doma le še Sočani

V četrtem krogu bodo skoraj vsi naši predstavniki v deželnih odbojcarskih prvenstvih igrali v gosteh. Izjemo predstavljata le Sloga List in Soča Zadrúžna banka Doberdob Sovodnje, vsi ostali pa tokrat ne bodo mogli računati na pomoč domačih navijačev.

Slogašice bodo tokrat gostile mlade odbojkarice Sangiorgine, ki so doslej osvojile le eno točko (proti Millenniumu, ki ga je **Sloga List** v prvem krogu premagala). Drasičeve varovanke morajo torej nujno ciljati na zmago, čeprav bodo igrale brez sester Spangaro, ki sta na potovanju v Ameriki. Slogašice bodo verjetno zato igrale brez libera.

Priložnost za zmago ima tudi druga naša ženska ekipa v deželni ligi. **Bor/Breg Kmečka banka** bo namreč danes gostoval pri zadnjeuvrščeni Cecchiniji iz okolice Pordenona. Domačinke v prvih treh krogih niso osvojile nobene točke, tako da si Smotlakove varovanke novega poraza res ne morejo privoščiti. Nasprotnice bodo namreč tudi letos zelo težko dosegle obstanek v ligi (lani so izpadle, poleti pa kupile pravice za ponoven nastop v D ligi), proti takim ekipam pa je treba osvojiti vse tri točke. Trener Smotlak bo imel tokrat na razpolago le devet odbojkaric, Vodopivčeva pa zaradi bolečin v kolenu med tednom ni mogla trenirati maksimalno. Kot libero bo zaradi odsotnosti Legovicheve igrala Continova.

V moški C ligi čaka **Olympio Tmedia** novo srečanje v boju za obstanek. V Trstu se bo namreč pomerila s Cusom, ki je bil poleti ponovno vključen v najvišjo deželno ligo. Tržaška ekipa, za katero igra tudi Elija Prinčič, je doslej osvojila že sedem točk, kljub temu pa sodi med tiste ekipe, ki so v dometu Gori-

čanov, še posebno, če bodo igrali tako kot prejšnji teden.

Val Imsa bo gostoval pri Prati, ki je sezono začela pod pričakovanji, tako da je trenutno s štirimi osvojenimi točkami še vedno v spodnjem delu lestvice. Favorit za zmago so nedvomno domačini, valovci pa se jim bodo skušali čim boljše upirati.

Če upoštevamo začasno lestvico, čaka najtežja tekma **Sočo Zadrúžno banko Doberdob Sovodnje**, ki bo gostila prvouvrščeni Basiliano, ki je doslej izgubil le en set. Furlani so imeli v prvih treh krogih dva slabša nasprotnika (Olympio in Rigutti, ki sta še brez točk), presenetili pa so predvsem z zmago proti Il Pozzu. Sočani bi morali igrati s postavo, ki je v drugem krogu osvojila točko proti Slogi. V postavo bi se moral namreč vrniti tudi libero Kragelj, čeprav med tednom zaradi službenih obveznosti ni dosti treniral.

Naša najvišje postavljena ekipa **Sloga Tabor Televita** pa bo tokrat gostovala v Porcii. Domačini so lani osvojili prvo mesto v D ligi in bi se morali letos kljub nekaterim okrepitvam potegovati samo za obstanek v ligi, prejšnji teden pa so presenetili z zmago proti Prati. Slogaši jih zato ne smejo podcenjevati.

Proti novincu v ligi bodo igrali tudi mlajši igralci **Sloge**. Lignano je namreč lani napredoval iz 1. divizije, letos pa je v prvih dveh krogih gladko izgubil proti Reani in Fincantieriju, ki sta še nepremagana, prejšnji teden pa ni igral. Glede na to, da je doslej igral samo proti bolj-šim ekipam v ligi, pravzaprav še ne moremo presoditi, če bi lahko Lignano Peterlinovim varovancem povzročal težave ali ne. Gotovo je le to, da so se slogaši Reani boljše upirali kot njihovi današnji nasprotniki. (T.G.)

»NAŠA NAPOVED« - Karin Crissani

Varčevalcem odsvetuje nakup delnic na slepo

V Tržiču se v B2-ligi poteguje predvsem za obstanek

Po lanski neuspešni izkušnji s Torriano v B1 ligi (ekipa je izpadla, Torriana pa se je nato odpovedala tudi igranju v B2 ligi) je imela dolgoletna Slogina podajalka Karin Crissani tudi letos veliko ponudb. Na koncu je izbrala še eno ekipo iz goriške pokrajine, to je Tržič, s katerim že dva meseca nastopa v B2 ligi. Tržičanke, s katerimi še vedno igra tudi Manuela Tomšič, so bile v zadnjih sezonah vedno zelo visoko na lestvici, tokrat pa so prvenstvo začele nekoliko negotovo, tako da se bodo morale mogoče letos zadovoljiti s slabšo uvrstitvijo. Trenutno zasedajo 9. mesto.

»Če sodim po zadnjih nastopih, se bomo s težavo uvrstile v zgornji del lestvice. Po drugi strani pa smo se že pomerile tudi s štirimi izmed bolj-ših ekip v ligi in se mi niso zdale nepremagljive. Glavni cilj društva je vsekakor, tako kot vsako leto, obstanek v ligi.«

Šestindvajsetletna Karin se je v ekipo, ki jo sestavljajo odbojkarice stare od 17 do 34 let, zelo dobro vključila in upa, da bodo v nadaljevanju prvenstva rezultati bolj-ši.

»Mislim, da smo dobra ekipa, to pa moramo potem na tek-

mah tudi pokazati. Če nam bo to uspelo, se lahko potegujemo tudi za nekoliko višjo uvrstitev.«

Tudi če že dolgo let ne igra več za naša društva, še vedno sledi tudi zamejski odbojki, predvsem pa Slogi List, kjer igrajo nje-ne prijateljice.

Pred skoraj enim mesecem pa je Karin zaključila tudi master za bančne operaterje in zdaj dela v banki. S svojo službo je zelo zadovoljna, čeprav je trenutno tudi bančni sektor v krizi. Varčevalcem pa svetuje, »naj ne kupujejo nobenih delnic, če ne vejo točno, kaj kupujejo. Vedno se morajo natančno pozanimati, za kaj gre.« (T.G.)

NAPOVEDI KARIN CRISSANI

Sloga List – Sangiorgina 3:0
Cus – Olympia Tmedia 3:1
Prata – Val Imsa 3:2
Porcia – Sloga Tabor Televita 0:3
Soča Zadrúžna banka Doberdob Sovodnje – Basiliano 2:3
Cecchini – Bor/Breg Kmečka banka 1:3
Lignano – Sloga 3:2

KOTALKANJE - SP

Mojmir Kokorovec že na Tajvanu

KAOHSIUNG - S torkovim slovesnim odprtjem se bo v Kaohsiungu, z 1,5 milijona prebivalcev drugo največje mesto na Tajvanu po prestolnici Tajpei, pričelo 53. svetovno prvenstvo v umetnostnem kotalkanju, ki obsega tudi številne druge zvrsti, od skupinskih nastopov in do in line kotalkanja.

Prvi teden bo namenjen nastopom mladincev in mladink, naslednji teden pa bodo na vrsti člani in članice, med njimi tudi poletovka Tanja Romano. Na prizorišče tekmovanja pa je že v četrtek v sklopu strokovnega štaba italijanske reprezentance odpotoval Poletov trener Mojmir Kokorovec. Prihodnji torek se mu bo pridružil tudi brat Samo, ki direktno skrbi za reprezentanta v in line kotalkanju, večkratno svetovno prvakinja Silvio Marangoni in obetavnega debitanta Marca Viotta ter za slovenski reprezentantki novogoriškega kluba KUK Niko in Tejo Arčon. Dan kasneje bo na Tajvan poleg Romanove odpotoval še član državnega vodstva kotalcarske zveze FIHP Marino Kokorovec.

BALINANJE

Danes krstni nastop Gaje

Gajini balinarji bodo danes končno debitirali v prenovljeni deželni C-ligi. Na igriščih pri Briščikih se bodo, s pričetkom ob 15. uri, pomerili z moštvom Tre Stelle Ronchi, ki velja za enega od favoritov za napredovanje, saj zanj igra tudi dva prvotigaša. Gaja na tej tekmi nima kaj izgubiti, računa pa na faktor presenečenja, čeprav bosta zaradi službenih obveznosti manjkala Capitanio in Stocovaz. Gajevci svetujejo ljubiteljem balinanja, naj začetka tekme ne zamudijo, ker bodo po pravilniku vse hitrostne discipline, ki so hkrati najbolj spektakularne, na sporedu že takoj na začetku dvoboja.

NOGOMET - Derbi 8. kroga v promocijski ligi danes (14.30) na tržaškem Ferriniju

Ponziana pripravlja Krasu past

Nogometaši repenskega društva bodo poskusili še povečati vodstvo na lestvici - Danes na domačih igriščih še Primorje in Mladost - Jutri v gosteh le Zarja Gaja

ALJAŽ MILIČ

»Po zamenjavi trenerja je ekipa pozitivno reagirala«

Aljaž Milič, zvezni igralec trebenskega Primorca, še ni nared za nastope v 1. AL. »Sicer že treniram, čeprav fizično še nisem dobro pripravljen. Na razpolago bom najbrž po novem letu,« je dejal 23-letni Trebenc, ki so ga lani operirali na kolenu.

Primorec ni začel letošnje sezone na najboljši način. Po samih treh krogih so namreč pri ekipi trebenskega društva odslovlili trenerja Oliviera Macorja in na njegovo mesto je prišel Maurizio Sciarone. Na razpolago je ekipa le reagirala pozitivno in tudi rezultati so nekoliko bolj-ši. Tudi Aljaž je pozitivno ocenil potezo trebenskih odbornikov: »Zamenjava na klopi je bila pač potrebna, saj smo bili igralci nemotivirani. Sciarone je odlični trener in kjer je treniral, tam so se moštva izkazala. Za fizično pripravo pa sedaj skrbi Duško Švab, tako da so treningi res bolj popolni. Fizično bolj naporni treningi so ob sredah v Dolini.« (jng)

ALJAŽEVA NAPOVED:

Ponziana - Kras Koimpex 2 (0:2)
Vesna - Capriva X (2:2)
Juventina - Pertegađa 2 (0:1)
Primorec - Medea 1 (2:0)
Sovodnje - San Giovanni 2 (0:1)
Fogliano - Zarja Gaja X (2:2)
Primorje Interland - Chiarbola 1 (1:0)
Breg - Porpetto 1 (2:1)
Mladost - Sagrado 1 (3:2)

Prejšnji teden je Peter Carli zbral 6 točk. Vrstni red: Sciarone 7, P. Carli 6, Laurica 5, M. Peteani 4, Mikuš, Ghezzi 1.

DANES
PROMOCIJSKA LIGA

PONZIANA - KRAS KOIMPEX: V okviru 8. kroga prvenstva promocijske lige se bosta že danes na tržaškem igrišču Ferrini na Čarboli (ob 14.30) pomerili enajsterici Ponziane in Krasa Koimpex. Ponziana, ki jo letos vodi slovenski trener Milan Mikuš, je kot novinec v ligi pravo presenečenje, saj je doslej zbrala 14 točk in je druga na lestvici. Kot po olju pa gre Krasu, ki ima že pet točk naskoka pred Ponziano in Virtusom iz Rožaca. Trener Ponziane Milan Mikuš upa v pozitiven izid: »Zadovoljen sem z našimi nastopi. Dober nastop proti Krasu in točka pa bi temu dali piko na i. Mi bomo sicer nastopili z nekoliko okrnjeno postavo, saj bo odsoten diskvalificirani Degrassi. Pod vprašajem pa je nastop še enega nogometaša.« V Krasovem taboru so zelo previdni: »Ponziana je solidna ekipa in treba bo igrali zelo koncentrirano.« Odsoten bo diskvalificirani Knežević, ki je medtem v četrtek postal oče malega Nigela (čestitamo), in poškodovani Orzan. Sodil bo Videmčan Naccari. **Danes:** Virtus Corno - Mariano.

2. AMATERSKA LIGA
PRIMORJE INTERLAND - CHIARBOLA: Ekipa proseškega društva (12 točk na lestvici) bo prav tako danes (14.30) na domačem Ervattiju gostila solidno tržaško Chiarbolo (11 točk), ki je v zadnjem krogu z 2:0 premagala Zarjo Gajo. Trener Nevio Bidussi ne bo imel na razpolago le Ferra. **Danes:** Belgiano - Fiumicello, Ruda - Villa (ob 17.00), Castions - Torre.

3. AMATERSKA LIGA
MLADOST - SAGRADO: V Doberdolu čaka danes Mladost težka tekma proti solidnemu Sagrado, ki je z 21 točkami prvi na lestvici. Naloga ne bo lahka, kljub temu pa bodo skušali igralci doberdobskega društva iztrgati vsaj točko.

Danes še, elitna liga: Tricesimo - Manzanese; 1. AL: Gradese - Isonzo.

Nogometaša Zarje Gaje Matej Bernetič (levo) in Danijel Franco (desno) na sobotni tekmi proti Chiarboli

KROMA

JUTRI
PROMOCIJSKA LIGA

VESNA - CAPRIVA: Kriška Vesna bo gostila Caprivo, ki bo v Križu igrala brez diskvalificiranega Martinisa. Društvo izla Koprivnega bo moralo obenem zaradi groženj svojih navijačev sodniku plačati 150 evrov kazni. Pri Vesni pa bo do 14. novembra diskvalificiran trener Roberto Veneziano. Ekipo bo tako vodil pomožni trener Valter Ridolfi, ki ne bo imel na razpolago poškodovanih Boata in Debernardija. Pod vprašajem pa je nastop Martina Chebra, ki je bil med tednom bolan. Sodil bo Andreetta iz Vidma.

JUVENTINA - PERTEGADA: Na domačem igrišču v Štandrežu je Juventina doslej izgubila le eno tekmo (proti Lignanu). Navijači rdeče-belih torej upajo, da se bo tudi jutri nadaljevala pozitivna serija domačih nastopov. Trener Portelli ne bo imel na razpolago poškodovanega Manuela Peteanija in diskvalificiranega Masottija. Sodnik bo Pordenončan Cordenons.

1. AMATERSKA LIGA
PRIMOREC - MEDEA: V Trebče prihaja Medea, ki ima na lestvici dve točki več od Primorca. Trener Sciarone načrtuje, da bi njegovi varovanci z zmago prehiteli goriško ekipo in se usidrali na sredino lestvice. Pri Primorcu bosta od-

sotna diskvalificirana napadalca Lanza (2. kroga) in Krevatin (1. krog). Sodil bo Goričan Pavano.

SOVODNJE - SAN GIOVANNI: Tržaška ekipa bo za Sovodenjce prav gotovo trd oreh. San Giovanni ima namreč 11 točk na lestvici in tudi letos načrtuje nastop v končnici prvenstva. V primeru zmage jih bodo belo-modri dohiteli. Sodnik bo Mandolfi iz Pordenona.

2. AMATERSKA LIGA
FOGLIANO - ZARJA GAJA: Vzhodno-kraško enajsterico čaka jutri brzokone najtežji nastop v letošnji sezoni. Fogliano, pri katerem je pomožni trener Mario Adamič, je namreč letos glavni favorit za napredovanje v 1. AL. Goričani so v zadnjem krogu prvič letos izgubili proti Porpettu in prav zaradi tega bodo jutri še toliko bolj motivirani. Zarja Gaja pa mora nujno popraviti slab vtis, ki ga je zapustila na sobotnem srečanju proti Chiarboli. Odsotni bodo Goran Križmančič, Zocco, Bernobbi, Mihelčič in Schiraldi. Pod vprašajem je nastop Bertocchia.

BREG - PORPETTO: Brežani bodo poskusili potrditi drugo mesto na lestvici. V Dolino prihaja nevarni Porpetto (11 točk), ki je v nedeljo premagal prvouvrščeni Fogliano. Pod vprašajem je nastop Suttore. Še pa bosta odsotna Matelich in Bursich. (jng)

TA TEDEN EDINOST PRED 100 LETI

Edinost je tokrat poročala o občnem zboru Narodne delavske organizacije: »Vršil se je izredni občni zbor Narodne delavske organizacije v svrhu nadomestnih volitev v vodstvo. Ob nabito polni dvorani je predsednik dr. Josip Mandič otvoril zbor in konstatiral sklepčnost po pravilih. Po kratkem uvodu, v katerem je omenjal važnost občnega zbora, na katerem se tudi uporabi priliko za poročila o enoletnem delovanju Narodne delavske organizacije, je dal besedo tajniku Engelmanu. Isti je v svojem skrbno sestavljenem poročilu detajlirano poročal o delovanju, začenši od ustanovitve do danes. Na koncu je predlagal zahvalo 'Edinosti', ki da je bila organizaciji vedno na razpolago. Na predlog predsednika je bila tajniku izražena pohvala za delovanje in skrbno sestavljenno poročilo. Blagajniško poročilo tovariša Zibera in poročilo pregledovalcev računov sta bili sprejeti s pohvalo na znanje.

Sledile so nadomestne volitve pet odbornikov, enega namestnika, enega nadzornika in enega člana razsodišča. Na predlog tovariša Mihočiča so bili izvoljeni enoglasno: Čeh Jan Dodič, Josip Šorn, Jakob Trošt, Josip Dodič in Filip Jeranko, odborniki; Josip Dodič, namestnik; Fran Lokar, nadzornik in dr. Edvard Slavik, člen razsodišča. Konečno je spregovoril dr. J. Mandič, ki je govoril o razočaranju onih prerokov, ki so že ob ustanovitvi Narodne delavske organizacije videli njen polom. Ona pa, zastopnica slovenskega delavstva krepko napreduje in se razvija. Govornik je markantno definiral stališče narodnega delavstva k ostalim slojem v narodu, rekoč: »Trгоvec naj bo le trgovec, le ne sme škodovati narodni stvari, obrtnik isto-tako, a delavec naj skrbi za svoje interese. Naj pa tudi nikoli ne pozabi da je Slovenec; v narodnem oziru moramo biti vsi edini, moremo pa si nasprotovati glede posameznih stanovskih interesov.«

TA TEDEN PRIMORSKI DNEVNIK PRED 50 LETI

Kljub izredno slabemu vremenu, so tržaški antifašisti počastili padle za svobodo. »Že več dni prej so skrbne žene očistile in uredile partizanske grobove, ki so bili polni cvetja. Te dni so bile na programu spominske svečanosti, a so v večini primerov zaradi slabega vremena odpadle. Toda v dopoldanskih urah se je na dvorišču Rižarne zbrala skupina antifašistov ter delegacija Zveze partizanov, Zveze vojnih invalidov ter Zveze bivših političnih preganjancev, ki so skupno s predstavniki Neodvisne socialistične zveze položili vence in cvetje na spomenik žrtvam nacističnega nasilja. Tovariš Silvan Mesesnel je najprej v kratkem nagovoru prikazal pomen svečanosti, potem pa so prisotni z enominutnim molkom počastili spomin nesrečnih žrtev.« Podobna svečanost je bila tudi na tržaškem pokopališču pri Sv. Ani, kjer so številni antifašisti okrasili partizanske grobove s cvetjem, medtem ko je delegacija Zveze bivših partizanov položila venec. Tudi tu

so številni prisotni počastili spomin padlih z enominutnim molkom. Generalni konzulat Federativne ljudske republike Jugoslavije je tudi letos položil vence na spomenike partizanom in borcem JLA. Glavna svečanost se je odvijala na vojaškem pokopališču, kjer so se zbrali vsi člani generalnega konzulata pred spomenikom padlim borcem JLA. Generalni konzul dr. Žiga Vodušek je k spomeniku položil velik lovorov venec s trakovoma v državnih barvah z zvezdo ter z vzklikom »Slava padlim borcem« počastil spomin padlih. »Vsi partizanski spomeniki ter grobovi v okolici so bili lepo okrašeni. Omenimo naj samo spomenik talcem na Opčinah, spomenik padlim partizanom v Velikem Repnu, ona v Zgoniku in Saležu ter vse druge, ki so bili polni cvetja. Dokaz, da naši ljudje niso pozabili na ljudi, ki so v borbi za svobodo darovali najdražje, kar je moč žrtvovati: svoje življenje.«

FILMI PO TV

Nedelja, 9. novembra, La 7, ob 1.25

Tre colori - Film blu

Režija: Krzysztof Kieslowsky
Igrajo: Juliette Binoche, Florence Pernel in Benoit Regent
Najlepši film triologije, ki jo je poljski režiser posvetil trem barvam, rdeči, beli in plavi, je pripoved o samoti, svobodi in prostovoljnih izbirah. Protagonistka, Julie izgubi v isti sapi hčerko in moža. Oba sta namreč žrtvi prometne nesreče. Prikupna ženska, ki je do tedaj živila v senci moževega uspeha in slave - bil je namreč svetovno uveljavljen skladatelj - se znajde na križpotju in se odloči za samoto. Binochejeva je za film prejela nagrado za najboljšo žensko vlogo v sklopu beneške mostre. Film pa je prejel zlatega leva ex aequo z Altmanovim celovečercem America oggi.

Ponedeljek, 10. novembra, Italia 1, ob 21.10

Grease - Brillantina

Režija: Randal Kleiser
Igrajo: John Travolta, Olivia Newton-John, Stockard Channing in Jeff Conaway
V enem najbolj oboževanih in prepoznavnih romantično komičnih mjuziklov, so na zelo preprost, pa vendar izredno simbolen način, prikazane ljubezenske težave in kaprice najstnikov, ter njihova večna dilema, ali je bolje razvijati lastno osebnost, ali pa se pridružiti skupini priljubljenih idolov. Avstralka Sandy spozna na počitnicah v Ameriki prijaznega in privlačnega Dannyja Zuko in med njima se kmalu razvname ljubezen. Sandy je zato toliko bolj srečna, ko se njeni starši odločijo ostati v Ameriki in se tako že lahko veseli ponovnega snidenja z Dannyjem v šoli. Toda tam je Danny povsem drug mladenič, in se kot vodja skupine lepotcev T-Birds, noče navezati zgolj na eno dekle...

Torek, 11. novembra, Rete 4, ob 21.10

Le ali della liberta

Režija: Frank Darabont
Igrajo: Tim Robbins, Morgan Freeman, James Whitmore
Andyja so policijske oblasti osumile in ob-

sodile umora mame in njenega ljubimca, za katera pa se nadebudni bančni funkcionar vse do zadnjega proglaša za nekrivega. Niti v zaporu pa se Andyju ne godi najboljše, saj ga ostali jetniki žalijo in nadlegujejo, kot se ponavadi obnašajo z najhujšimi kriminalci. Za usodo nesrečnega osumljenca pa se kaj kmalu zavzamejo stražarji. V svojevrstnem zaporniku namreč najdejo enkratnega finančnega svetovalca.

Sreda, 12. novembra, Italia 1, ob 21.10

The departed

Režija: Martin Scorsese
Igrata: Matt Damon in Leonardo Di Caprio
Hollywoodski remake hongkonškega filma Infernal Affairs, je predvsem zgodba o dobrem in zlu, ali točneje pripoved o propustni coni, kjer se zločin in pravica spogledujeta, dotikata in naposled tudi zamenjata vlogi. V taki sivi coni se odvija tudi življenje protagonistov, policijskih agentov Colina Sullivana in Billyja Costigana, ki ju družijo isti poklic, a popolnoma nasprotno gledanje na svet. Prvi si ga je namreč izbral, da bi se pri tem realiziral in na najhitrejši način obogatel; drugi pa se mu je zaobljubil, da bi se čimprej otresel vezi s preteklostjo in časom, ko je živel v tesnem stiku s protizakonitim svetom. Oba sta za doseg svojega cilja pripravljena na vse. Sullivan se proda mafijski tolpi in ji iz policijskega urada sporoča vse tajne informacije, Costigan pa hlina, da je član ravno tiste iste tolpe, vse pridobljene informacije pa posreduje policijskemu vodstvu. (Iga)

NAŠA SLIKOVNA KRIŽANKA

REŠITEV V NASLEDNJI ŠTEVILKI NA STRANI PRIREDITEV

FOTO KROMA	VOJASKI ODDELEK, VOD	DEBELEJŠI KONEC DEBLA	NARAVO-VARSTVENIK	SL. PISATELJ LOKAR NEMŠKI SPOLNIK	SESTAVIL LAKO	GRŠKI ZGODOVINAR IN FILOZOF	PREZIVNINA	RACMAN	DUŠA (LAT.)	RIMSKI CESAR, KI JE RAZDEJAL JERUZALEM	NAJMANJŠE STEVILO	BERI PRIMORSKI DNEVNIK	PRIPADNIK NARODA OB KASPLJSKEM JEZERU	SLOVENSKA SOPRANISTKA BRODNIK	IME PERGA-MONSKIH KRALJEV	NAŠA PRITRIDLNICA	OPERNI SPEV	UREJENA OBALA, OBREZJE	NASPROTJE OSVETLJE-NOSTI	
												TRŽAŠKI POLITIK (STELJO)								PLETEN IZDELEK, PLETENINA
												IGRALEC NA BRENKALO NACIN UNIC. MRČESA								
																TRSKA LASTNINA				
										IGNAC PO DOMAČE	SOSEDI SLOVENCEV RUSKI PESNIK (NIKOLAJ)									
													PRIMORSKI DNEVNIK, TVOJ DNEVNIK	NEKDANJI HRVAŠKI KOŠARKAR (SOLMAN)	MIHA ARIH VLADO NOVAK			ČAPEK KAREL KRALJ ŽIVALI		
													SODO STEVILO				IT. NOVINAR, ZALOŽNIK IN HUMORIST LONGANESI			
													STAR SLOVAN IGRALKA IDA KRAVANJA				ELDA NANUT SLOVENSKA UMETNICA HRIBAR			BRAZILSKO VELEMESTO ... DE JANEIRO
										SL. VIOLINIST (IGOR) ALOJZ REBULA						LISTNATO DREVO USA PO NAŠE				
																		KEM. SIMBOL ZA SILICIJ FEVDNIK, PODLOŽNIK		
																	PREVOZNO SREDSTVO VIKTOR MOLKA			
														SLAVNOSTNA DVORANA ŽELEZOV OKSID					STARORIMSKI POZDRAV	MODERNA ZVRST GLASBE
																	DELAVEC Z LESOM EDMOND ROSTAND			
																		OTOK V INDONEZIJ		
																		MESTO V SIRIJI		

SLOVARČEK - COT = francoski politik • JIR = japonski motociklistični klub • KALUSTEN = grški zgodovinar • OLANO = španski kolesar • ONON = reka v Mongoliji • ROCARD = nekdanji francoski politik in premier

Rai Tre

SLOVENSKI PROGRAM

Za Trst: na kanalu 40 (Ferlugi) in 64 (Milje)

Za Gorico: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)

Teletekst: str. 316 - 342 - 343

18.40 Čezmejna TV: Primorska kronika

20.25 Tv Kocka: Tako Pako

20.30 TV Dnevnik, sledita Utrip evangelija ter Čezmejna TV: Dnevnik Slovenija 1

6.10 Nad.: Incantesimo

6.30 Aktualno: Sabato & Domenica

9.35 Aktualno: Settegiorni

10.25 Aktualno: Aprirai

10.40 Nan.: Un ciclone in convento

11.30 Aktualno: Occhio alla spesa

12.00 Variete: La prova del cuoco

13.30 Dnevnik

14.00 Aktualno: Easy Driver

14.30 Aktualno: Lineablu (v. M. R. Arcidiacono)

16.15 Dok.: Dreams Road - Nemčija

17.00 Dnevnik in vremenska napoved

17.10 Aktualno: A Sua immagine

17.45 Dok.: Passaggio a Nord Ovest

18.50 Kviz: L'eredità

20.00 Dnevnik in športne vesti

20.35 Kviz: Affari tuoi

21.30 Variete: Volami nel cuore

23.55 Aktualno: Applausi

0.25 Nočni dnevnik

6.20 Aktualno: L'avvocato risponde

6.30 Aktualno: Inconscio e Magia

6.45 Variete: Mattina in famiglia

10.15 Aktualno: Sulla via di Damasco

10.45 Aktualno: Quello che

11.25 Aktualno: Aprirai

11.35 Variete: Mezzogiorno in famiglia

13.00 Dnevnik

13.25 Šport: Dribbling

14.00 Scalo 76 (vodita M. Maionchi, F. Facchinetti)

17.10 Aktualno: Sereno variabile

18.00 Dnevnik in vremenska napoved

18.10 Nan.: The District

18.50 Resničnostni šov: L'isola dei famosi

20.00 Nan.: Piloti

20.25 Žrebanje Lota

20.30 23.20 Dnevnik

21.05 Nan.: Cold Case - Delitti irrisolti

22.40 Šport: Sabato sprint

23.30 Dok.: Tg2 - Dossier

0.20 Aktualno: Tg2 - Dossier Storie

1.05 Tg2 - Mizar

7.00 8.45 Risanke

8.00 Variete: Il videogiornale del Fantabosco

9.00 Aktualno: Tv talk

10.30 Aktualno: Art News

11.00 Aktualno: I nostri soldi, sledi Estovest

11.30 Aktualno: Levante, sledi Italia Agricoltura

12.00 Dnevnik, športne vesti, vremenska napoved

12.25 Aktualno: Il Settimanale

12.55 Aktualno: Bellitalia

13.20 Aktualno: Mediterraneo

14.00 Deželne vesti in vremenska napoved in rubrike

14.50 Aktualno: Ambiente Italia

15.50 Dnevnik Flash L.I.S.

15.55 Šport: Sabato sport

16.10 Magazine Champions League, sledi vaterpolo

18.10 Šport: 90° Minuto

19.00 Deželne vesti in vremenska napoved

20.00 Variete: Blob

20.10 Variete: Che tempo fa

21.30 Dok.: Ulisse: il piacere della scoperta

23.20 Deželni dnevnik

23.40 Aktualno: Un giorno in Pretura

6.00 Dnevnik - Pregled tiska

6.15 Nan.: Vita da strega

7.20 Nan: Le stagioni del cuore

9.30 Aktualno: Vivere meglio

11.00 Aktualno: Cuochi senza frontiere

11.30 14.50 Dnevnik in prometne vesti

12.40 Aktualno: Pianeta mare

13.30 Dnevnik in vremenska napoved

14.00 Aktualno: Popoldanski Forum

15.00 Film: Perry Mason - Lo spirito del male (krim. ZDA, '87, i. M. Faison)

17.00 Nan.: Monk (i. Tony Shalhoub)

18.00 Dok.: Patagonia - L'ultimo Eden

18.55 22.35 Dnevnik in vremenska napoved

19.35 Nan.: Walker Texas Rangeregade

21.10 Film: Danni collaterali (akc., ZDA, '01, r. A. Davis. i. A. Schwarzenegger, F. Neri)

23.30 Šport: Guida al campionato

6.00 Dnevnik - prometne informacije in vremenska napoved

8.00 Jutranji dnevnik

8.50 Aktualno: Loggione

9.30 Aktualno: Amici libri (A. Busi)

10.00 Aktualno: Speciale Tg5

10.40 Variete: Maurizio Costanzo Show

13.00 Dnevnik, okusi in vremenska napoved

13.40 Nan.: Il supermercato

14.10 Resničnostni show: Amici

15.30 Aktualno: Verissimo - Tutti i colori della cronaca

18.50 Kviz: Chi vuol essere milionario

20.00 1.30 Dnevnik in vremenska napoved

20.30 Variete: Striscia la notizia

21.10 Variete: C'e' posta per te

6.20 Nan: Prima o poi divorzio

6.55 Risanke

10.55 Nan.: Una pupa in libreria

11.30 Nan.: V.I.P.

12.25 Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti

13.35 Resničnostni show: La Talpa

14.15 Film: A Beverly Hills... signori si diventa (kom., ZDA, '93, r. P. Spheeris, i. D. Bader)

16.10 Film: Tycó il terribile (kom., ZDA, '05, r. C. Haid, i. K. O. Massey)

18.00 Nan.: La tata

18.30 0.15 Dnevnik in vremenska napoved

19.05 Nan.: Tutto in famiglia

19.30 Film: Space Jam (anim., ZDA, '96, r. J. Pytka, i. M. Jordan)

21.10 Film: Zathura - Un'avventura spaziale (fant, ZDA, '05, r. J. Favreau, i. T. Robbins)

23.20 Film: Congo (akc., ZDA, '95, r. F. Marshall, i. D. Walsh)

7.00 8.35, 13.30, 16.40, 19.30, 20.30, 23.00Dnevnik

7.15 17.00 Risanke

8.10 Pregled tiska

10.35 Nan.: Don Matteo 4

11.05 Nan.: Lassie

11.35 A tu per tu

12.45 Inf. odd.: Volley time

13.10 Aktualno: Conosciamo i nostri ospedali

13.50 Snaidero passione basket

14.00 Videomotori

14.20 Aktualno: Lavoro donna

15.05 Aktualno: Hard Trek

19.10 Aktualno: A. COM - Automobilissima

20.00 Aktualno: Campagna amica

20.55 Film: La mia Brunetta favorita

22.35 Inf. odd.: Eventi in provincia

22.55 Aktualno: Qui Tolmezzo

23.40 Nan.: Centennial

6.00 Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti

7.00 Aktualno: Omnibus Week-end

9.20 Aktualno: L'intervista

9.50 Dok.: Dogs with jobs

10.15 Film: Quando torna l'inverno (kom., Fr., '62, r. H. Verneuil, i. J. Gabin)

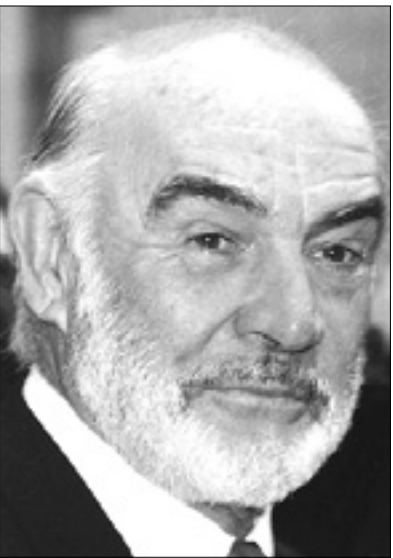
12.30 Dnevnik in športne vesti

13.00 Nan.: In tribunale con Lynn

14.00 Rugby: Test MATCH 2008: Italia - Avstraliya

17.10 Dok.: Big game

17.40 Film: L'uomo che voleva farsi re (akc., ZDA/VB/'75, r. J. Huston, i. S. Connery)

20.00 1.15 Dnevnik

20.30 Aktualno: La valigia dei sogni

21.10 Film: Il gatto (kom., It., Fr., '77, r. L. Comencini, i. U. Tognazzi)

23.25 Variete: Crozza Italia

7.00 Zgodbe iz školjke (pon.)

7.35 Nan.: Križ Kraž

9.20 Kino Kekec: Na potep z babico

10.40 Polnočni klub (pon.)

11.55 Tednik (pon.)

13.00 Poročila, vremenska napoved in športne vesti

13.15 Tekma (debatna oddaja)

14.05 Dok. film: Veliki skok (pon.)

14.20 Film: Ati s štirimi

15.55 O živalih in ljudeh

16.10 Labirint - Vitalnost

17.00 Poročila, vremenska napoved in športne vesti

17.15 Ozare, sledi Sobotno popoldne

17.30 Na vrtu

18.00 Popolna družina

18.10 Z Damijanom

18.40 Risanke

19.00 Dnevnik, vremenska napoved, Utrip in športne vesti

20.05 Film: Za ljubezen ali domovino

22.10 Poročila, vremenska napoved, športne vesti

22.45 Hri-bar

23.50 Nad.: Svitanje

6.30 3.15 Zabavni infokanal

8.00 Skozi čas

8.10 50 let televizije

8.35 Polemika (pon.)

9.45 Posebna ponudba (pon.)

10.00 Primorski mozaik (pon.)

10.35 Študentska (pon.)

10.50 Z glavo na zabavo

11.20 Dok. nan.: Slovenski vodni krogi

11.45 Dok. serija: Vojskovodje (pon.)

12.35 Glasbeni spomini z Borisom Kopitarjem

13.40 Nogomet: tekma angleške lige: Ar-

senal - Manchester united

16.00 Migaj raje z nami!

17.00 Dok. odd.: Kostarika - Biser Srednje Amerike

17.25 Nad.: Dama s kamelijami (pon.)

19.00 Koncert Gušti in Polona (pon.)

19.55 Košarka: tekma lige NLB. Olimpia - Cibona

21.45 Bleščica

22.15 Alpe-Donava-Jadran

22.40 Sobotno popoldne

13.45 Dnevni program

14.00 Čezmejna TV - TGR FJK - deželne vesti

14.20 Euronews

14.40 Pogovorimo se o...

15.20 Sredozemlje

15.50 Košarka: NLB Magazin

16.10 0.00 Vsedanes aktualnost

16.40 Arhivski posnetki

17.30 Globus

18.00 Brez meje (program v slovenskem jeziku)

18.35 Vremenska napoved

18.40 Primorska kronika

19.00 22.00, 0.30 Vsedanes - TV dnevnik

19.25 Šport

19.30 Verska oddaja: Jutri je nedelja

19.45 Vzhod - zahod

20.00 Košarka NLB

21.30 Alter ECO

22.15 »Q« - Trendovska oddaja, sledi Mediteran Festival

23.00 Balador live music Istralia

0.35 Čezmejna TV - Tv dnevnik v slovenskem jeziku

12.00 23.30 Videostrani

18.00 Kultura

18.30 Kulturni utrinek (pon.)

18.45 Miš Maš (pon.)

19.25 Settimana Friuli (pon.)

19.55 EPP

20.00 Duhovna misel

20.15 Tedenski pregled

20.30 Univerza v Novi Gorici - Prof. B. Podreka

22.00 Med Sočo in Nadižo (pon.)

22.30 Polka in Majolka (pon.)

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.00 Koledar; 8.30 Kulturni dogodki; 9.00 Sv. Maša iz Rojana; 10.10 Koncert; 11.10 Sobotni mix; 12.00 Ta rozajanski glas; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Nediški zvon; 15.00 Mladi val; 17.10 Mladi izvajalci; 18.00 Vojna svetov (radijska igra); 19.35 Zaključek oddaj.

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)

6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30 Poročila; 6.00-9.00 Jutro na RK; 7.00 Jutranjik; 9.00-12.30 Sobotna in pol; 9.10 Prireditve; 10.45 Namig na nedeljski izlet; 11.00 Pogovor z »osebnostjo meseca oktobra«; 12.00 Kulinarični kotichek; 12.30 Dnevnik; 13.00 Glasba po željah; 14.00 Torklja; 14.45 Du jes?; 16.15 SMS; 17.00 Primorski dnevnik; 20.00 Legende; 21.00 Makaroni s ketchupom; 22.30-0.00 Podzemlje.

RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Almanah; 6.25 Drobci zgodovine; 8.05 Horoskop; 8.25 Pesem tedna; 8.40 Govorimo o...; 9.00 Vip manie; 9.33 Sobotna z vami; 10.00 Beatles for ever; 10.35 Prosa; 11.00 Smash, svet mladih; 12.15 Sigla single; 12.28 Vremenska napoved, prometne informacije, dnevnik; 13.00 Doma pri...; 13.33 Pesem tedna; 14.00 Slot parade - New entry; 14.35 Glasbena oddaja; 15.00 Sigla single; 16.00 Ob 16-ih; 18.00 London Calling; 18.45 Extra extra extra; 19.28 Vremenska napoved in prometne informacije; 20.00 Smash; 21.00 Radio Capodistria zvečer; 22.00 Sobotna z vami; 22.30 Italo heroes; 23.00 In orbita; 0.00 Prenos RS.

SLOVENIJA 1

5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 17.00, 18.00, 23.00, 0.00 Poročila; 6.45 Pregovor je odgovor; 7.00 Jutranja kronika; 7.40 Čitalnica; 7.45 Vremenska napoved; 8.05 Ringaraja; 9.05 Sobotna raglja; 10.10 Kulturomat; 10.30 Gori, doli, naokoli; 11.30 Vonj po...; 12.05 Na današnji dan; 12.10 Ura slov. glasbe; 13.00 Danes do 13.ih; 13.20 Obvestila in osmrtnice; 14.30 Sobotno branje; 15.30 DIO; 16.30 Razkošje v glavi; 17.05 Tedenski mozaik; 18.15 Sladkosled; 19.00 Dnevnik; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Sobotni večer;

21.30 Glasbeni vrtljak; 22.00 Zrcalo dneva; 22.40 Za prijeten konec dneva; 23.05 Literarni nokturno; 23.30 Radijska igra.

SLOVENIJA 2

5.00, 6.00, 6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 17.30, 0.00 Poročila; 19.00 Dnevnik; 5.30, 7.00 Kronika; 7.30 EPP; 8.25 Vremenska napoved; 8.45 Kulturne prireditve; 9.15 Na val na Šport; 9.35 Popevki tedna; 10.00 Sobotna akcija; 11.15 Zapisi iz močvirja; 13.00 Danes ob 13-ih; 13.30 Napoved sporeda; 14.45 Gost izbira glasbo; 15.10 RS napoveduje; 15.30 DIO; 16.00 Popevki tedna; 17.40 Športna oddaja; 19.30 Športna sobota; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Glasba svetov.

SLOVENIJA 3

9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 0.00 Poročila; 7.00 Kronika; 7.25 Jutranjica; 8.00 Lirični utrinek; 10.05 Zborovski panoptikum; 10.50 Skladba tedna; 11.05 Naši umetniki pred mikrofonom; 11.25 Oddaljeni zvočni svetovi; 12.05 Arsove spominčice; 13.05 Kulturna panorama; 14.05 Gremo v kino; 14.25 Divertimento; 15.30 DIO; 16.05 Baletna glasba; 17.00 Recital; 18.00 Izbrana proza; 18.30 V podvečer; 20.00 Richar Wagner: Somrak bogov; 23.00 Slovenski koncert.

RADIO KOROŠKA

6.00-9.00 Dobro jutro; 9.00-10.00 Bi-Ba-Bo veseli vrtljak; 12.00-13.00 Studio ob 12-ih; 15.00-18.00 Farant; vmes 17.00-17.30 Studio ob 17-ih; Radio Agora: 13.00-15.00 Agora - Divan; 18.00-6.00 svobodni radio; Radio Dva: 10.00-12.00 Mozaik (105,5 MHz).

Lastnik:

Zadruga Primorski dnevnik d.ž. - Trst

Izdajatelj:

Družba za založniške pobude
DZP doo z enim družabnikom
PRAE srl con unico socio
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380, fax 040 7786381

Tisk:

EDIGRAF srl, Trst

Odgovorni urednik:

DUŠAN UDOVIČ

Redakciji:

Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, fax 040 772418
email: trst@primorski.it
Gorica, Ul. Garibaldi 9, tel. 0481 533382, fax 0481 532958
email: gorica@primorski.it

Dopisništva:

Čedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432 731190, fax 0432 730462
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510, fax 0463 318506

Internet:

<http://www.primorski.it/>

Naročniško - prodajna služba

Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, fax 040 772418
Gorica, Ul. Garibaldi 9, tel. 0481 535723 fax 0481 532958

Cena:

1,00 €
Naročnina za Italijo 280,00 €
Poštni t.r. PRAE DZP št. 11943347
Cena za Slovenijo: 0,90 €
Letna naročnina za Slovenijo 200 €
plačljiva preko DISTRIEST doo, Partizanska 75, Sežana, tel. 05-7070262, fax. 05-7300480
transakcijski račun pri banki SKB D.D. v Sežani, št. 03179-1009112643

Primorski dnevnik prejema neposredne državne prispevke po zakonu 250 z dne 9. avgusta 1990

OGLAŠEVANJE

Oglaševalska agencija Tmedia s.r.l.
www.tmedia.it
GORICA, ul. Malta 6
TRST, ul. Montecchi 6

KOMERCIALNI OGLASI

advertising@tmedia.it
Brezplačna tel. št. 800129452
Iz tujine +39.0481.32879
Fax +39.0481.32844
Cene oglasov: 1 oglasni modul (širina 1 stolpec, višina 29,2 mm) 35,00 €, finančni in legalni 92,00 €, ob praznikih povišek 20%

NEKOMERCIALNI OGLASI

oglasit@tmedia.it
Brezplačna tel.št. 800912775
Fax +39.0481.32844
Cene oglasov: mali oglasi 20,00 € + 0,50 € na besedo; nekomercialni oglasi po formatu, osmrtnice, sožalja, čestitke in zahvale na besedo. DDV - IVA 20%

Registriran na sodišču v Trstu št. 14 z dne 6. 12. 1948

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

Primorski dnevnik je včlanjen v Evropsko zvezo manjšinskih dnevnikov MIDAS

Izdajanje Primorskega dnevnika podpira tudi Urad Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu.

Tekstov, fotografij in drugega gradiva, ki je bilo v kakršnikoli obliki poslano uredništvu, ne vračamo. Dostavljeno gradivo ne obvezuje uredništva oziroma založnika za objavo ali drugačno uporabo; za objavo člankov, ki jih posredujejo uredništvu, imajo avtorji pravico do morebitnega honorarja samo po predhodnem dogovoru z založnikom.

jasno

zmerno oblačno

oblačno

rahel dež

zmeren dež

močan dež

nevihte

veter

megla

rahel sneg

zmeren sneg

močan sneg

topla fronta

hladna fronta

okluzija

izobara

C središče ciklona

A središče anticiklona

Danes, bo zaradi hladnejšega zraka višjih plasteh ozračja še nekaj nestabilnosti; jutri, pa zaradi naraščanja zračnega tlaka se bo v nižjih plasteh ozračja lahko zadrževal vlažen zrak.

Nad srednjim Jadranom je plitvo območje nizkega zračnega pritiska, z oslabljenim frontalnim valom. S šibkimi jugozahodnimi vetrovi doteka nad naše kraje tople in postopno nekoliko manj vlažen zrak.

DOLŽINA DNEVA

Sonce vzide ob 6.55 in zatone ob 16.42
Dolžina dneva 9.47

LUNINE MENE

Luna vzide ob 14.07 in zatone ob 0.57

PLIMOVANJE

Danes: ob 0.16 najnižje -36 cm, ob 6.43 najvišje 41 cm, ob 13.13 najnižje -27 cm, ob 18.59 najvišje 23 cm.
Jutri: ob 0.49 najnižje -39 cm, ob 7.09 najvišje 49 cm, ob 13.39 najnižje -39 cm, ob 19.37 najvišje 28 cm.

BIOPROGNOZA

Vremenski vpliv bo danes obremenjen, z vremenom povezane težave bodo pogoste, okrepljeni bodo tudi nekateri bolezenski znaki. Priporočamo večjo previdnost. Proti večeru bo vremenska obremenitev oslabila in v noči ponehala.

MORJE

Morje skoraj mirno, temperatura morja 17,2 stopinje C.

TEMPERATURE V GORAH °C

500 m	12	2000 m	2
1000 m	10	2500 m	.....-1
1500 m	5	2864 m	.....-3

UV INDEKS

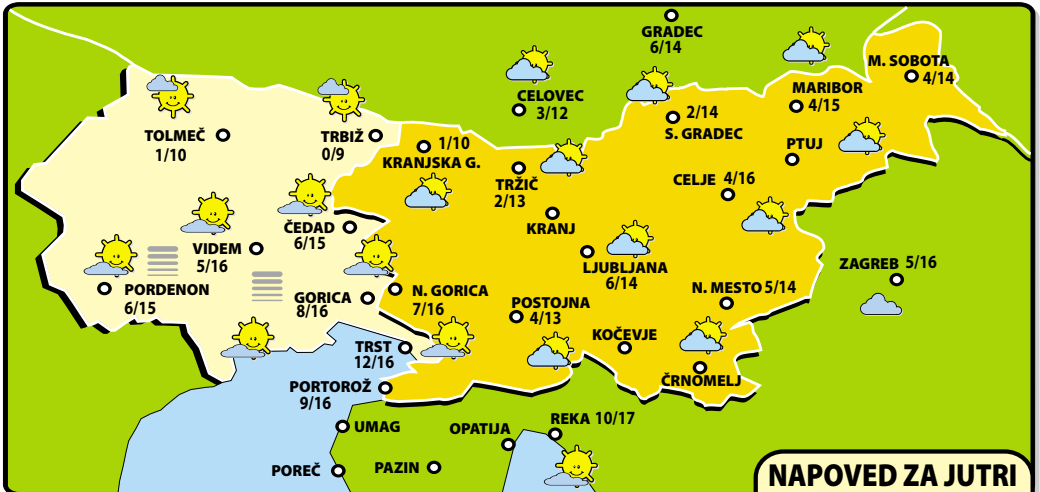
Ob jasnem vremenu bo UV indeks sredi dneva v gorah 6, po nižinah 5.

Vremenska napoved Hidrometeorološkega zavoda R. Slovenije in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER

Dopolodne bo v spodnjem nižinskem pasu ter na obali še oblačno vreme, tudi s plohami; sredi dneva bo ob obale do Predalp prevladovalo spremenljivo vreme; v Karniji in na Trbiškem pa zmerno oblačno. Zvečer se lahko po nižinah pojavijo meglice ali megla.

Danes jutraj bodo padavine oslabele in čez dan ponehale. Popoldne se bo delno zjasnilo. Najnižje jutranje temperature bodo od 6 do 11, najvišje dnevne od 11 do 16 stopinj C, na Primorskem do 16 stopinj C.

V hribovitem svetu bo zmerno oblačno, po nižinah in ob morju bo verjetno več spremenljivosti. Zvečer se lahko po nižinah pojavijo meglice ali megla.

Jutri in v ponedeljek bo delno jasno in suho. Jutraj bo ponekod po nižinah megla. V ponedeljek bo zapihal jugozahodni veter.

V TURBOLENTNIH ČASIH POTREBUJEMO VARNOST.

V turbulentnih časih je varnost nujno potrebna. Investicija v obveznice BCC pomeni jamstvo za brezskrbnost. Istočasno potrjuje solidnost in zanesljivost Zadrzne banke, ki od vedno štiti koristi strank: tudi s Skladom za jamstvo imetnikov obveznic Zadrznega kredita za vse emisije vrednotnic s stalno in spremenljivo obrestno mero.

Reklamni oglas.
Pred sprejetjem investicije preberite informativni prospekt, ki je na razpolago na legalnem sedežu, podružnicah in/ali na spletni strani emisijske banke. Vsakemu imetniku jamči Sklad za jamstvo imetnikov obveznic Zadrznega kredita do €103.291,38.